

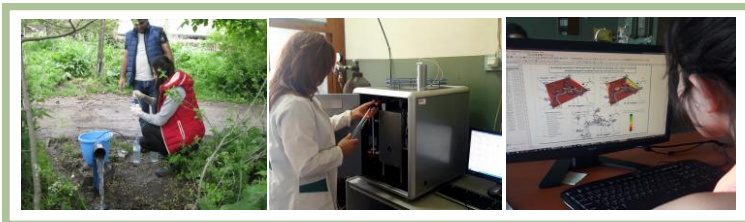
ՀՀ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

**ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳԻ
ԵՎ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ**

ՀՀ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳԻ
ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Ն Ք

- ✓ ՄԹՆՈՂՈՐՏԱՅԻՆ ՕԴ
- ✓ ՄԹՆՈՂՈՐՏԱՅԻՆ ՏԵՂՈՒՄՆԵՐ
- ✓ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ ՋՐԵՐ
- ✓ ՄՏՈՐԵՐԿՐՅԱ ՋՐԵՐ
- ✓ ՀՈՂԱՅԻՆ ԾԱԾԿՈՒՅԹ

Բովանդակություն

ՄԹՆՈԼՈՐՏՍԱՅԻՆ ՕԴ	4
Երևան	4
Գյումրի	12
Վանաձոր	14
Ալավերդի	15
Հրազդան	18
Արարատ	21
Հանրապետության տարբեր բնակավայրեր	23
ՄՍԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ ԵՎ ՄՏՈՐԵՐԿՐՅԱ ՋՐԵՐ	24
Հյուսիսային ջրավազանային կառավարման տարածք	24
Ախուրյանի ջրավազանային կառավարման տարածք	28
Հրազդանի ջրավազանային կառավարման տարածք	33
Սևանի ջրավազանային կառավարման տարածք	38
Արարատյան ջրավազանային կառավարման տարածք	41
Հարավային ջրավազանային կառավարման տարածք	46
Արաքս գետ	51
Ծաղկաձորում շրջակա միջավայրի մոնիթորինգ	53
«Եվրոպայի մեծ հեռավորությունների վրա անդրսահմանային աղտոտիչների տարածման դիտարկումների և գնահատման համատեղ ծրագիր (EMEP)»	60
Հավելված 1. ՀՀ գետերի ջրի որակը 2017թ. 4-րդ եռամսյակում	62
Հավելված 2. ՀՀ ջրամբարների ջրերի որակը 2017թ. 4-րդ եռամսյակում	78
Հավելված 3. Արաքս գետի ջրի մոնիթորինգի արդյունքները 2017թ. 4-րդ եռամսյակում	79
Ստորերկրյա ջրերի մոնիթորինգի դիտակետերը	82
Մակերևութային ջրերում որոշվող ցուցանիշների ցանկ	87
Ստորերկրյա ջրերում որոշվող ցուցանիշների ցանկ	88
Տեղումներում որոշվող ցուցանիշների ցանկ	88
Բնակավայրերում մթնոլորտային օդն աղտոտող նյութերի սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաները	89
Հողում քիմիական նյութերի սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաները	89
Մակերևութային ջրերի էկոլոգիական նորմերը	90
Մակերևութային ջրերի ձկնատնտեսական սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաներ	91
«Արտակարգ բարձր աղտոտվածություն» և «բարձր աղտոտվածություն» արտահայտությունների սահմանումը	92

ՀՀ մթնոլորտային օդի, մակերևութային ջրերի, ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի մոնիթորինգի դիտացանց

ՄԹՆՈՂՈՐՏԱՅԻՆ ՕՂ

2017թ. 4-րդ եռամսյակում մթնոլորտային օդի դիտարկումներ կատարվել են հանրապետության Երևան, Գյումրի, Վանաձոր, Ալավերդի, Հրազդան, Արարատ, Չարենցավան, Կապան, Քաջարան, Մարտունի քաղաքներում և Սյունիք գյուղական համայնքում: Ընդհանուր առմամբ վերը թվարկված բնակավայրերում գործում է 16 ստացիոնար դիտակայան, որոնցից 6 ստացիոնար դիտակայանում (Երևան և Ալավերդի քաղաքներում) կատարվում են շուրջօրյա ավտոմատ դիտարկումներ և շարժական (պասիվ) նմուշառման 214 դիտակետ: Մթնոլորտն աղտոտող նյութերի պարունակությունները որոշելու համար հոկտեմբեր, նոյեմբեր, դեկտեմբեր ամիսներին շուրջօրյա ակտիվ նմուշառմամբ վերցվել է օդի 3970 փորձանմուշ: Հանրապետության 11 բնակավայրի պասիվ նմուշառման դիտակետերից վերցվել է օդի 4945 փորձանմուշ: Երևան և Ալավերդի քաղաքների ստացիոնար կայաններում կատարվել է օդի՝ համապատասխանաբար 98160 և 27556 ավտոմատ դիտարկում:

Երևան, Գյումրի, Վանաձոր, Ալավերդի, Հրազդան, Արարատ, Չարենցավան, Կապան, Քաջարան, Մարտունի, Ծաղկաձոր քաղաքների և Սյունիք գյուղական համայնքի մթնոլորտային օդում ծծմբի երկօքսիդի և ազոտի երկօքսիդի միջին ամսական և միջին շաբաթական կոնցենտրացիաների բաշխվածության քարտեզները հասանելի են www.armmonitoring.am ինտերնետային կայքում:

Երևան

Երևան քաղաքում կատարվում են ընդհանուր փոշու՝ ծծմբի երկօքսիդի՝, ազոտի օքսիդների, ածխածնի մոնօքսիդի և գետնամերձ օզոնի դիտարկումներ: Քաղաքում գործում է շարժական (պասիվ նմուշառման) 42 դիտակետ և յոթ ստացիոնար դիտակայան (№1, №2, №7, №8, №16-1 №18 և №19), որից երկուսում՝ №2 և №18 կատարվում են միայն ակտիվ (24-ժամյա), իսկ մնացած հինգ դիտակայանում (№1, №7, №8, №16-1 և №19)՝ ինչպես ակտիվ, այնպես էլ ավտոմատ դիտարկումներ:

2017թ. 4-րդ եռամսյակում ստացիոնար դիտակայաններից ակտիվ նմուշառմամբ վերցվել է օդի 2205, շարժական դիտակետերից պասիվ նմուշառմամբ՝ 1012 փորձանմուշ: Ավտոմատ եղանակով ստացիոնար դիտակայաններում կատարվել է ածխածնի մոնօքսիդի՝ 38227, ծծմբի երկօքսիդի՝ 52415, ազոտի օքսիդների՝ 7518 դիտարկում:

Որոշված միացությունների միջին ամսական կոնցենտրացիաները չեն գերազանցել համապատասխան սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաները (ՄԹԿ):

---

* կախված մասնիկներ
** անհիդրիդ ծծմբային

Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդի 2017թ. 4-րդ եռամսյակում կատարված
դիտարկումների արդյունքները (ակտիվ նմուշառում)

Հոկտեմբեր

Աղտոտող նյութ	ՍԹԿ (միջին օրական), մգ/մ ³	Միջին ամսական կոնցենտրացիա, մգ/մ ³	Առավելագույն կոնցենտրացիա, մգ/մ ³ (դիտակայանի համար)	Դիտար- կումների քանակ	ՍԹԿ-ից գերազան- ցումների քանակ
Ծծմբի երկօքսիդ	0.05	0.027	0.068 (դիտ. № 7)	211	9
Ազոտի երկօքսիդ	0.04	0.014	0.037 (դիտ. № 19)	210	-
Ընդհանուր փոշի	0.15	0.097	0.417 (դիտ. № 2)	211	26
Գետնամերձ օզոն	0.03	0.007	0.019 (դիտ. № 16-1)	210	-

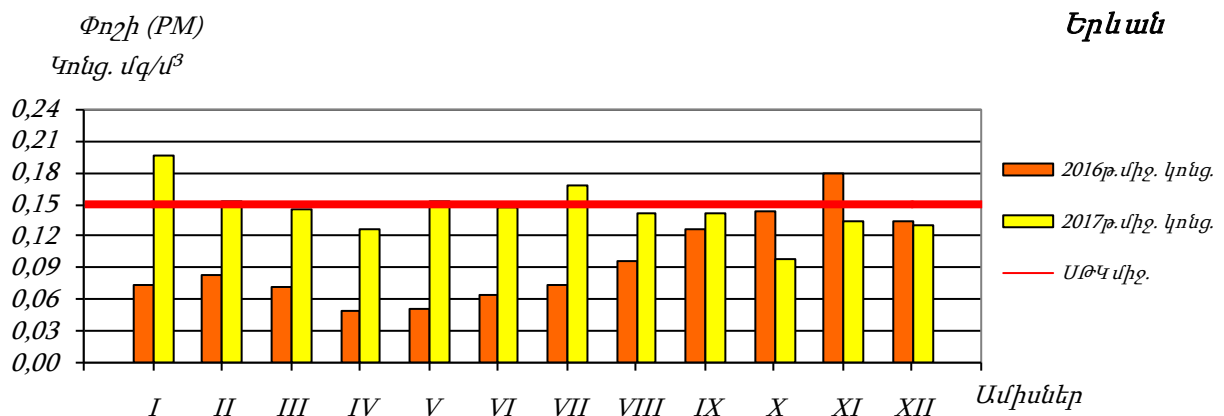
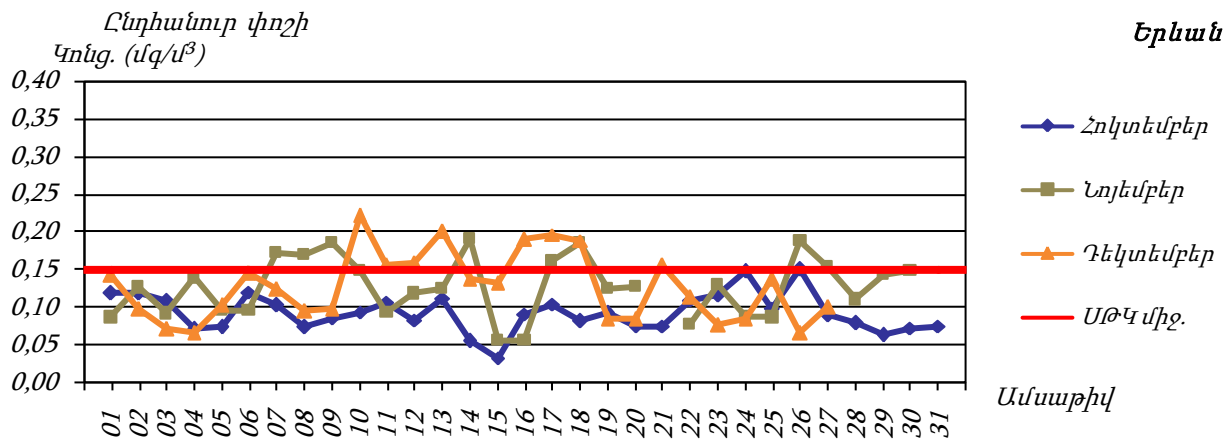
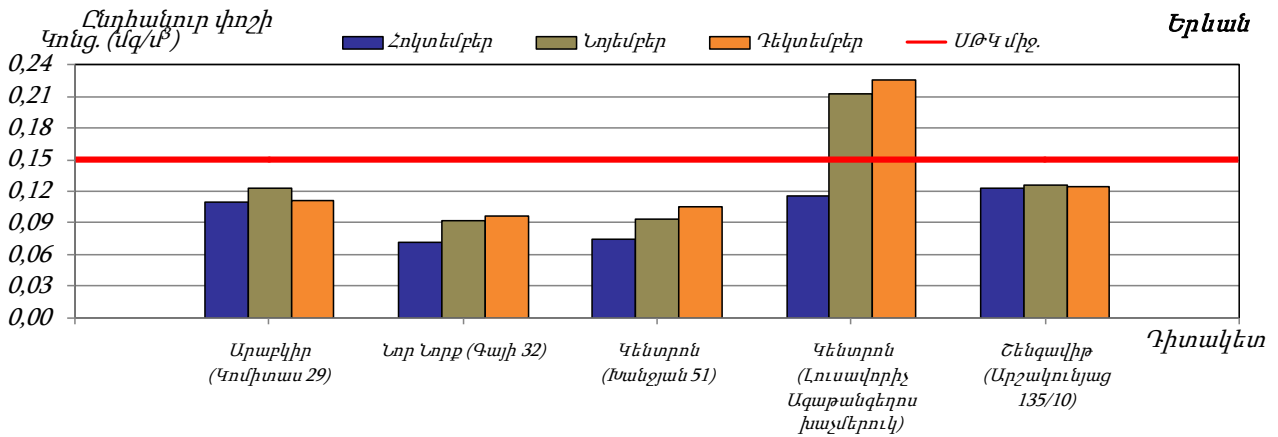
Նոյեմբեր

Աղտոտող նյութ	ՍԹԿ (միջին օրական), մգ/մ ³	Միջին ամսական կոնցենտրացիա, մգ/մ ³	Առավելագույն կոնցենտրացիա, մգ/մ ³ (դիտակայանի համար)	Դիտար- կումների քանակ	ՍԹԿ-ից գերազան- ցումների քանակ
Ծծմբի երկօքսիդ	0.05	0.031	0.070 (դիտ. № 1)	180	10
Ազոտի երկօքսիդ	0.04	0.013	0.183 (դիտ. № 19)	180	9
Ընդհանուր փոշի	0.15	0.134	0.960 (դիտ. № 18)	180	53
Գետնամերձ օզոն	0.03	0.005	0.024 (դիտ. № 19)	180	-

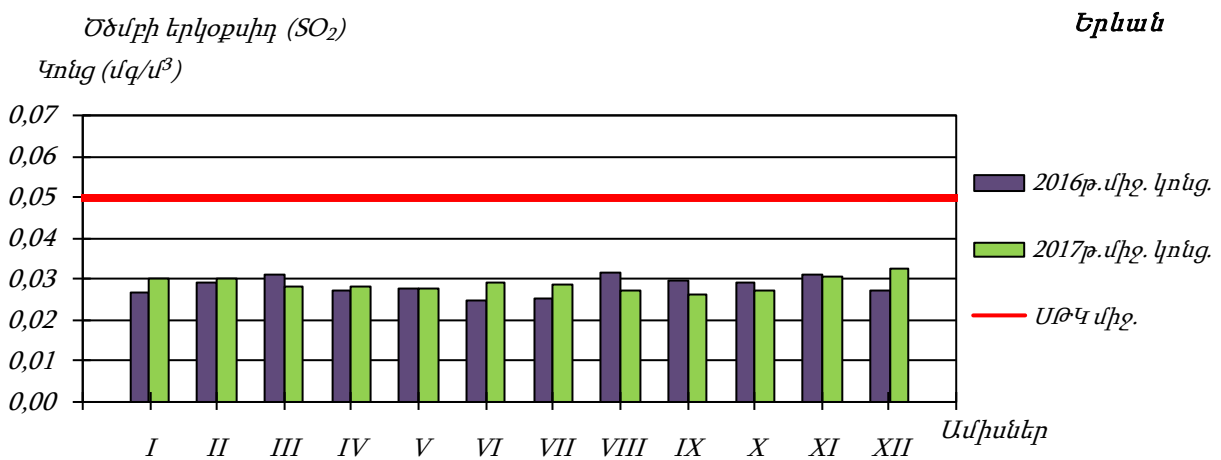
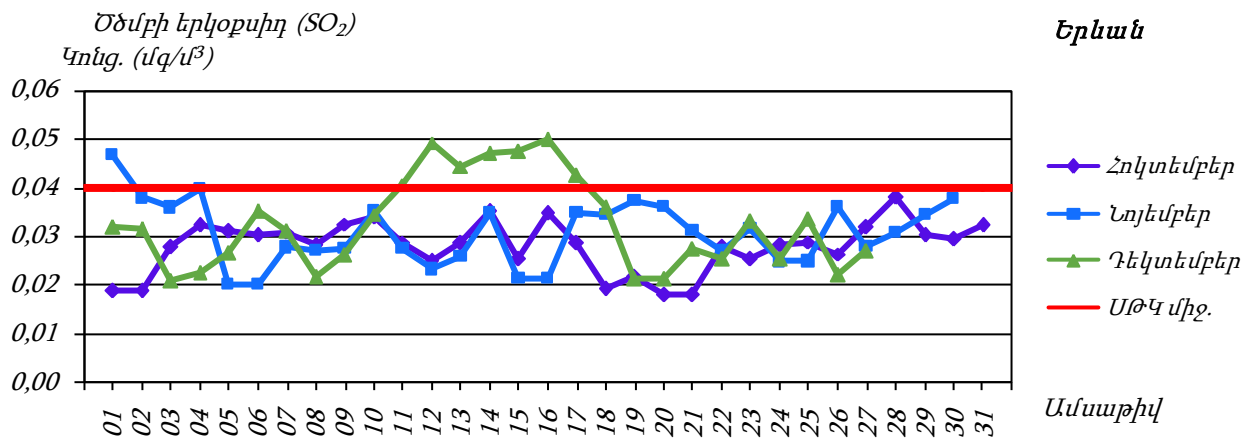
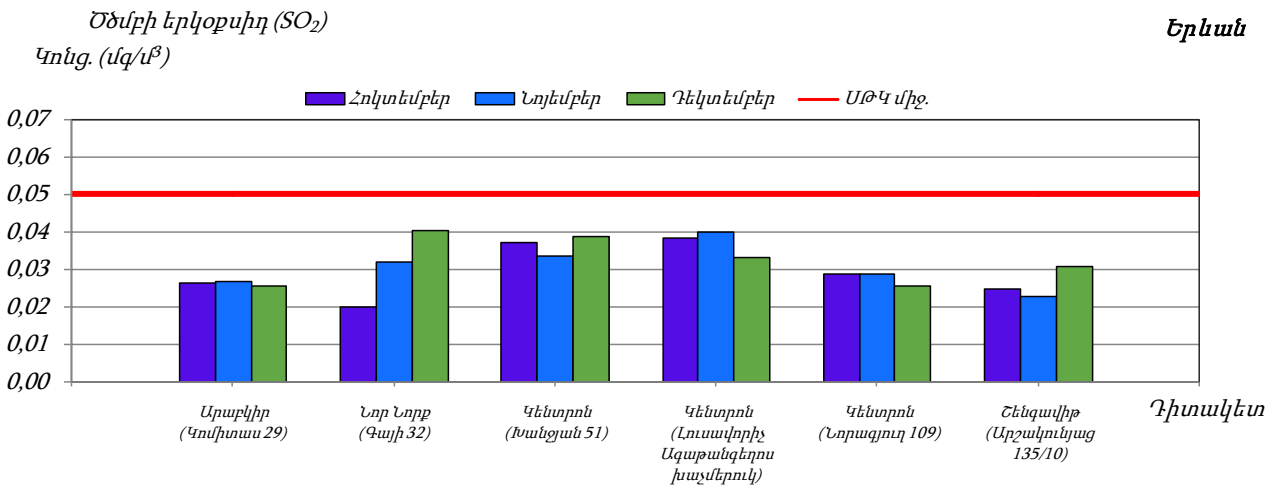
Դեկտեմբեր

Աղտոտող նյութ	ՍԹԿ (միջին օրական), մգ/մ ³	Միջին ամսական կոնցենտրացիա, մգ/մ ³	Առավելագույն կոնցենտրացիա, մգ/մ ³ (դիտակայանի համար)	Դիտար- կումների քանակ	ՍԹԿ-ից գերազան- ցումների քանակ
Ծծմբի երկօքսիդ	0.05	0.032	0.077 (դիտ. № 8)	162	17
Ազոտի երկօքսիդ	0.04	0.013	0.084 (դիտ. № 19)	162	3
Ընդհանուր փոշի	0.15	0.129	0.726 (դիտ. № 18)	159	45
Գետնամերձ օզոն	0.03	0.006	0.023 (դիտ. № 19)	160	-

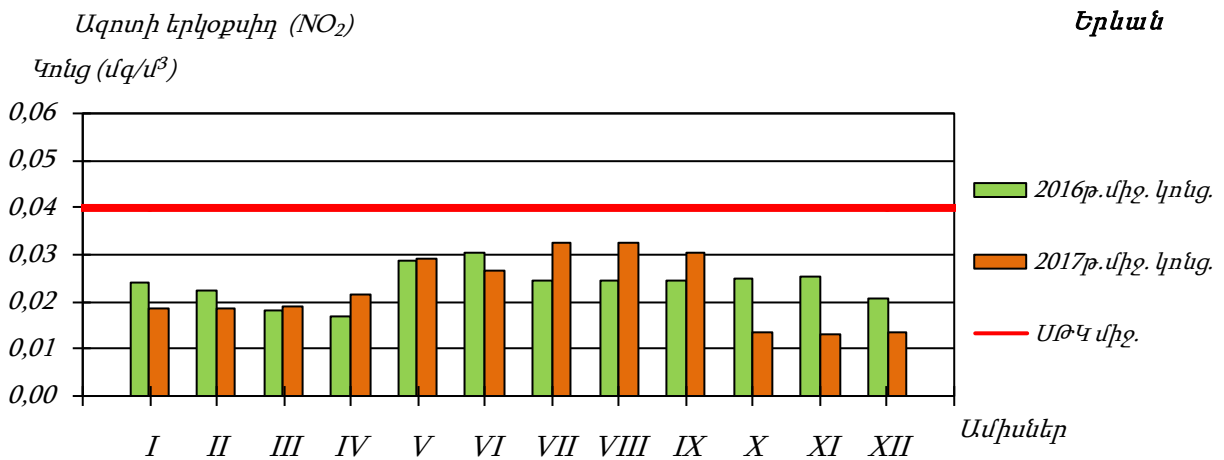
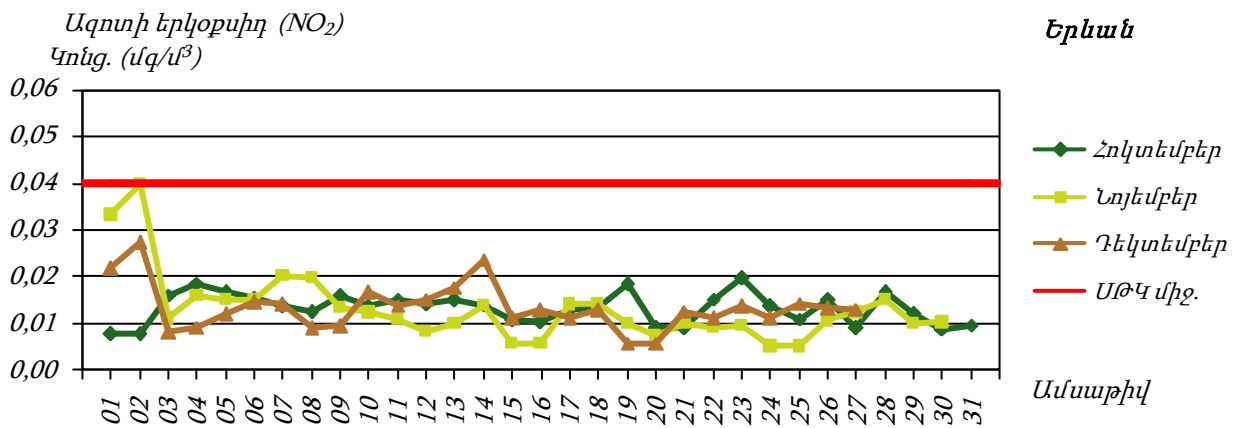
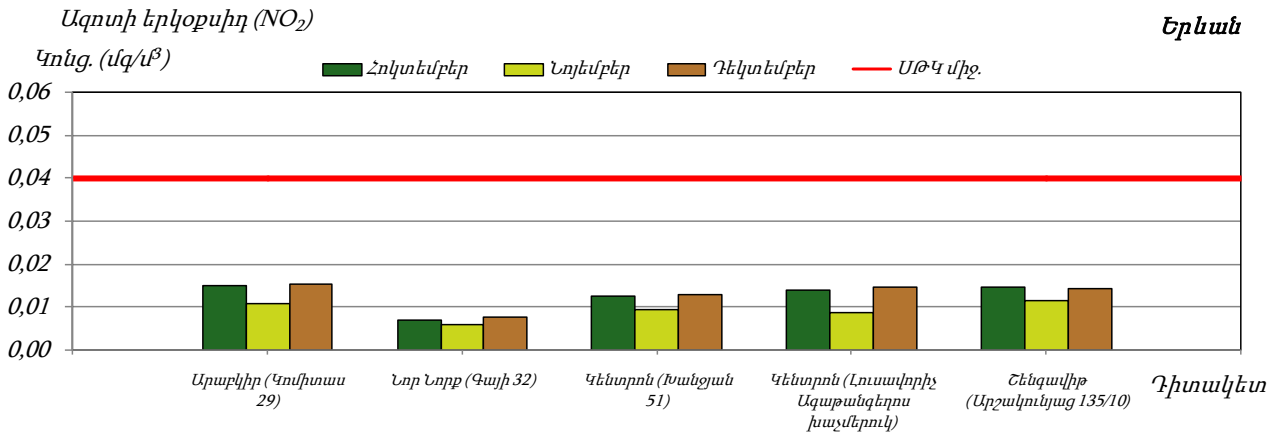
Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում ընդհանուր փոշու միջին ամսական կոնցենտրացիաների փոփոխությունները.

Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում ծծմբի երկօքսիդի միջին ամսական կոնցենտրացիաների փոփոխությունները (ակտիվ նմուշառում)։

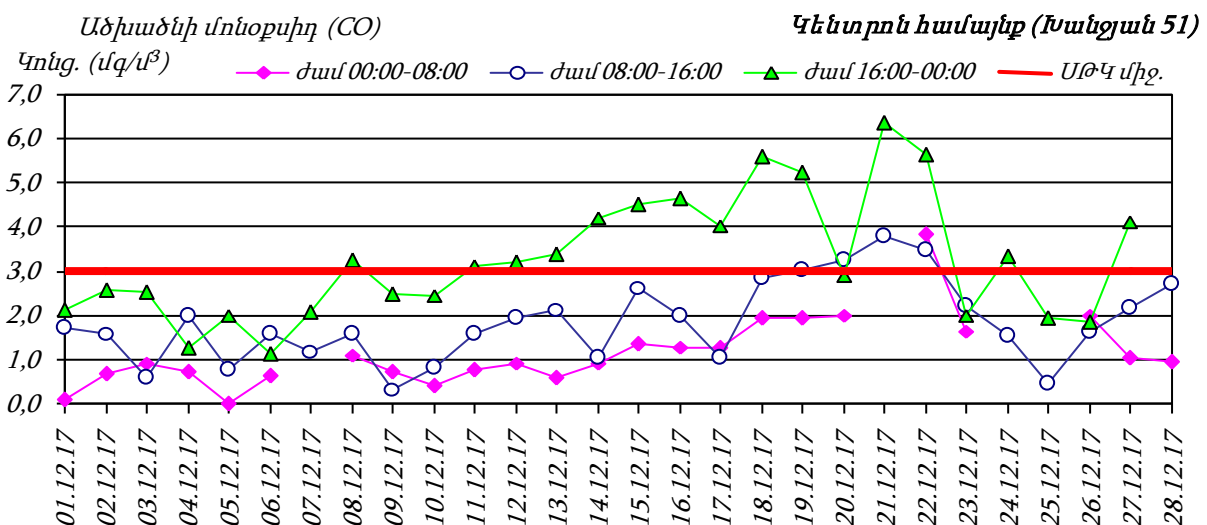
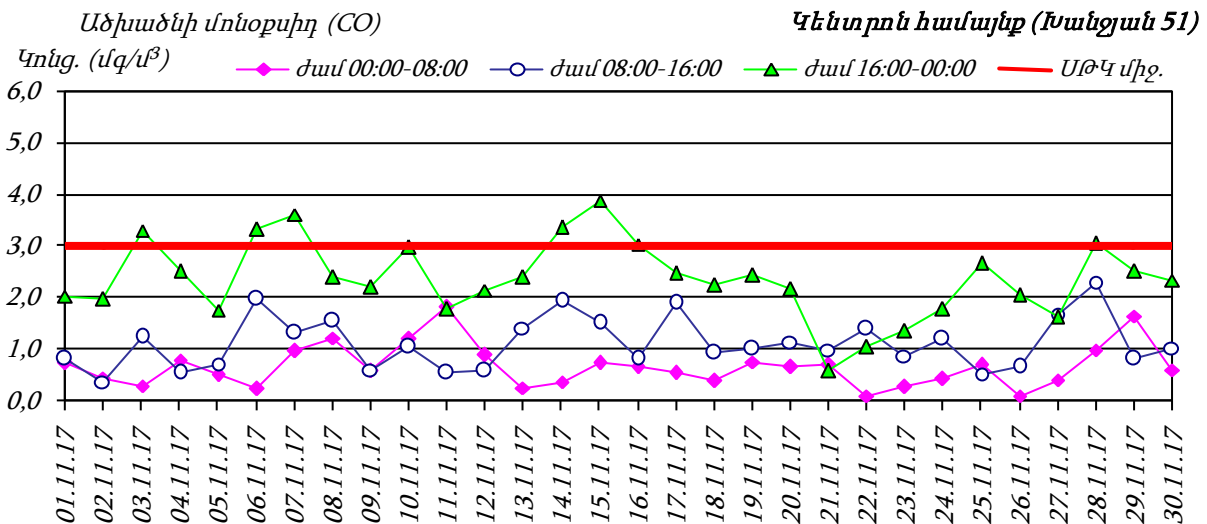
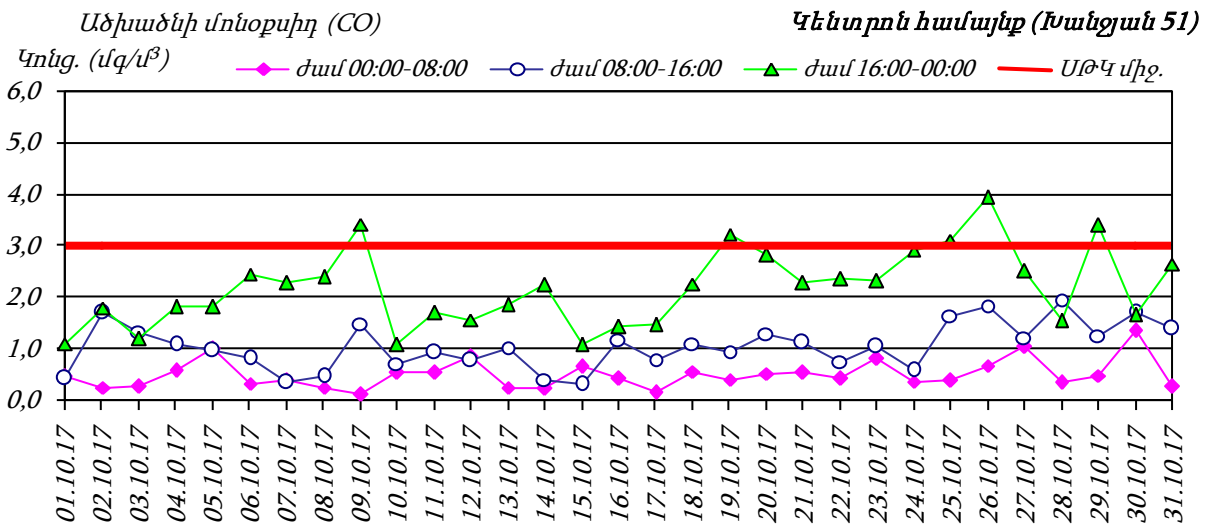

Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում ազոտի երկօքսիդի միջին ամսական կոնցենտրացիաների փոփոխությունները (ակտիվ նմուշառում)։

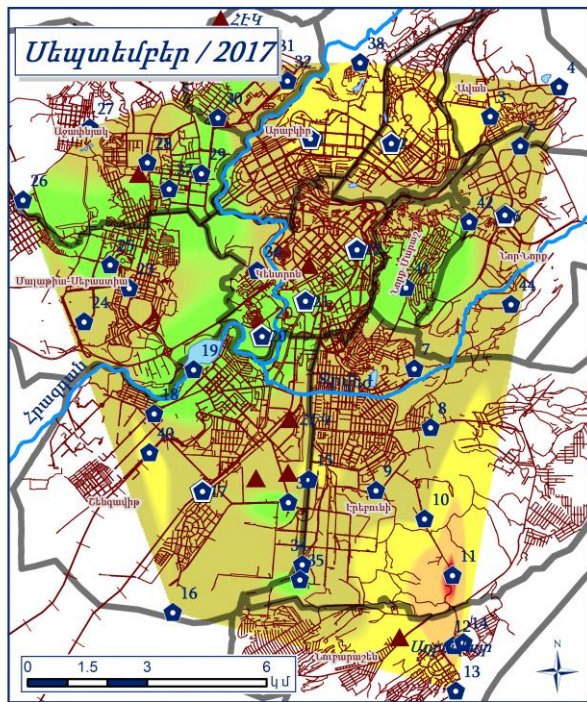
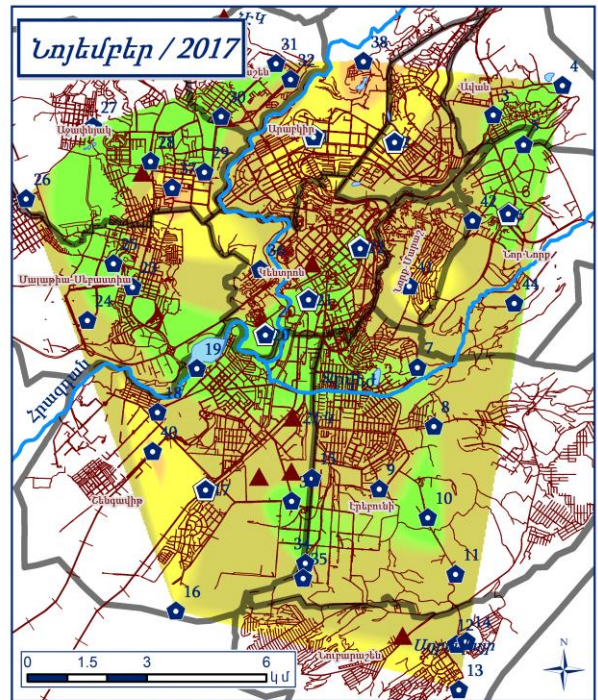
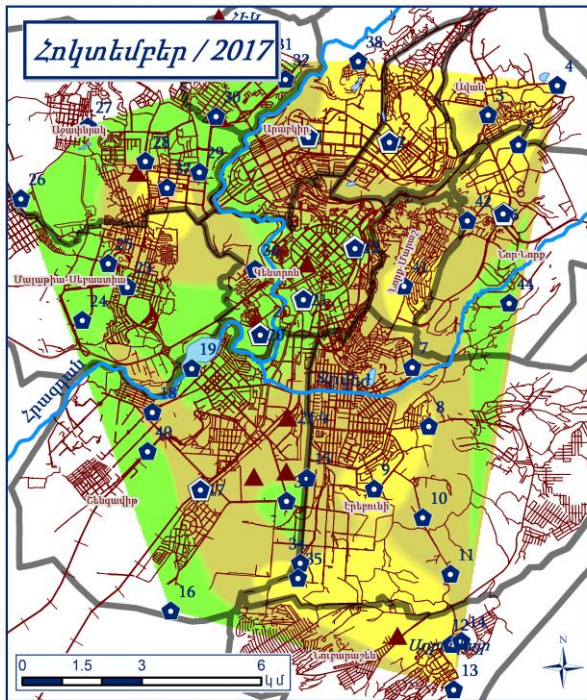

Երևանի Կենտրոն համայնքի մթնոլորտային օդում ածխածնի մոնոքսիդի կոնցենտրացիաների փոփոխությունները (ավտոմատ դիտարկում)։

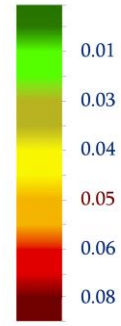
Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում ծծմբի երկօքսիդի (SO_2) միջին ամսական կոնցենտրացիոն բաշխվածությունը

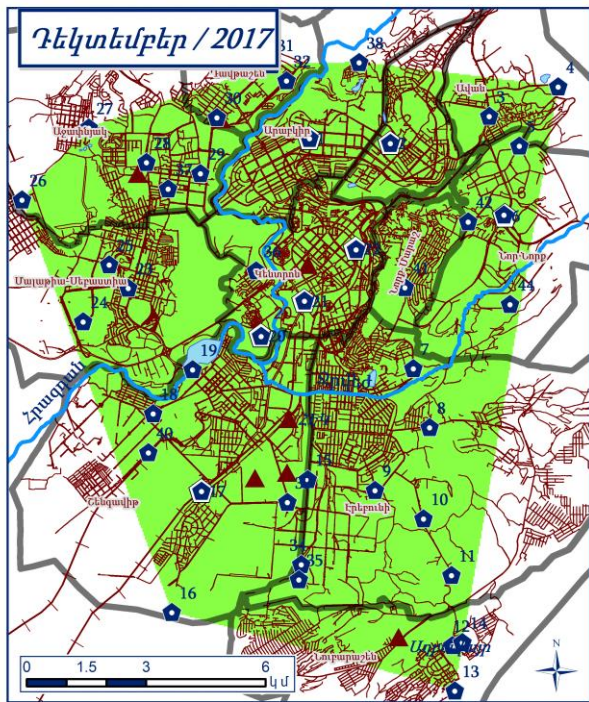
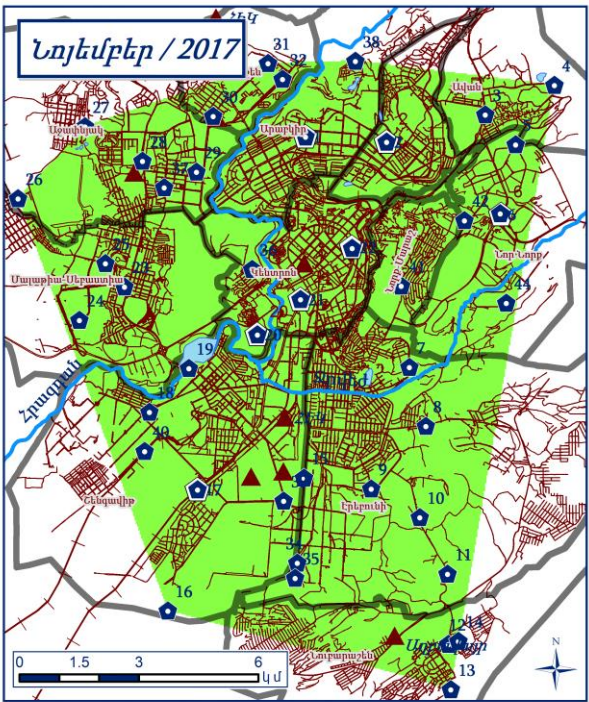
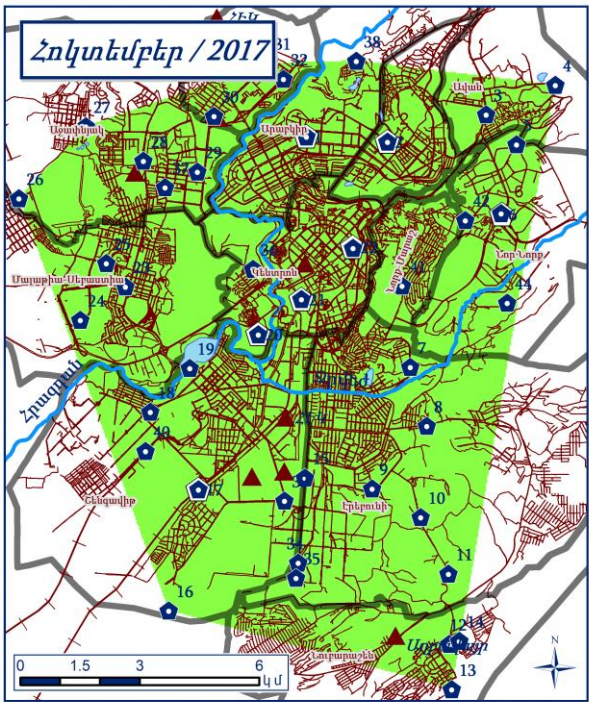
Պայմանանշաններ

- Պասիվ նմուշառման դիտակետեր
- Ակտիվ նմուշառման դիտակետեր
- Արդյունաբերական կետեր
- Ճանապարհներ և փողոցներ
- Երկաթգծեր
- Գետային ցանց
- Երևանի սահմանագիծ

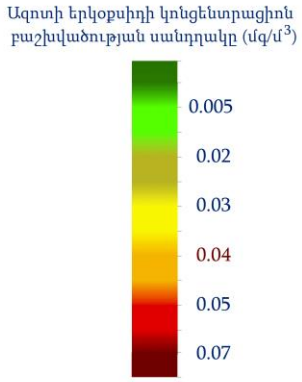
Ծծմբի երկօքսիդի կոնցենտրացիոն բաշխվածության սանդղակը ($\mu\text{գ}/\text{մ}^3$)

Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում ազոտի երկօքսիդի (NO_2) միջին ամսական կոնցենտրացիոն բաշխվածությունը

- Պայմանանշաններ**
- Պասիվ նմուշառման դիտակետեր
  - Ակտիվ նմուշառման դիտակետեր
  - Արդյունաբերական կետեր
  - Ճանապարհներ և փողոցներ
  - Երկաթգծեր
  - Գետային ցանց
  - Երևանի սահմանագիծ

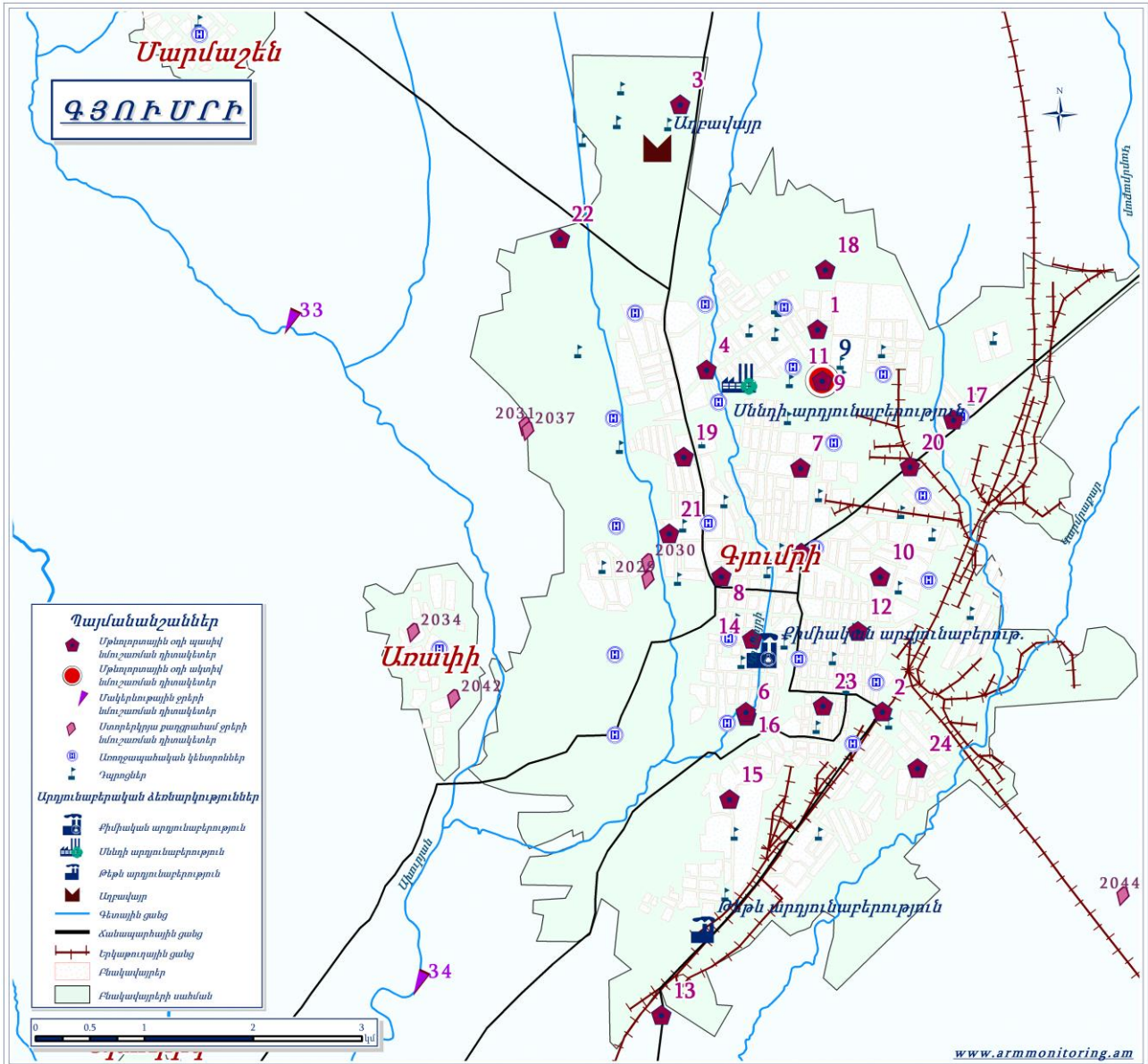

Գյումրի

Գյումրի քաղաքում կատարվում են ընդհանուր փոշու, ծծմբի և ազոտի երկօքսիդների դիտարկումներ: Քաղաքում գործում են մեկ ստացիոնար դիտակայան և 24 շարժական (պասիվ նմուշառման) դիտակետ:

Ստացիոնար դիտակայանում ակտիվ նմուշառման եղանակով վերցվել է օդի 91, շարժական դիտակետերում պասիվ նմուշառման եղանակով՝ 670 փորձանմուշ:

Որոշված միացություններից ընդհանուր փոշու միջին ամսական կոնցենտրացիան հոկտեմբերին գերազանցել է ՍԹԿ-ն 1.3 անգամ, նոյեմբերին՝ 2.2, դեկտեմբերին՝ 2.0 անգամ: Ծծմբի և ազոտի երկօքսիդների միջին ամսական կոնցենտրացիաները համապատասխան ՍԹԿ-ները չեն գերազանցել:

Գյումրի քաղաքի մթնոլորտային օդի 2017թ. 4-րդ եռամսյակում կատարված դիտարկումների արդյունքները

Հոկտեմբեր

Աղտոտող նյութ	ՍԹԿ (միջին օրական), մգ/մ ³	Միջին ամսական կոնցենտրացիա, մգ/մ ³	Առավելագույն կոնցենտրացիա, մգ/մ ³
Ծծմբի երկօքսիդ	0.05	0.023	0.050
Ազոտի երկօքսիդ	0.04	0.013	0.025
Ընդհանուր փոշի	0.15	0.189	0.567

Նոյեմբեր

Աղտոտող նյութ	ՍԹԿ (միջին օրական), մգ/մ ³	Միջին ամսական կոնցենտրացիա, մգ/մ ³	Առավելագույն կոնցենտրացիա, մգ/մ ³
Ծծմբի երկօքսիդ	0.05	0.025	0.063
Ազոտի երկօքսիդ	0.04	0.011	0.018
Ընդհանուր փոշի	0.15	0.328	1.040

Դեկտեմբեր

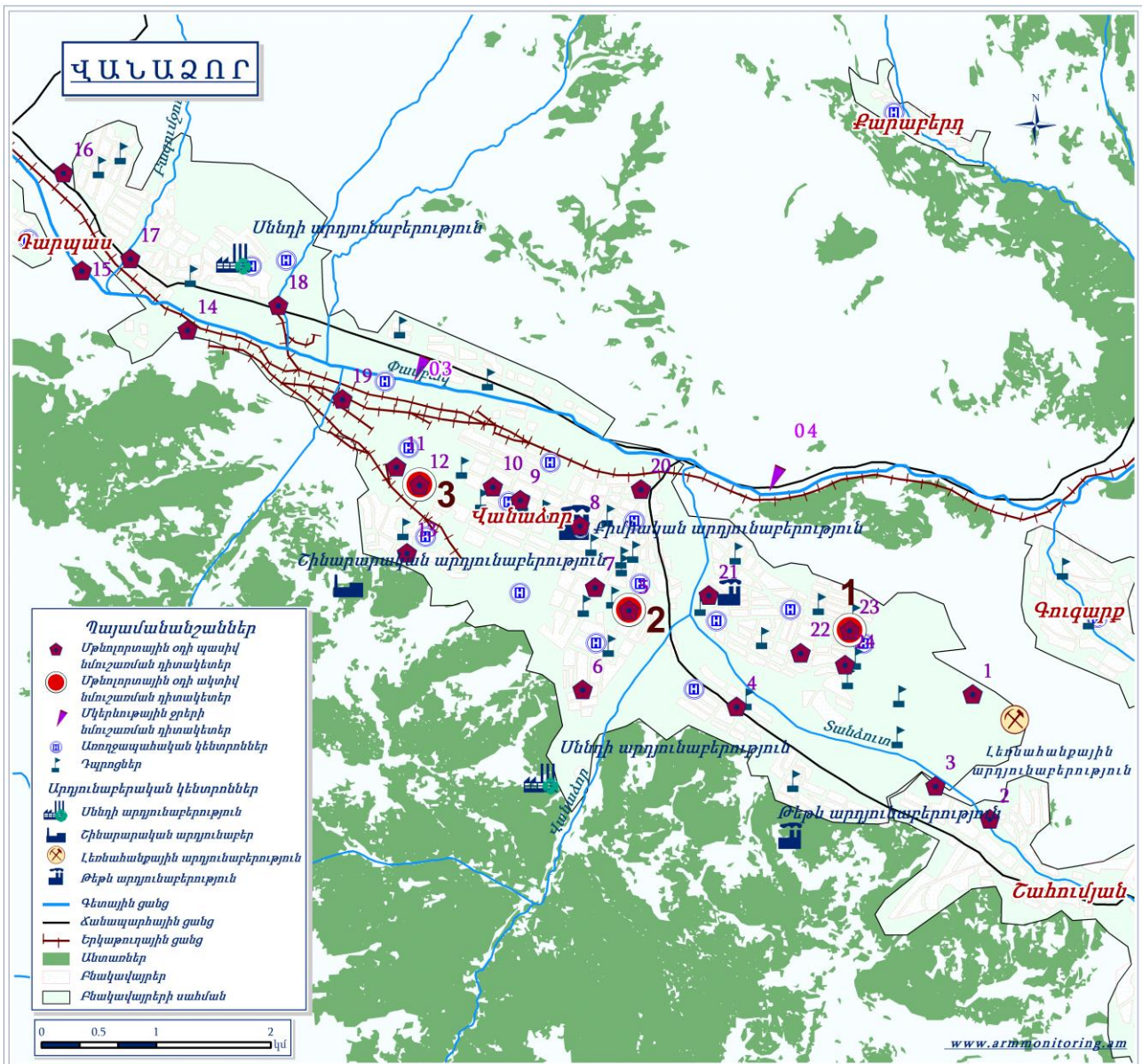
Աղտոտող նյութ	ՍԹԿ (միջին օրական), մգ/մ ³	Միջին ամսական կոնցենտրացիա, մգ/մ ³	Առավելագույն կոնցենտրացիա, մգ/մ ³
Ծծմբի երկօքսիդ	0.05	0.029	0.071
Ազոտի երկօքսիդ	0.04	0.015	0.034
Ընդհանուր փոշի	0.15	0.298	0.874

Վանաձոր

Վանաձոր քաղաքում կատարվում են ընդհանուր փոշու, ծծմբի երկօքսիդի և ազոտի երկօքսիդի դիտարկումներ: Քաղաքում գործում են երեք ստացիոնար դիտակայան և 24 շարժական (պասիվ նմուշառման) դիտակետ:

Ստացիոնար դիտակայաններում ակտիվ նմուշառման եղանակով վերցվել է օդի 786, շարժական դիտակետերում պասիվ նմուշառման եղանակով՝ 623 փորձանմուշ:

Ծծմբի երկօքսիդի միջին ամսական կոնցենտրացիան հոկտեմբեր և նոյեմբեր ամիսներին գերազանցել է ՍԹԿ-ն 1.7 անգամ, դեկտեմբերին՝ 1.6 անգամ: Ընդհանուր փոշու միջին ամսական կոնցենտրացիան հոկտեմբեր և նոյեմբեր ամիսներին գերազանցել է ՍԹԿ-ն 1.3 անգամ, դեկտեմբերին՝ 1.2 անգամ: Ազոտի երկօքսիդի միջին ամսական կոնցենտրացիան երեք ամիսների ընթացքում չի գերազանցել համապատասխան ՍԹԿ-ն:

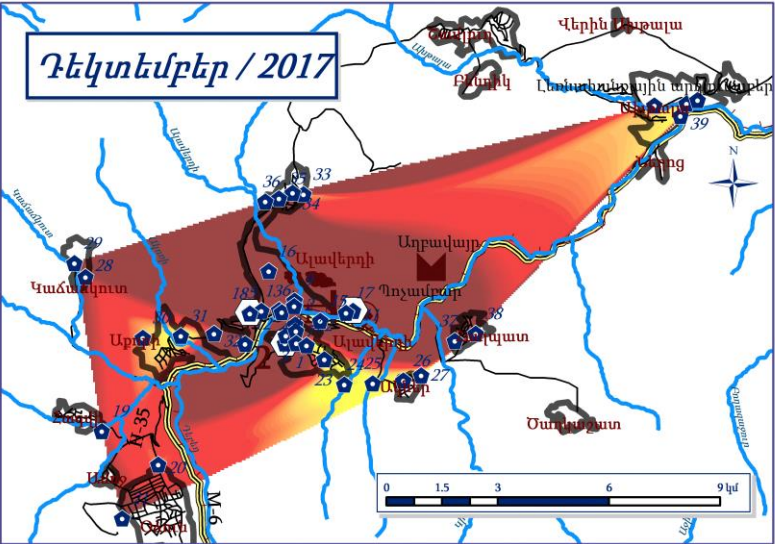
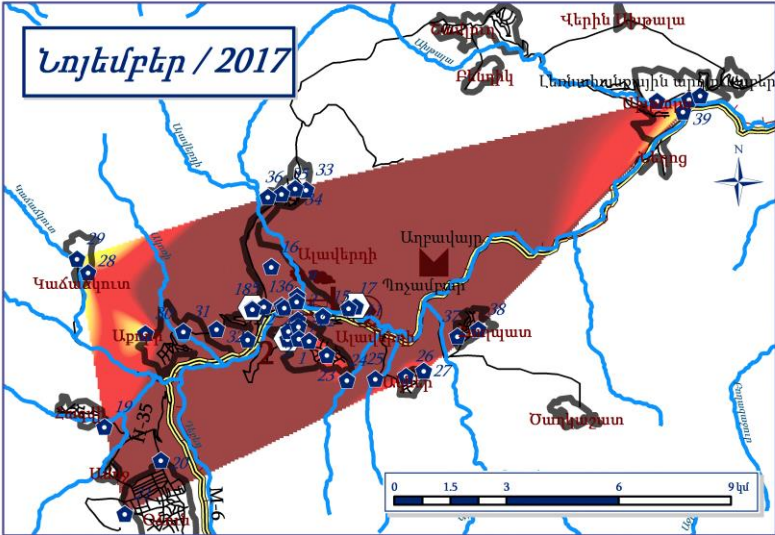
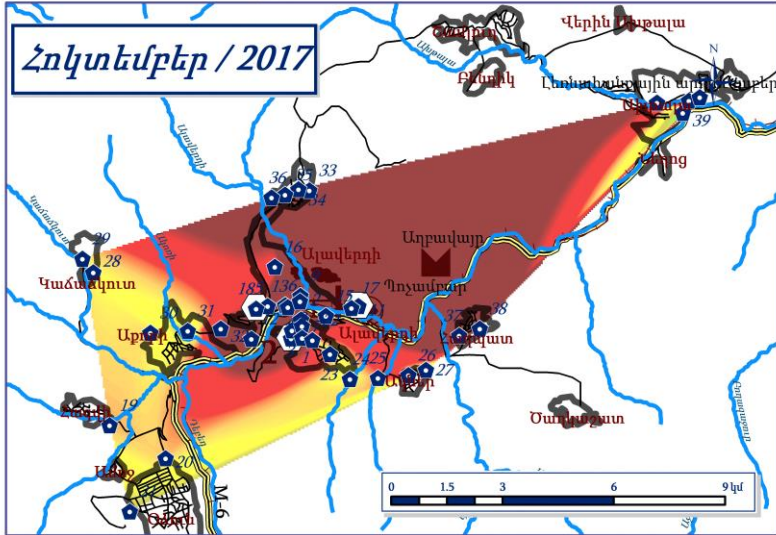
Ալավերդի

Ալավերդի քաղաքում կատարվում են ընդհանուր փոշու, ծծմբի երկօքսիդի, ազոտի օքսիդների և ածխածնի մոնօքսիդի դիտարկումներ: Քաղաքում և հարակից համայնքներում գործում են երեք ստացիոնար դիտակայան և 42 շարժական (պասիվ նմուշառման) դիտակետ:

Ստացիոնար դիտակայաններից ակտիվ նմուշառման եղանակով վերցվել է օդի 529, շարժական դիտակետերից պասիվ նմուշառման եղանակով՝ 1051 փորձանմուշ: Ստացիոնար դիտակայանում կատարվել է ածխածնի մոնօքսիդի 14116, ծծմբի երկօքսիդի՝ 11061, ազոտի օքսիդների՝ 2379 ավտոմատ դիտարկում:

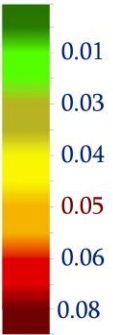
Ծծմբի երկօքսիդի միջին ամսական կոնցենտրացիան հոկտեմբերին գերազանցել է ՍԹԿ-ն 1.7 անգամ, նոյեմբերին՝ 2.1, դեկտեմբերին՝ 2.2 անգամ: Ընդհանուր փոշու միջին ամսական կոնցենտրացիան հոկտեմբերին գերազանցել է ՍԹԿ-ն 2.7 անգամ, նոյեմբերին՝ 1.3 անգամ, դեկտեմբերին՝ 1.5 անգամ: Ազոտի երկօքսիդի միջին ամսական կոնցենտրացիան երեք ամիսների ընթացքում չի գերազանցել համապատասխան ՍԹԿ-ն:

Ալավերդի քաղաքի և հարակից համայնքների մթնոլորտային օդի ծծմբի երկօքսիդի (SO_2) միջին ամսական կոնցենտրացիոն բաշխվածությունը

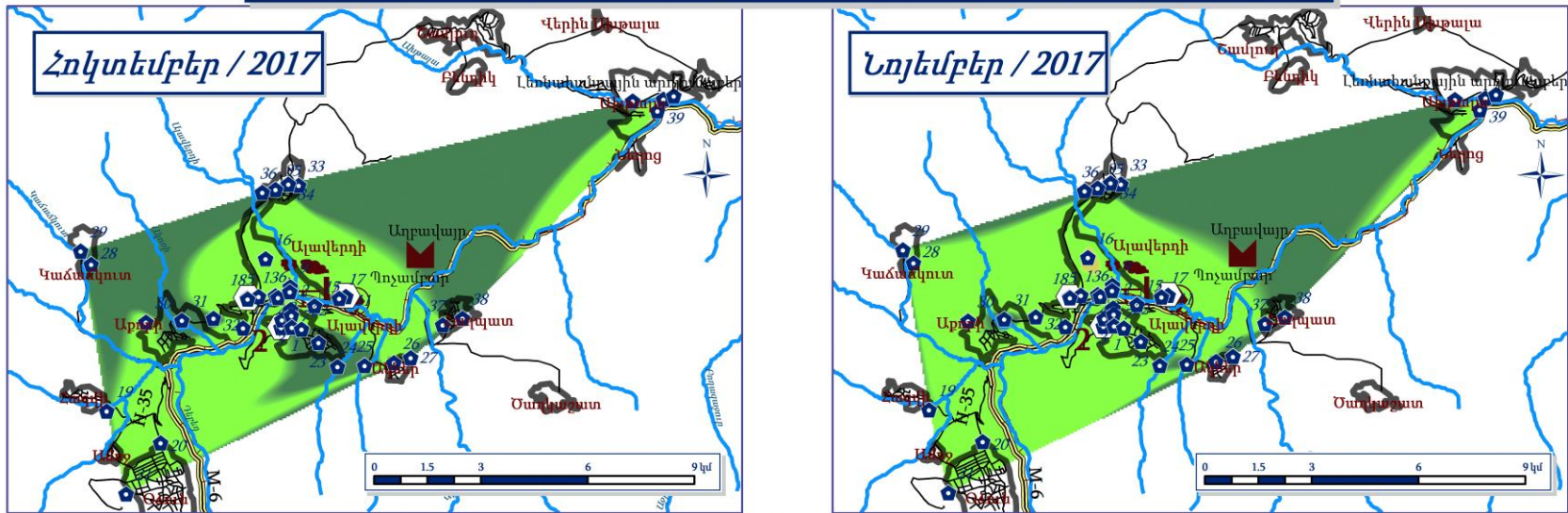
- ◆ Պայմանանշաններ
- ◆ Պասիվ նմուշառման դիտակետեր
- Ակտիվ նմուշառման դիտակետեր
- Գետային ցանց
- Ծանապարհներ և փողոցներ
- Միջպետական ճանապարհ
- Երկաթգծեր
- Բնակավայրերի սահման

Ծծմբի երկօքսիդի կոնցենտրացիոն բաշխվածության սանդղակը ($մգ/մ^3$)

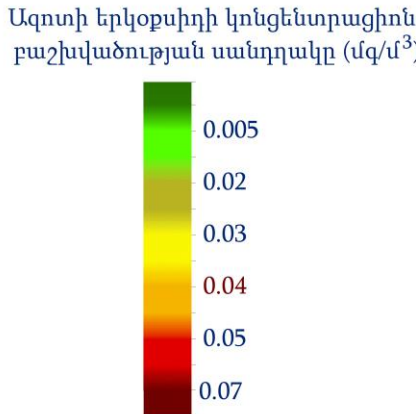

Ալավերդի քաղաքի և հարակից համայնքների մթնոլորտային օդի ազոտի երկօքսիդի (NO_2) միջին ամսական կոնցենտրացիոն բաշխվածությունը

- Պայմանանշաններ**
- ◆ Պասիվ նմուշառման դիտակետեր
  - Ակտիվ նմուշառման դիտակետեր
  - Գետային ցանց
  - Ճանապարհներ և փողոցներ
  - Միջպետական ճանապարհ
  - Երկաթգծեր
  - Բնակավայրերի սահման

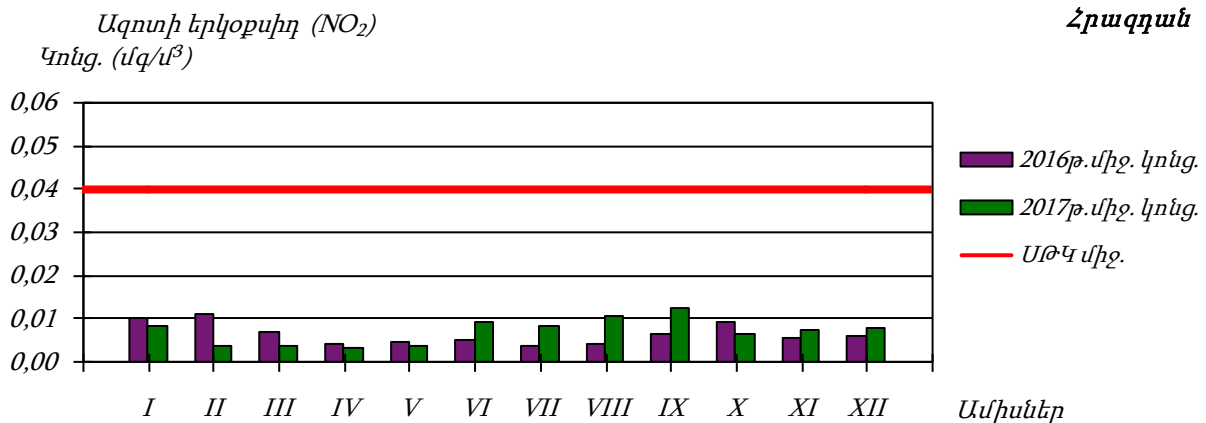
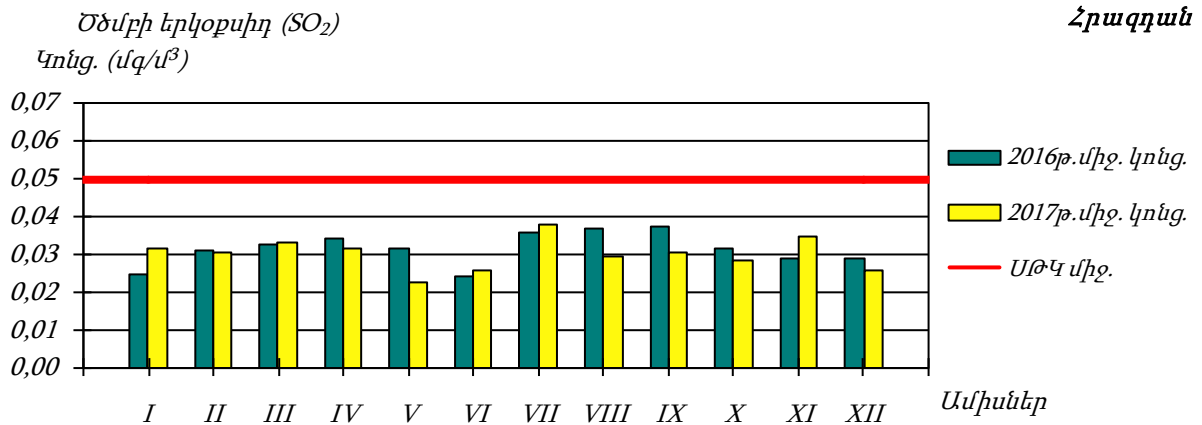
Հրազդան

Հրազդան քաղաքում կատարվում են ընդհանուր փոշու, ծծմբի երկօքսիդի և ազոտի երկօքսիդի դիտարկումներ: Քաղաքում գործում են մեկ ստացիոնար դիտակայան և 17 շարժական (պասիվ նմուշառման) դիտակետ:

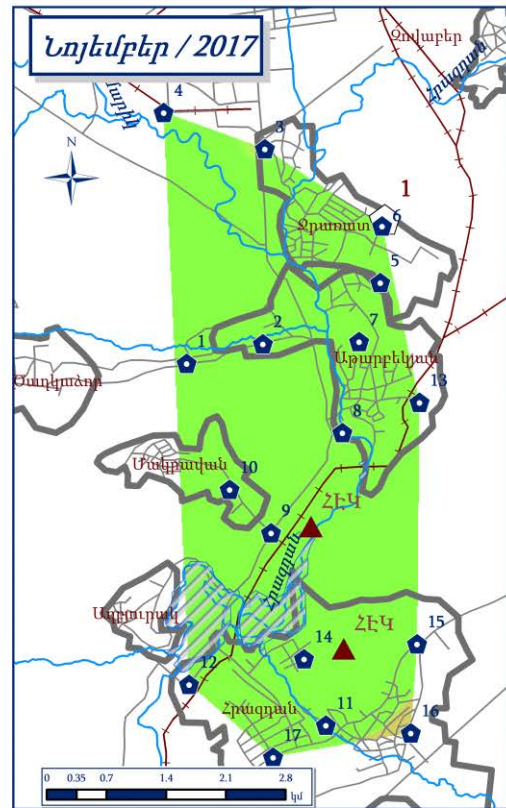
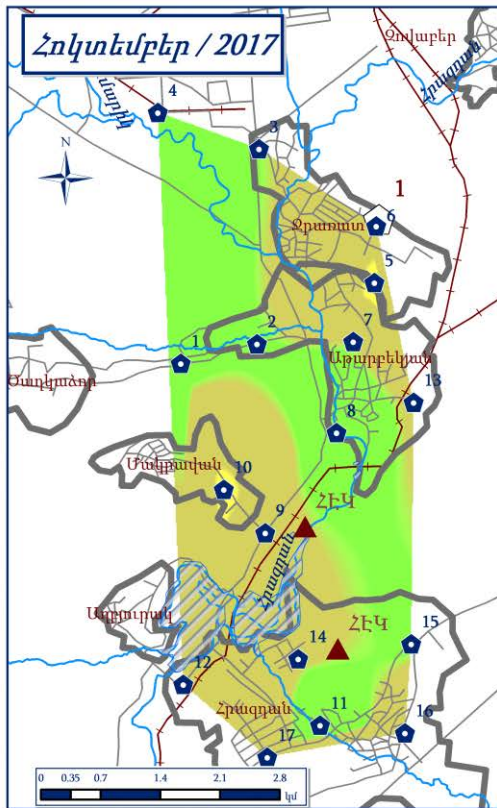
Ստացիոնար դիտակայանում ակտիվ նմուշառման եղանակով վերցվել է օդի 273, շարժական դիտակետերից պասիվ նմուշառման եղանակով՝ 439 փորձանմուշ:

Ընդհանուր փոշու միջին ամսական կոնցենտրացիան հոկտեմբերին գերազանցել է ՍԹԿ-ն 2.8 անգամ, նոյեմբերին՝ 2.5, դեկտեմբերին՝ 1.2 անգամ: Ծծմբի երկօքսիդի և ազոտի երկօքսիդի միջին ամսական կոնցենտրացիաները երեք ամիսների ընթացքում չեն գերազանցել համապատասխան ՍԹԿ-ները:

Հրազդան քաղաքի մթնոլորտային օդում ծծմբի և ազոտի երկօքսիդների կոնցենտրացիաների փոփոխությունները (ակտիվ նմուշառում).

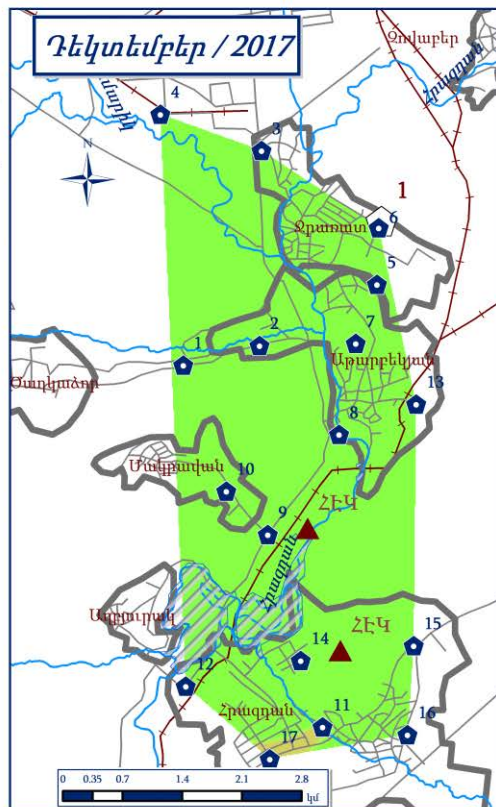

Հրազդան քաղաքի մթնոլորտային օդում ծծմբի երկօքսիդի (SO_2) միջին ամսական կոնցենտրացիոն բաշխվածությունը

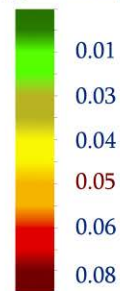

Պայմանանշաններ

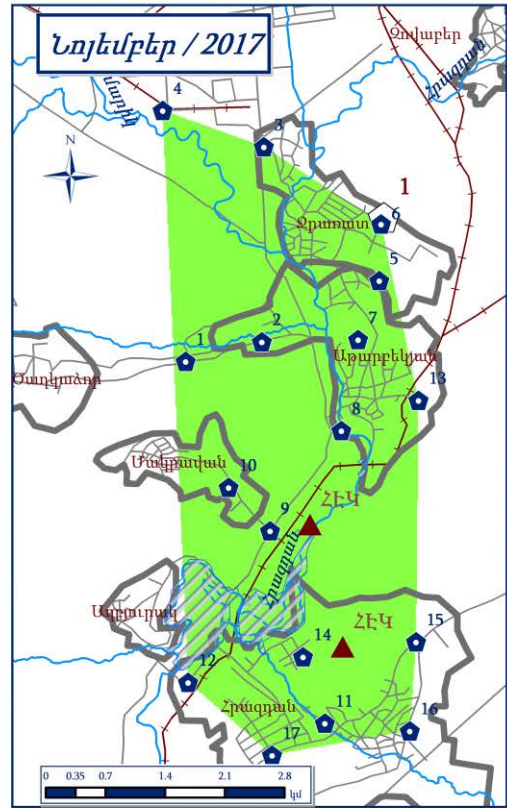
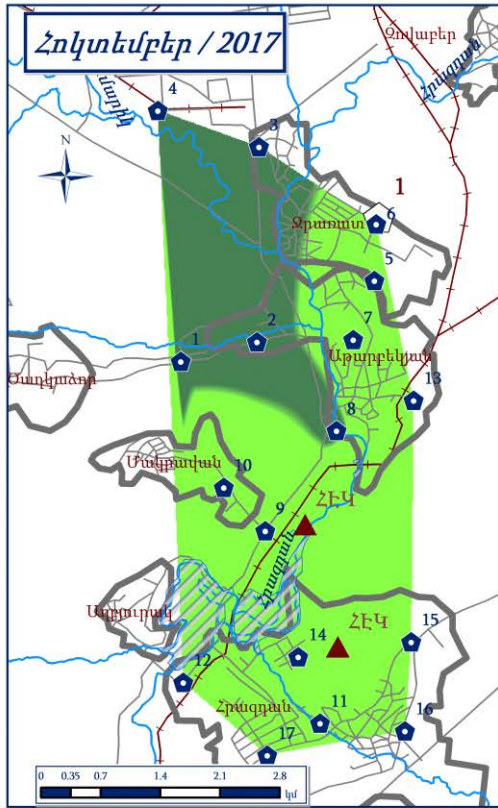
- Պասիվ նմուշառման դիտակետեր
- Ակտիվ նմուշառման դիտակետեր
- Արդյունաբերական կետեր
- Ճանապարհներ և փողոցներ
- Գետային ցանց
- Բնակավայրերի սահման
- Աղբյուրակ ջրամբար

Ծծմբի երկօքսիդի կոնցենտրացիոն բաշխվածության սանդղակը ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)

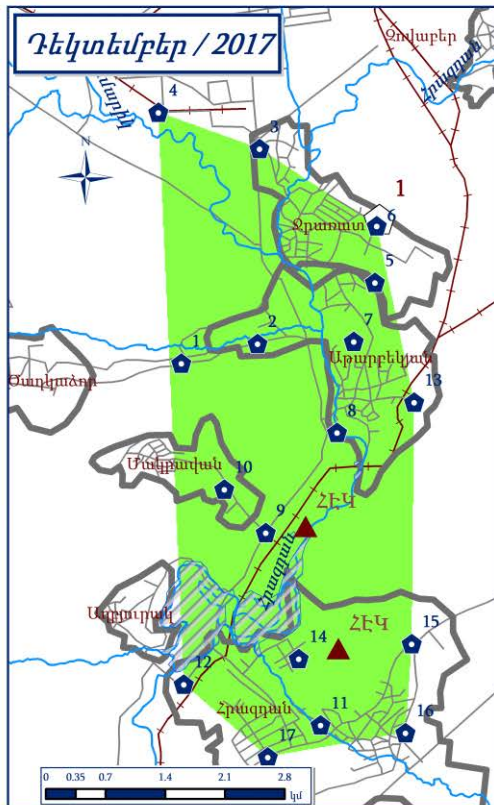

Հրազդան քաղաքի մթնոլորտային օդում ազոտի երկօքսիդի (NO_2) միջին ամսական կոնցենտրացիոն բաշխվածությունը

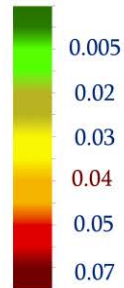

Պայմանանշաններ

- Պասիվ նմուշառման դիտակետեր
- Ակտիվ նմուշառման դիտակետեր
- Արդյունաբերական կետեր
- Ճանապարհներ և փողոցներ
- Գետային ցանց
- Բնակավայրերի սահման
- Աղբյուրակ ջրամբար

Ազոտի երկօքսիդի կոնցենտրացիոն բաշխվածության սանդղակը ($\mu g/m^3$)

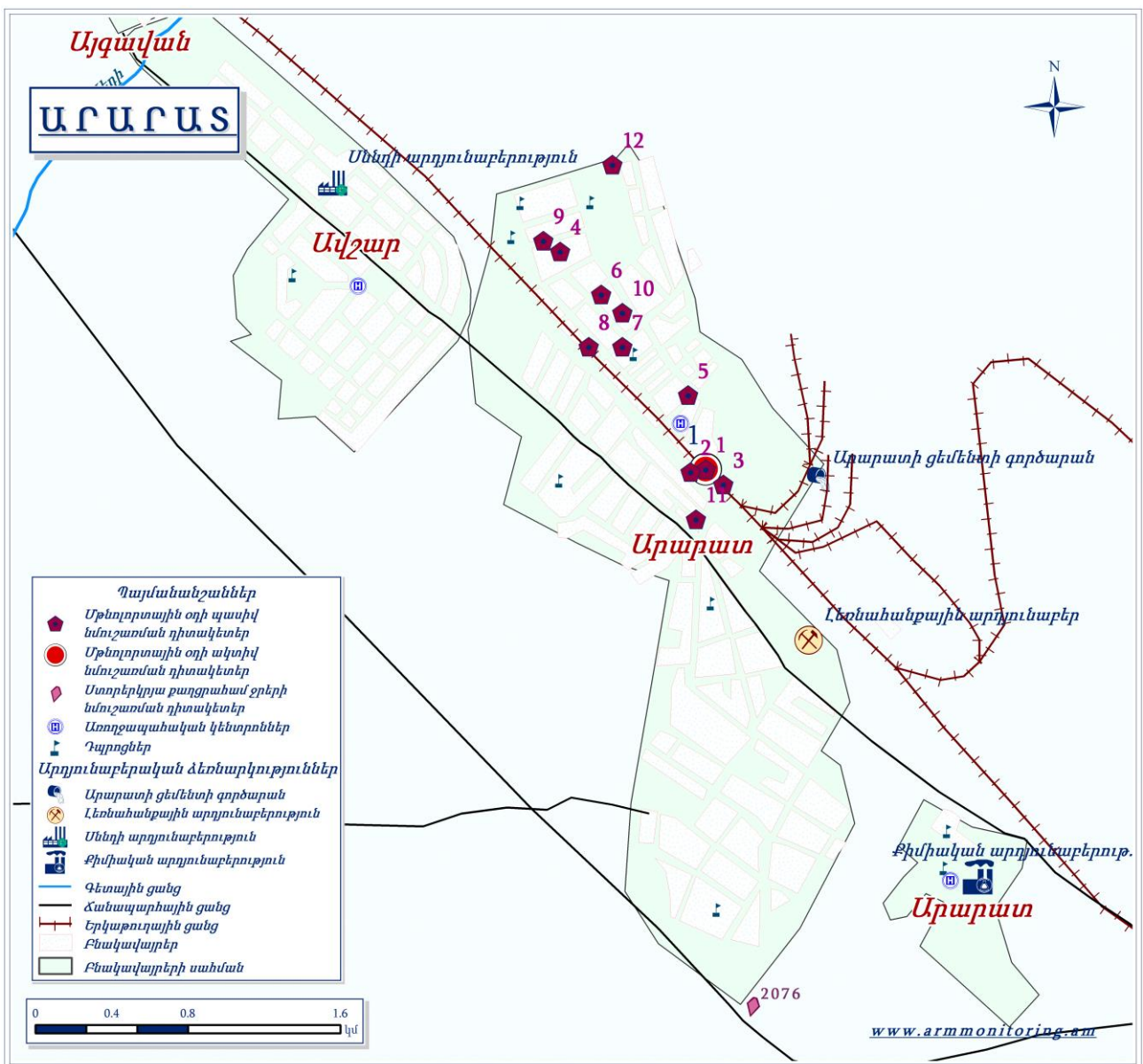
Արարատ

Արարատ քաղաքում կատարվում են ընդհանուր փոշու, ծծմբի և ազոտի երկօքսիդների դիտարկումներ: Քաղաքում գործում են մեկ ստացիոնար դիտակայան և 12 շարժական (պասիվ նմուշառման) դիտակետ:

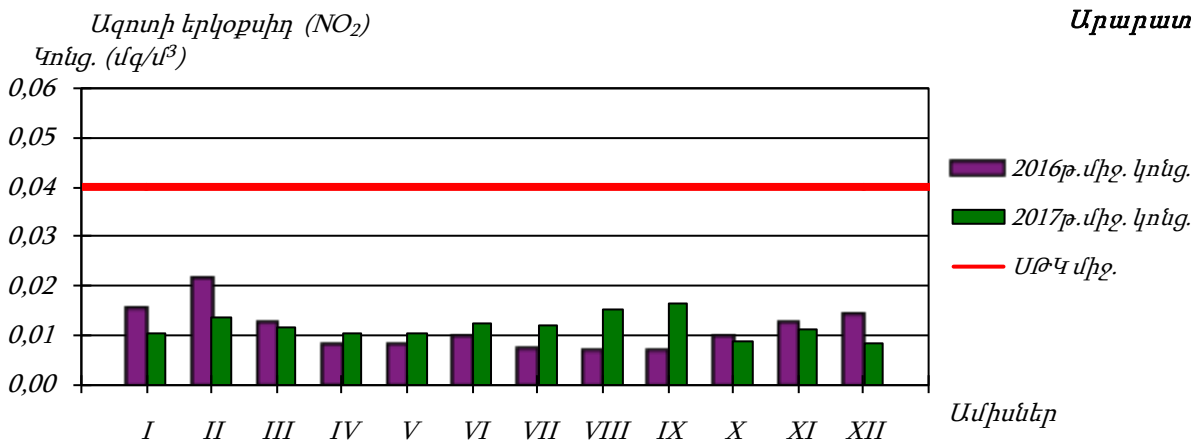
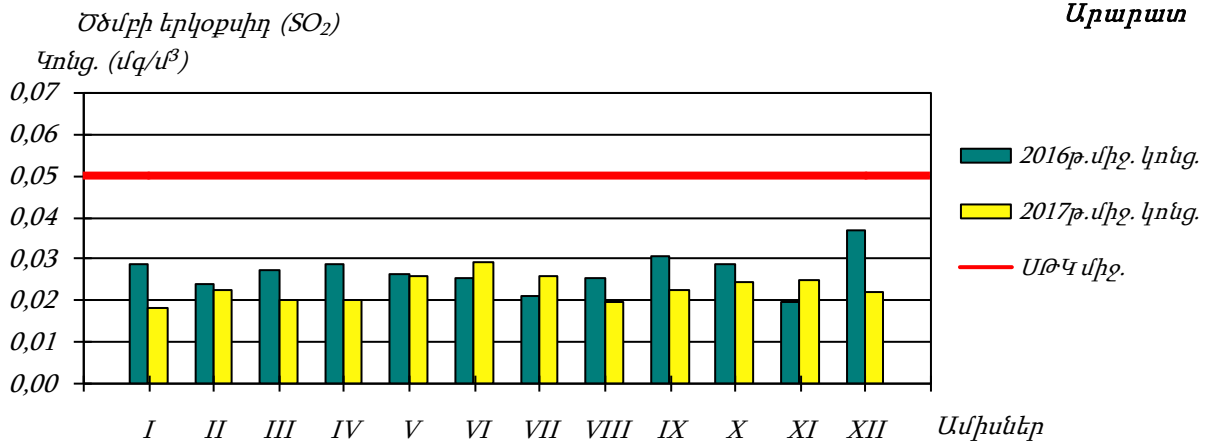
Ստացիոնար դիտակայանում ակտիվ նմուշառման եղանակով վերցվել է օդի 86, շարժական դիտակետերում պասիվ նմուշառման եղանակով՝ 310 փորձանմուշ:

Ընդհանուր փոշու միջին ամսական կոնցենտրացիան դեկտեմբերին գերազանցել է ՍԹԿ-ն 1.9 անգամ:

Ծծմբի և ազոտի երկօքսիդների միջին ամսական կոնցենտրացիաները երեք ամիսների ընթացքում չեն գերազանցել համապատասխան ՍԹԿ-ները:

Արարատ քաղաքի մթնոլորտային օդում ծծմբի և ազոտի երկօքսիդների կոնցենտրացիաների փոփոխությունները (պասսիվ նմուշառում)։

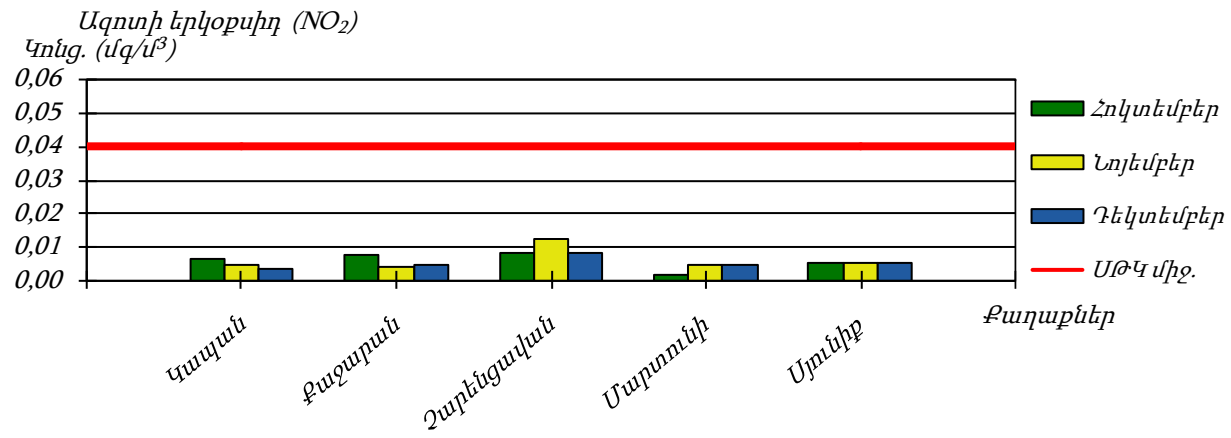
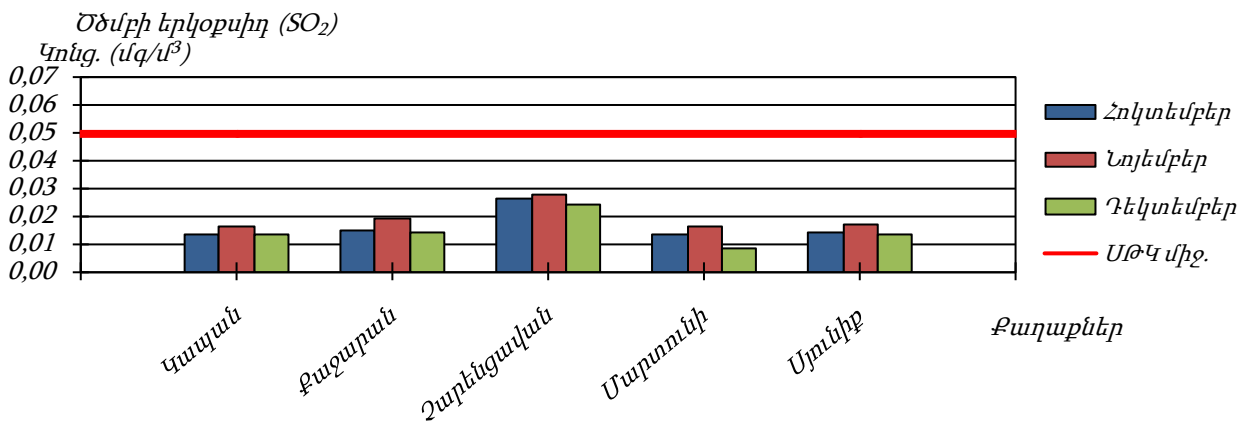
Հանրապետության տարբեր բնակավայրեր

2017թ. 4-րդ եռամսյակում շարժական դիտակետերում պասիվ նմուշառիչներով օդային ավազանի դիտարկումներ կատարվել են հանրապետության Կապան, Քաջարան, Չարենցավան, Մարտունի քաղաքներում և Սյունիք գյուղական համայնքում:

Երեք ամիսների ընթացքում Կապան քաղաքի 11 շարժական դիտակետից պասիվ նմուշառմամբ վերցվել է օդի 128 փորձանմուշ, Քաջարան քաղաքի 15 դիտակետից՝ 175 փորձանմուշ, Չարենցավան քաղաքի 10 դիտակետից՝ 237 փորձանմուշ, Մարտունի քաղաքի 8 դիտակետից՝ 192 փորձանմուշ, Սյունիք գյուղական համայնքի 9 դիտակետից՝ 108 փորձանմուշ:

Նշված բնակավայրերի մթնոլորտային օդում ծծմբի և ազոտի երկօքսիդների միջին ամսական կոնցենտրացիաները չեն գերազանցել համապատասխան ՍԹԿ-ները:

Ծծմբի և ազոտի երկօքսիդների միջին ամսական կոնցենտրացիաների գրաֆիկական պատկերները

ՄԱԿԵՐՆԵՎՈՒԹԱՅԻՆ ԵՎ ՍՏՈՐԵՐԿՐՅԱ ՋՐԵՐ

2017թ. 4-րդ եռամսյակում կատարվել են մակերևութային և ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի դիտարկումներ:

Մակերևութային ջրերի դիտարկումներ իրականացվել են հանրապետության 42 գետի, Երևանյան լճի, Ապարանի, Ախուրյանի, Արփի լճի, Ագատի, Կեչուտի ջրամբարների դիտակետերից, որտեղից վերցվել է 134 փորձանմուշ: Վերցված փորձանմուշներում որոշվել է միջինը 45 ֆիզիկաքիմիական ցուցանիշ: Իրականացված դիտարկումների արդյունքները բերված են հավելվածներում աղյուսակների տեսքով:

Ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի քանակական դիտարկումներ իրականացվել են հանրապետության ազգային կամ հենակետային ցանցում ընդգրկված 128 ստորերկրյա ջրաղբյուրներում՝ որոնք ներառում են 27 շատրվանոց հորատանցք, 37 չշատրվանոց հորատանցք և 64 բնաղբյուր: Ջրաղբյուրներում ջրի ծախսի, մակարդակի (ճնշման) և ջերմաստիճանի դիտարկումները կատարվում են ամսական 6 անգամ հաճախականությամբ: Նոյեմբեր, դեկտեմբեր ամիսներին ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի որակական դիտարկումներ իրականացվել են ազգային ցանցում ընդգրկված 50 ստորերկրյա ջրաղբյուրներում: Իրականացված դիտարկումների արդյունքները տրված են գրաֆիկների տեսքով:

Հյուսիսային ջրավազանային կառավարման տարածք

Մակերևութային ջրեր

Փամբակ գետի՝ Հարթագյուղից վերև հատվածում հոկտեմբեր ամսին ջրի որակը գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս): Սպիտակից ներքև հատվածում հոկտեմբեր, նոյեմբեր և դեկտեմբեր ամիսներին ջրի որակը գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս): Երեք ամիսների ընթացքում Վանաձորից վերև հատվածում գետի ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս), Վանաձորից ներքև հատվածում երեք ամիսների ընթացքում՝ «վատ» (5-րդ դաս):

Դեբեդ գետի՝ Մարցիգետի թափման կետից ներքև ընկած հատվածում հոկտեմբեր և նոյեմբեր ամիսներին ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս), դեկտեմբերին՝ «լավ» (2-րդ դաս): Այրումից վերև և սահմանի մոտ հատվածներում երեք ամիսների ընթացքում ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

Չորագետի՝ Ստեփանավանից վերև հատվածում երեք ամիսների ընթացքում ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» է (3-րդ դաս): Հոկտեմբերին Տաշիր գետի Միխայելովկայից վերև ընկած հատվածում ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս), Սարատովկայից ներքև հատվածում՝ «անբավարար» (4-րդ դաս):

Մարցիգետի գետաբերանի հատվածում երեք ամիսների ընթացքում ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս):

Ախթալա գետի գետաբերանում երեք ամիսների ընթացքում ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

---

* Ստորերկրյա ջրերի դիտակետերի տեսակը, համարները, տեղադիրքը տրված է տեղեկանքի 82-րդ էջում աղյուսակի տեսքով

Գառգառ գետի ակունքում հոկտեմբեր ամսին ջրի որակը գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս):

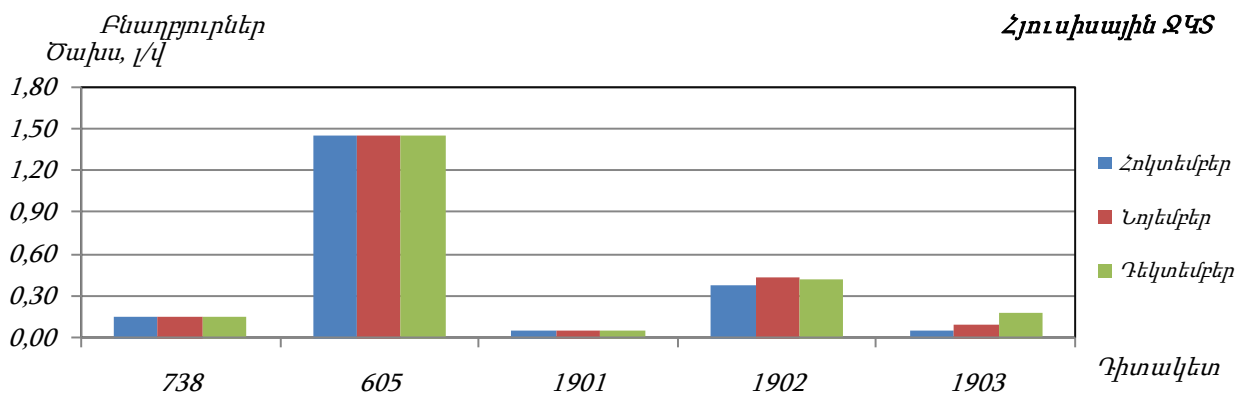
Շնող գետի գետաբերանում երեք ամիսների ընթացքում ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

Աղստև գետի՝ Դիլիջանից վերև և Դիլիջանից ներքև ընկած հատվածներում հոկտեմբեր ամսին ջրի որակը գնահատվել «միջակ» (3-րդ դաս), նոյեմբերին՝ «լավ» (2-րդ դաս): Իջևանից վերև հատվածում հոկտեմբեր ամսին ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս), նոյեմբերին՝ «լավ» (2-րդ դաս): Սահմանի մոտ հատվածում հոկտեմբեր ամսին ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս), նոյեմբերին՝ «միջակ» (3-րդ դաս):

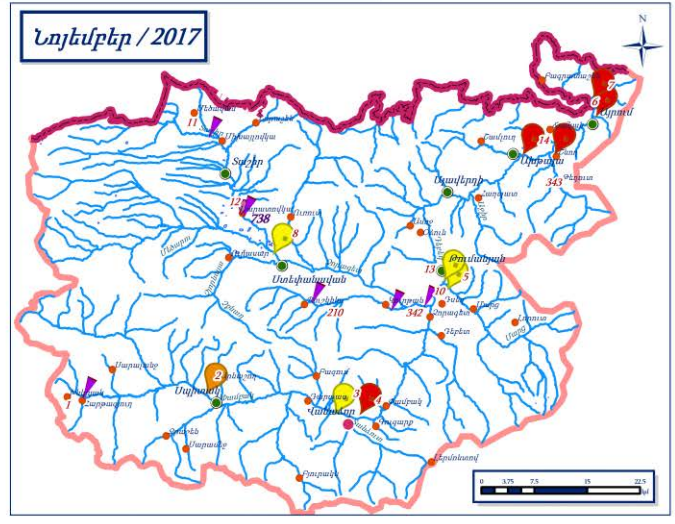
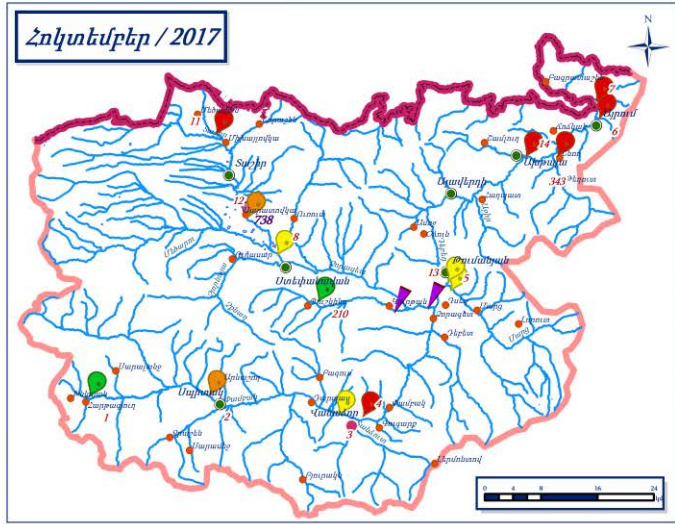
Գետիկ գետի՝ Ճամբարակից վերև հատվածում հոկտեմբեր ամսին ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս): Գետաբերանի հատվածում հոկտեմբեր ամսին ջրի որակը գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս), նոյեմբերին՝ «միջակ» (3-րդ դաս):

Ստորերկրյա ջրեր

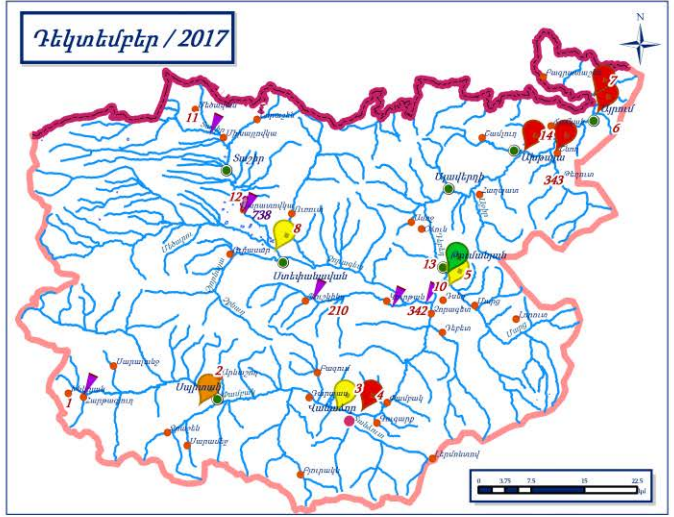
Հյուսիսային ՋԿՏ-ում ստորերկրյա ջրերի քանակական մշտադիտարկումներ կատարվել են 5 բնադրյուրում, որտեղ դիտարկվել են ջրի ջերմաստիճանը և ծախսը: Ջրի ծախսի միջին ամսական արժեքները ըստ դիտակետերի ներկայացված են գրաֆիկի տեսքով:

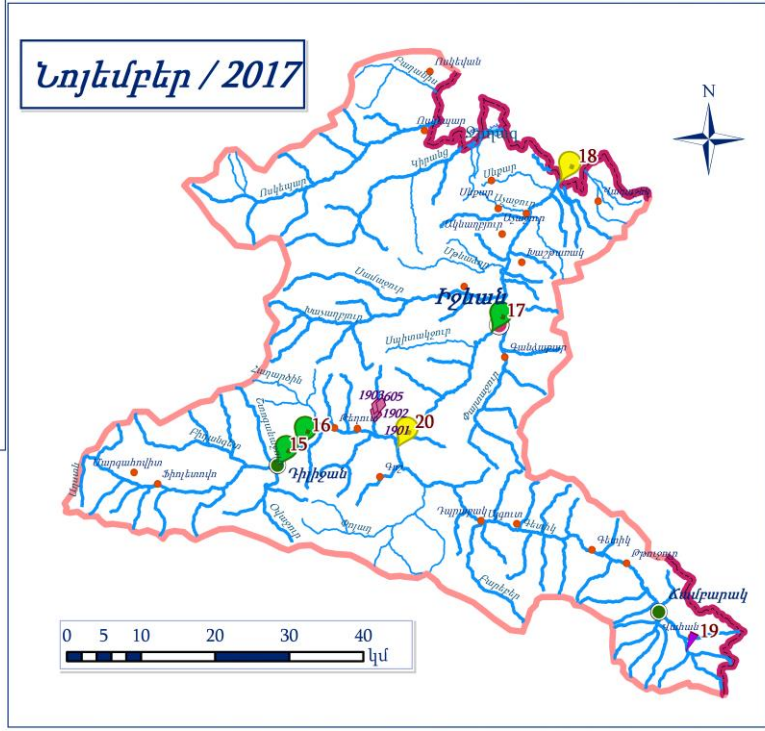
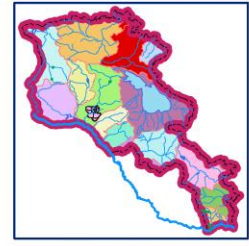
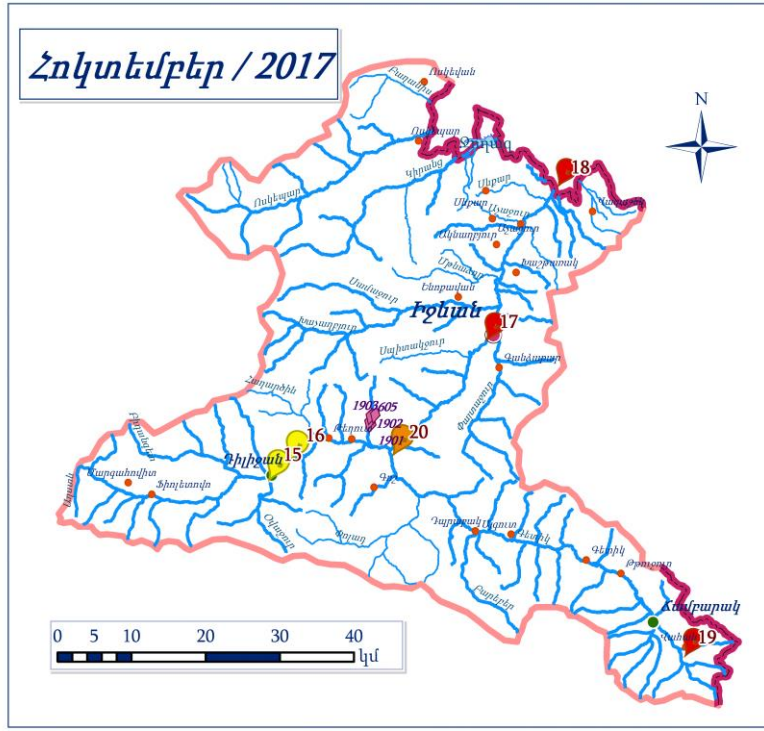
**ԴԵԲԵՂ ԳԵՏԻ ԱՎԱԶԱՆԻ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ
ՋՐԵՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՈՐԱԿԸ ԵՎ
ՄՏՈՐԵՐԿՐՅԱ ՋՐԵՐԻ ԴԻՏԱԿԵՏԵՐԻ ՏԵՂԱԴԻՐՔԸ**

- ՊԱՅՄԱՆԱՆՇԱՆՆԵՐ**
- Մարզկենտրոն
  - Քաղաքներ
  - Գյուղեր
  - ▲ Ջրի նմուշառման դիտակետեր
  - ▲ Ստորերկրյա ջրերի դիտակետեր
  - Գետային ցանց
  - ՀՀ պետական սահման
  - Լճեր և ջրամբարներ
  - Դերեղ գետի ավազան
- Մակերևութային ջրերի որակի դասեր**
- 2-րդ դաս
  - 3-րդ դաս
  - 4-րդ դաս
  - 5-րդ դաս

**ԱՂԱՏԵՎ ԳԵՏԻ ԱՎԱԶԱՆԻ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ
ՋՐԵՐԻ ՔԻՄԱԿԱՆ ՈՐԱԿԸ ԵՎ
ՍՏՈՐԵՐԿՐԱ ՋՐԵՐԻ ԴԻՏԱԿԵՏԵՐԻ ՏԵՂԱԴԻՐՔԸ**

- ՊԱՅՄԱՆԱՇԱՆՆԵՐ**
	Մարզկենտրոն		Մակերևութային ջրերի որակի դասեր
	Քաղաքներ		2-րդ դաս
	Գյուղեր		3-րդ դաս
	Ստորերկրյա ջրերի դիտակետեր		4-րդ դաս
	Մակերևութային ջրերի նմուշառման դիտակետեր		4-րդ դաս
	Գետային ցանց		
	ՀՀ պետական սահման		
	Աղստև գետի ավազան		

Ախուրյանի ջրավազանային կառավարման տարածք

Մակերևութային ջրեր

Ախուրյան գետի՝ Ամասիայից ներքև հատվածում ջրի որակը հոկտեմբերին գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս): Գյումրիից վերև և Երվանդաշատից ներքև հատվածներում հոկտեմբերին ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս), նոյեմբեր ամսին՝ «անբավարար» (4-րդ դաս): Գյումրիից ներքև հատվածում հոկտեմբերին ամսին ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս), նոյեմբերին՝ «անբավարար» (4-րդ դաս):

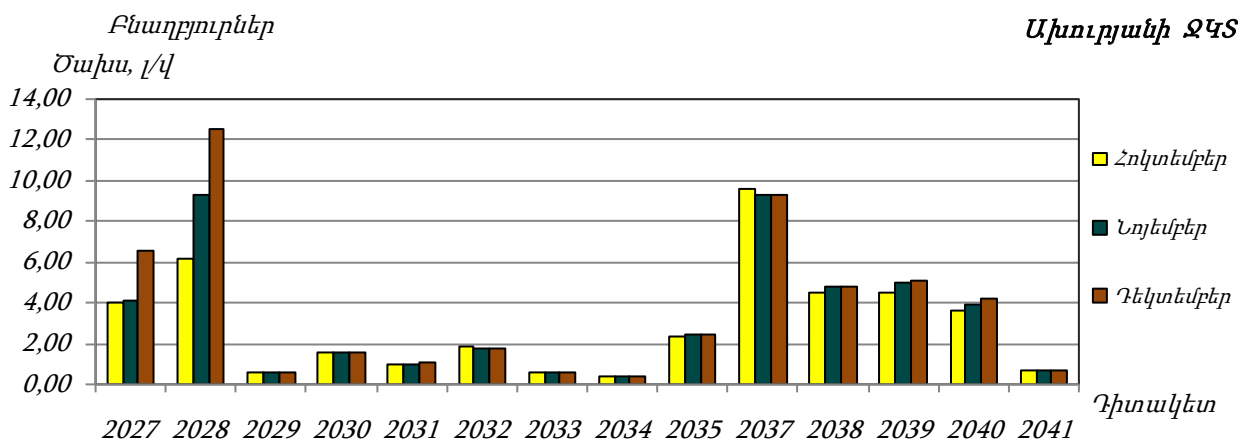
Աշոցք գետի Արտաշենից վերև հատվածում հոկտեմբեր ամսին ջրի որակը գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), գետաբերանի հատվածում՝ «միջակ» (3-րդ դաս):

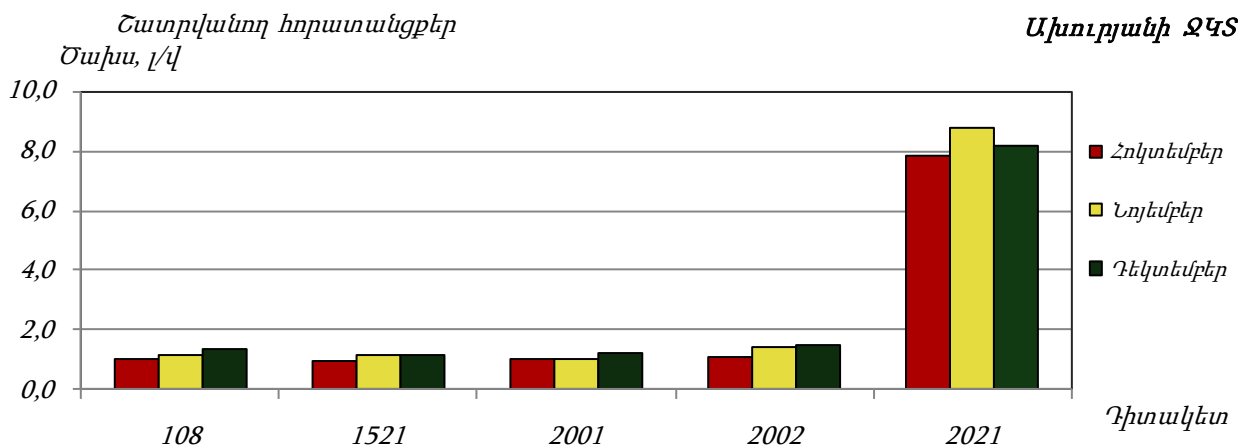
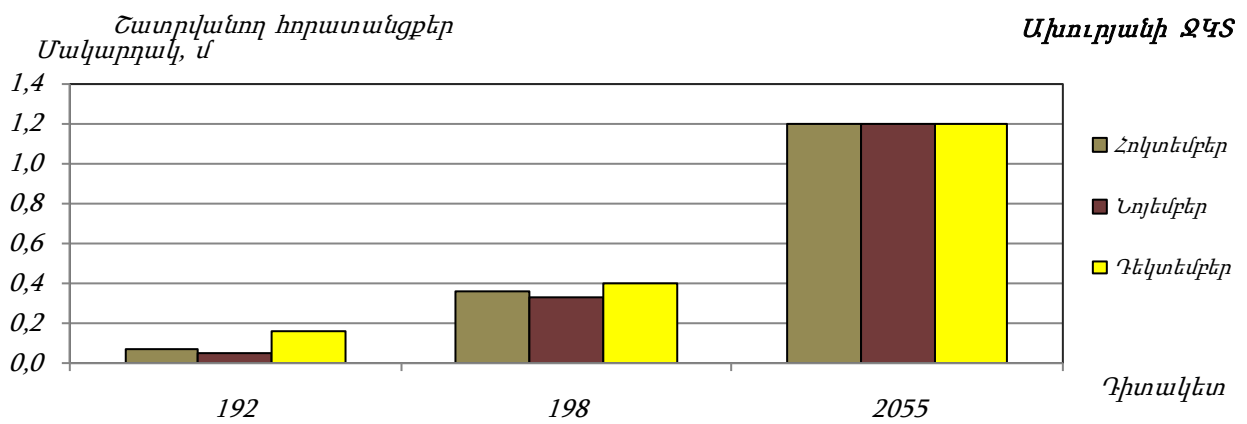
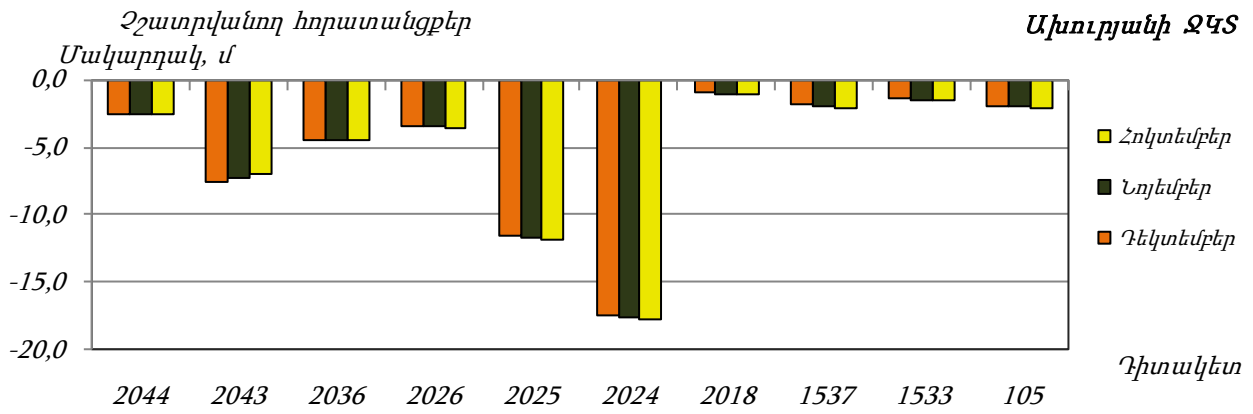
Կարկաչուն գետի գետաբերանում հոկտեմբեր և նոյեմբեր ամսինների ընթացքում ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

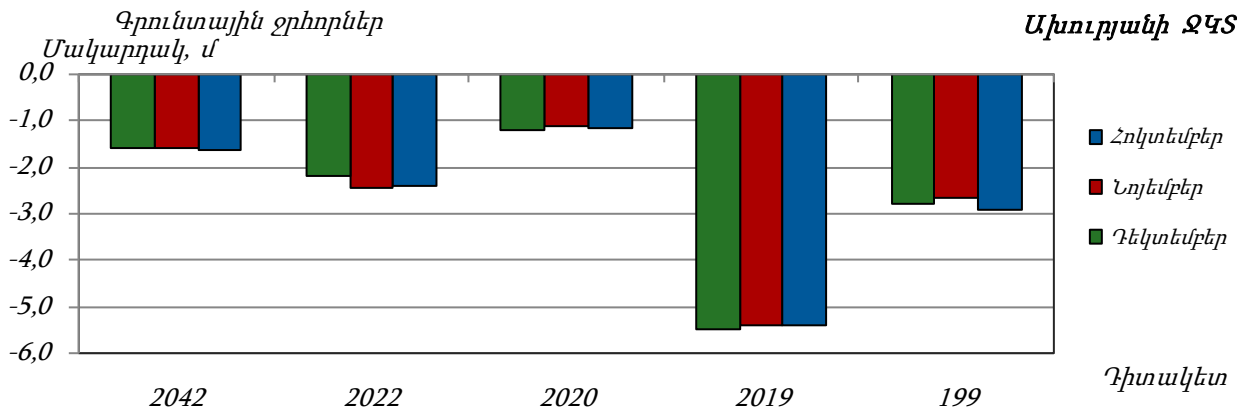
Մեծամոր գետի Վաղարշապատից հարավ և հարավ-արևելք հատվածներում հոկտեմբեր, նոյեմբեր ամիսներին ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս), դեկտեմբերին՝ «անբավարար» (4-րդ դաս): Ռանչպարից ներքև ընկած հատվածում երեք ամիսների ընթացքում ջրի որակը գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս):

Ստորերկրյա ջրեր

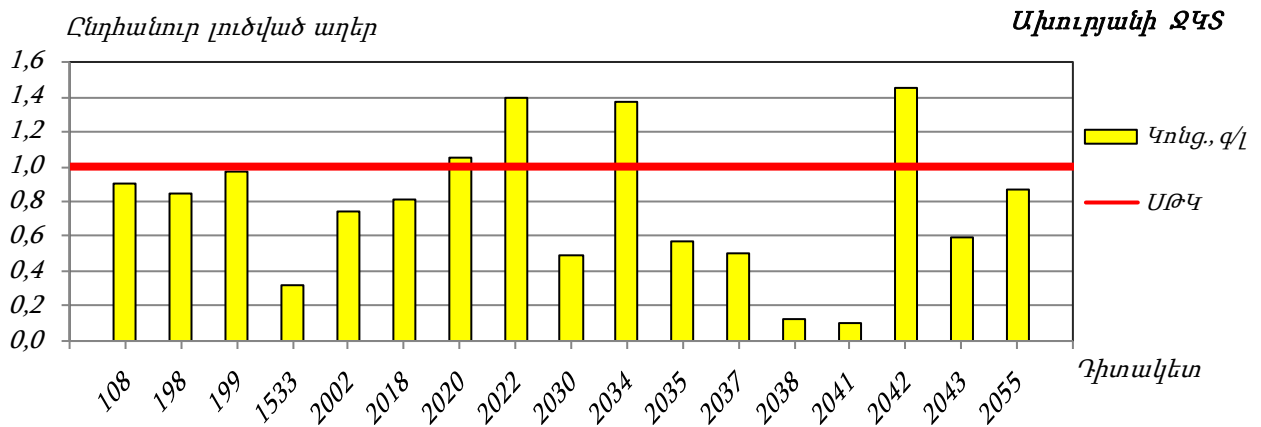
Ախուրյանի ՋԿՏ-ում ստորերկրյա ջրերի քանակական մշտադիտարկումներ կատարվել են 14 բնադրյուրում, 7 շատրվանող և 15 չշատրվանող հորատանցքերում, որտեղ դիտարկվել են ջրի ջերմաստիճանը, ծախսը և մակարդակը: Ծախսի և մակարդակի չափումները երեք ամիսների համար ըստ դիտակետերի ներկայացված են գրաֆիկների տեսքով:

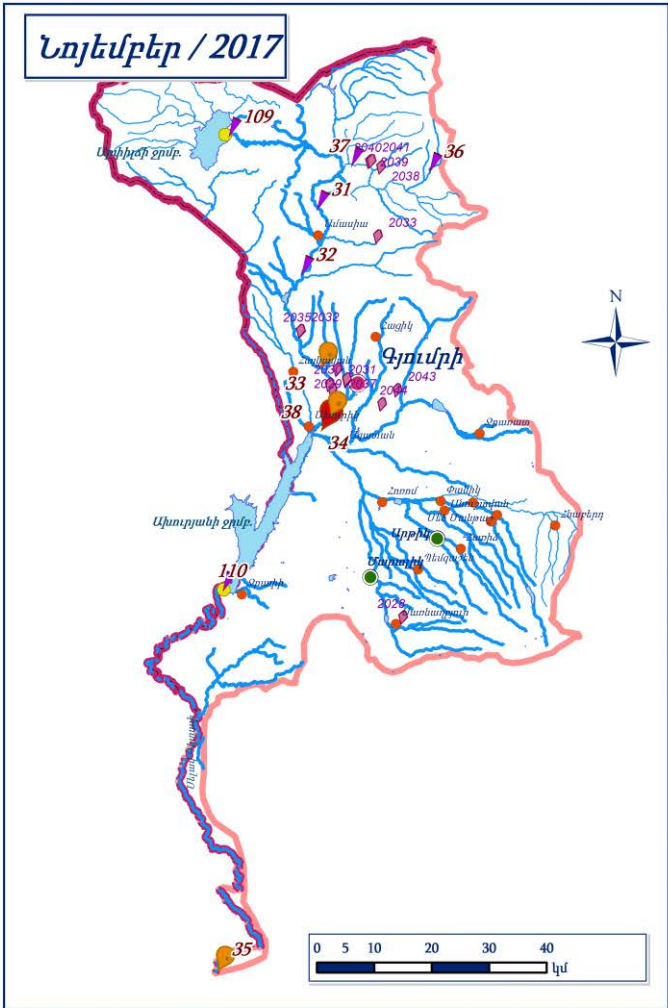
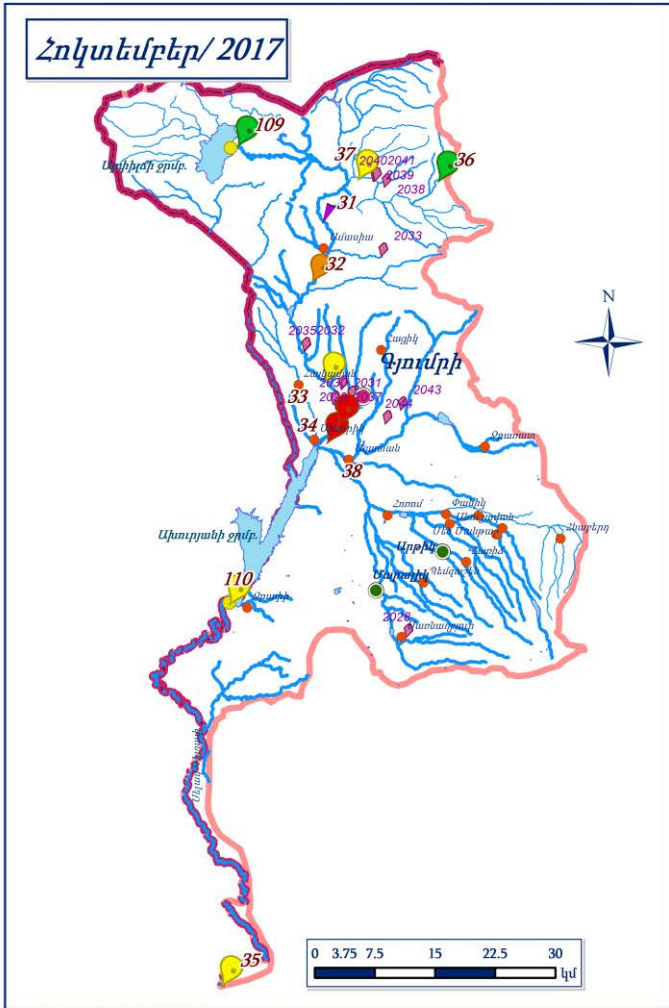

Ախուրյանի ՋԿՏ-ի դիտակետերում որակական դիտարկումներ կատարվել են 6 բնադրյուրում, 4 շատրվանող և 7 չշատրվանող հորատանցքերում: Որոշված ցուցանիշներից ընդհանուր լուծված աղերի գրաֆիկական պատկերը ներկայացվում է ստորև.

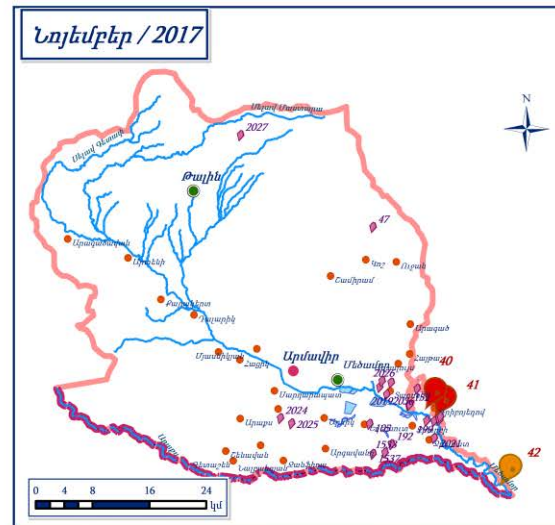
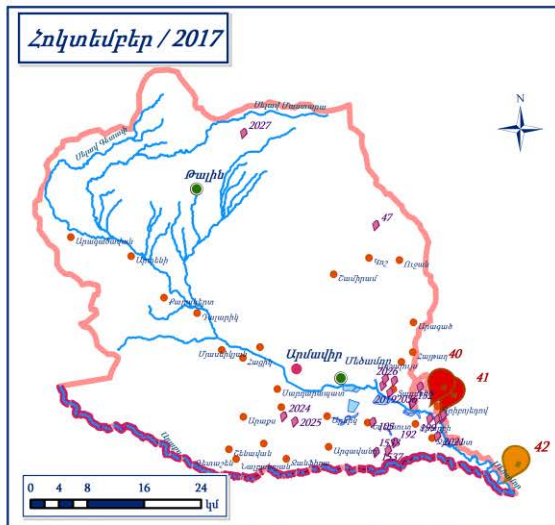

**ԱԽՈՒՐՅԱՆ ԳԵՏԻ ԱՎԱԶԱՆԻ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ
ԶՐԵՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՈՐԱԿԸ ԵՎ
ՍՏՈՐԵՐԿՐՅԱ ԶՐԵՐԻ ԴԻՏԱԿԵՏԵՐԻ ՏԵՂԱԴԻՐՔԸ**

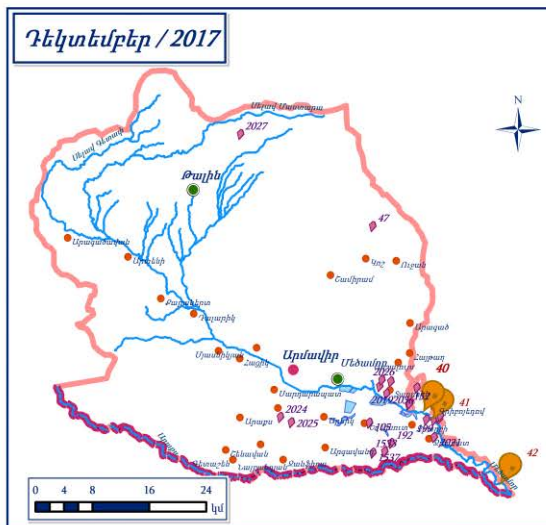

- ՊԱՅՄԱՆԱՆՇԱՆՆԵՐ**
- Մարզկենտրոն
  - Քաղաքներ
  - Գյուղեր
  - Ջրմբ. ենուշտան հիտակետեր
  - ▲ Մակերևութային ջրերի ենուշտան հիտակետեր
  - ▲ Ստորերկրյա ջրերի հիտակետեր
  - Գետային ցանց
  - 22 պետական սահման
  - Լճեր և ջրամբարներ
  - Ախուրյան գետի ափագան
- Մակերևութային ջրերի որակի դասեր**
- 2-րդ դաս
  - 3-րդ դաս
  - 4-րդ դաս
  - 5-րդ դաս

**ՄԵԾԱՄՈՐ ԳԵՏԻ ԱՎԱԶԱՆԻ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ
ՋՐԵՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՈՐԱԿԸ ԵՎ
ՍՏՈՐԵՐԿՐՅԱ ՋՐԵՐԻ ԴԻՏԱԿԵՏԵՐԻ ՏԵՂԱԴԻՐՔԸ**

- ՊԱՅՄԱՆԱՆՇԱՆՆԵՐ**
- Մարզկենտրոն
  - Քաղաքներ
  - Գյուղեր
  - ◆ Ստորերկրյա ջրերի դիտակետեր
  - Գետային ցանց
  - ՀՀ պետական սահման
  - Լճեր և ջրամբարներ
  - Մեծամոր գետի ավազան

- Մակերևութային ջրերի որակի դասեր**
- 4-րդ դաս
  - 5-րդ դաս

Հրագրանի ջրավազանային կառավարման տարածք

Մակերևութային ջրեր

Քասախ գետի Ապարանից վերև հատվածում հոկտեմբեր ամսին ջրի որակը գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս): Ապարանից ներքև հատվածում հոկտեմբերին ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս): Աշտարակից վերև և ներքև հատվածներում ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս): Գետաբերանի հատվածում հոկտեմբերին ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս), նոյեմբերին՝ «անբավարար» (4-րդ դաս), դեկտեմբերին՝ «միջակ» (3-րդ դաս):

Գեղարոտ գետի՝ Արագածից վերև հատվածում հոկտեմբեր ամսին ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

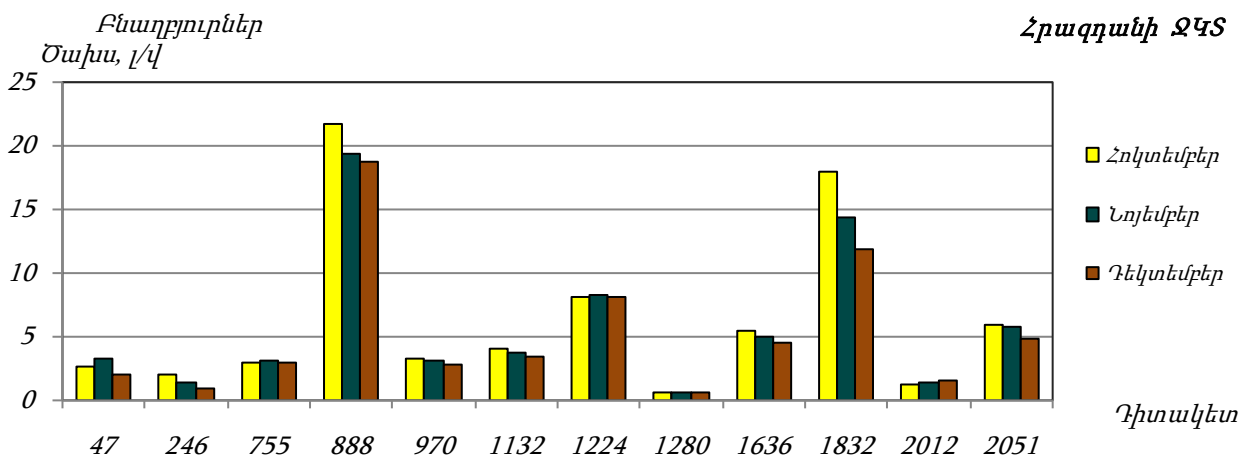
Շաղվարդ գետի Փարպիից ներքև հատվածում հոկտեմբեր ամսին ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս):

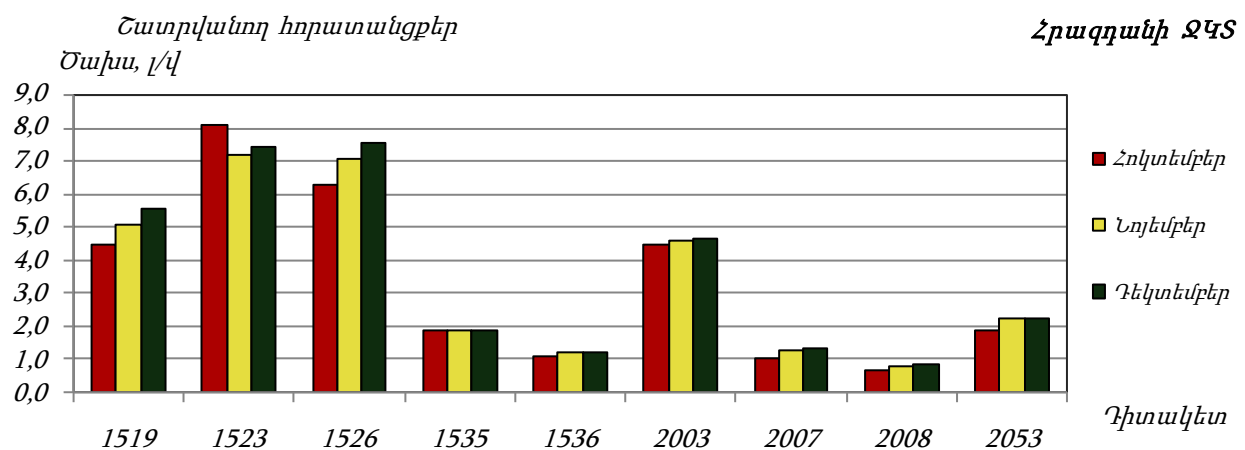
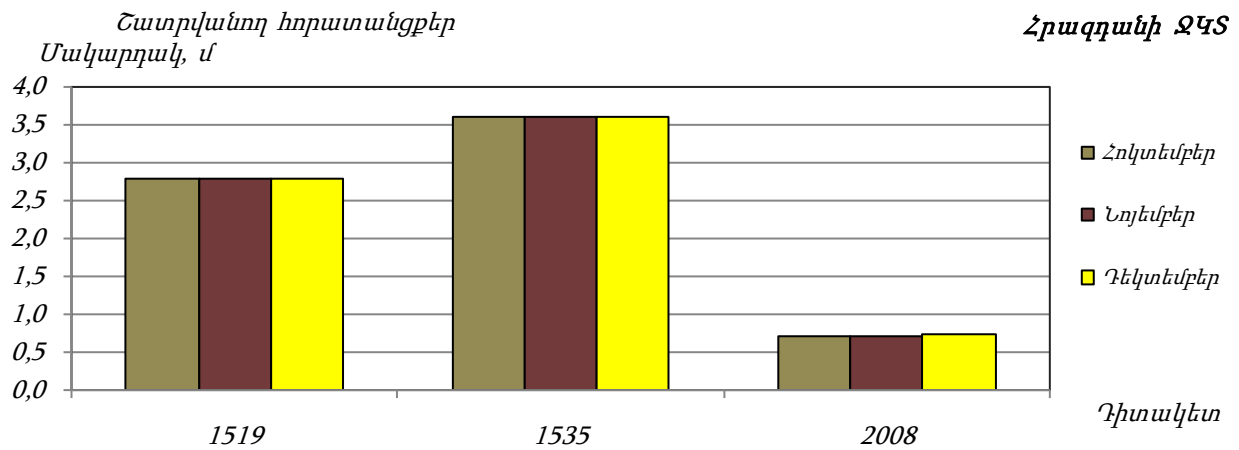
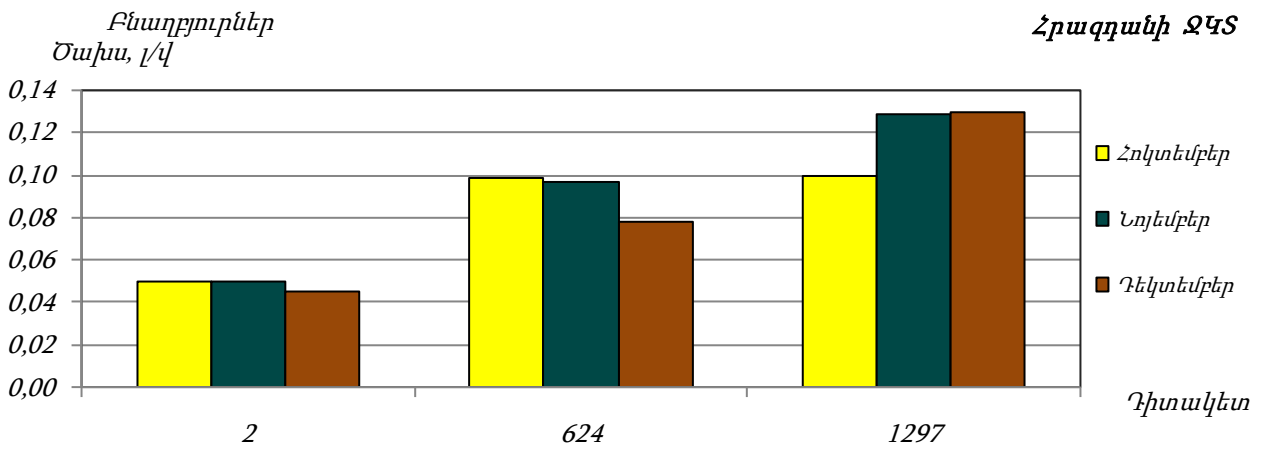
Հրագրան գետի Քաղսիից ներքև ընկած հատվածում հոկտեմբեր ամսին ջրի որակը գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս), դեկտեմբեր ամսին՝ «վատ» (5-րդ դաս): Արգելից ներքև, Արգնի ՀԷԿ-ից ներքև, Դարբնիկի մոտ, Գեղանիստի մոտ և Հրագրան գետի գետաբերանի հատվածներում, ինչպես նաև Գետառ գետի գետաբերանի հատվածում երեք ամսների ընթացքում ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

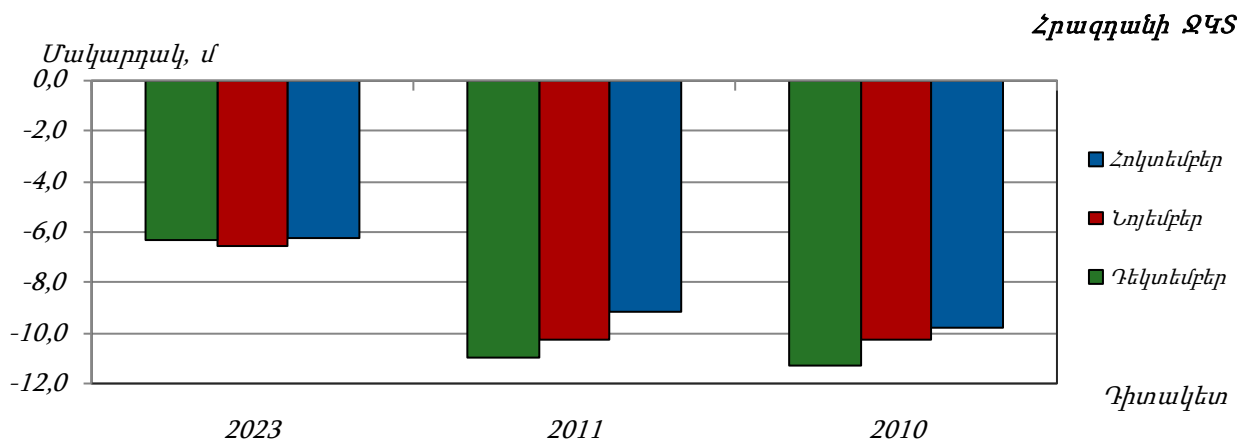
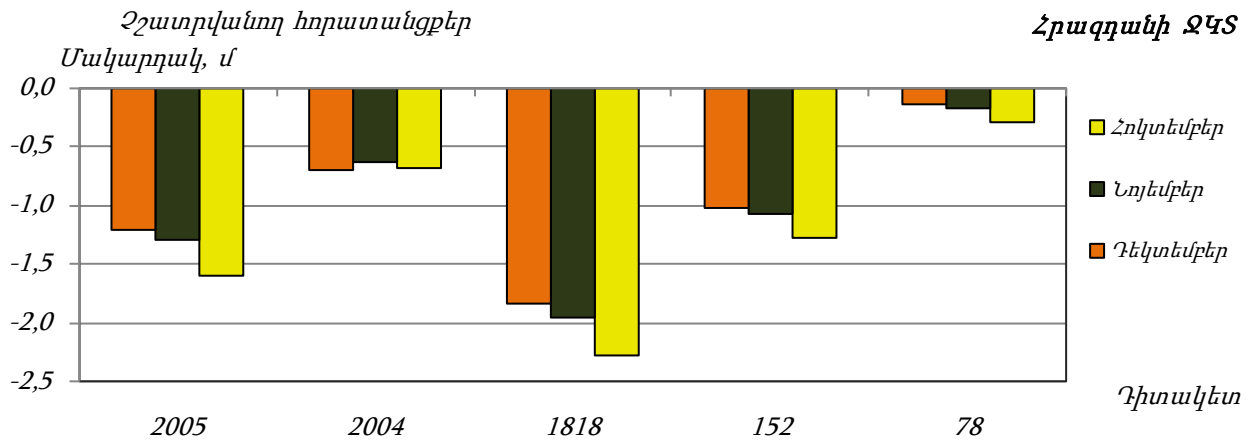
Մարմարիկ գետի Հանքավանից վերև ընկած հատվածում հոկտեմբեր և նոյեմբեր ամիսներին ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս): Գետաբերանի հատվածում երեք ամիսների ընթացքում ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

Ստորերկրյա ջրեր

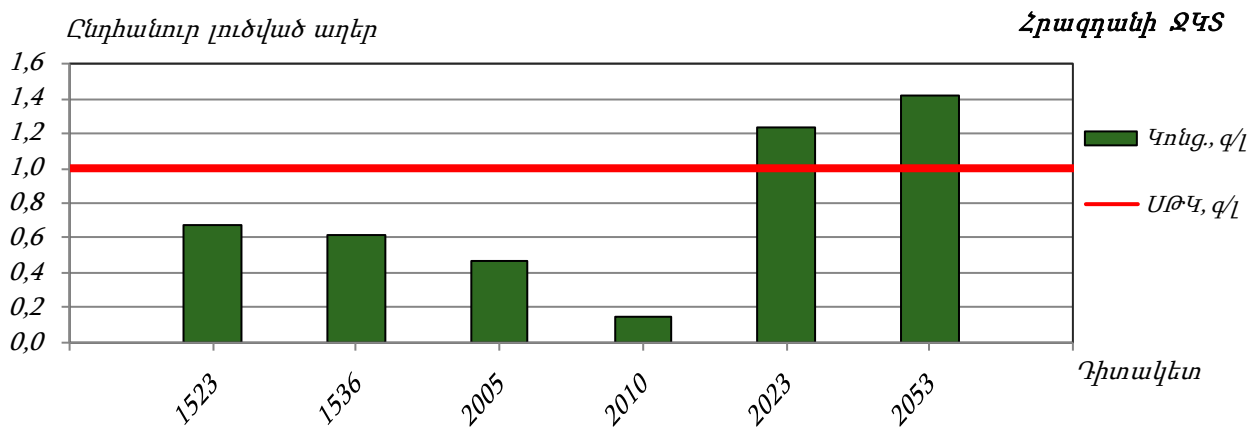
Հրագրանի ՋԿՏ-ում ստորերկրյա ջրերի քանակական մշտադիտարկումներ կատարվել են 15 բնադրյուրում, 9 շատրվանող և 8 չշատրվանող հորատանցքում, որտեղ դիտարկվել են ջրի ջերմաստիճանը, ծախսը և մակարդակը: Ջրի ծախսի և մակարդակի միջին ամսական արժեքները ըստ դիտակետերի ներկայացված են գրաֆիկների տեսքով:

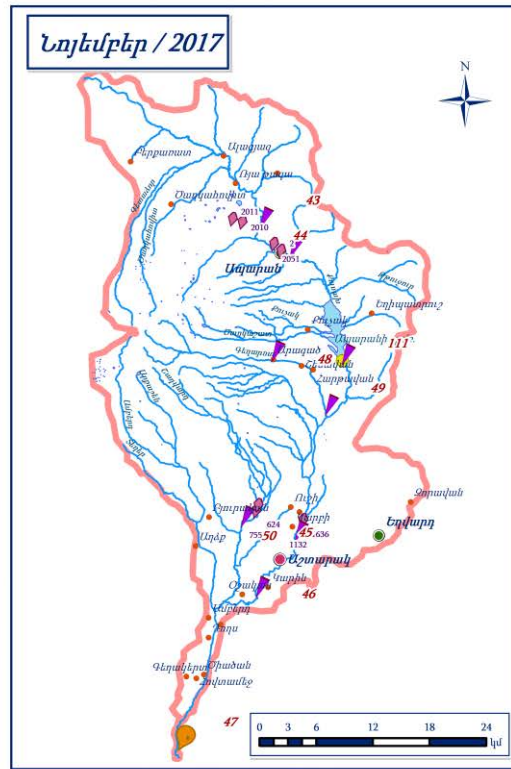
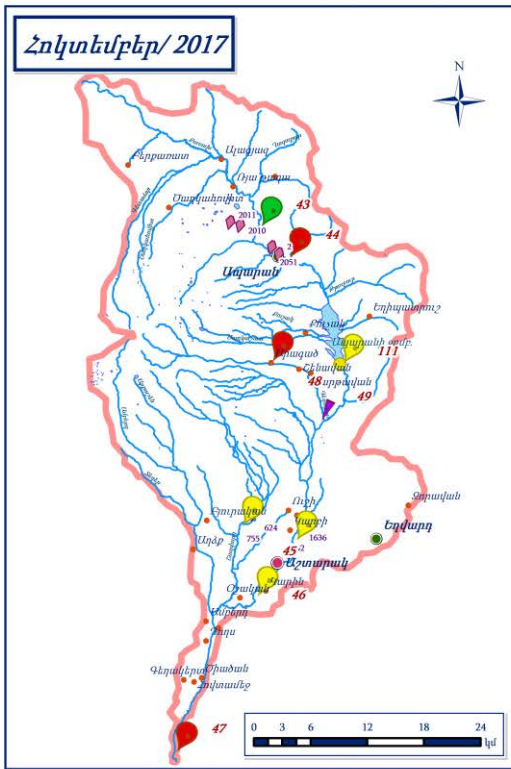

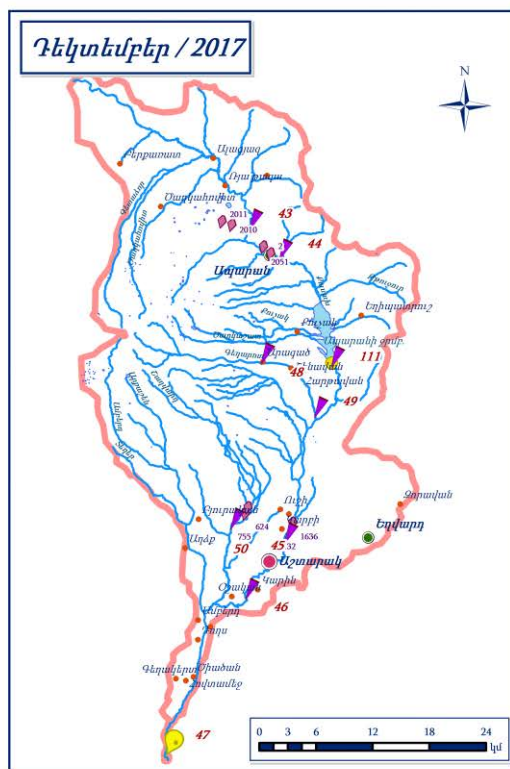
Հրազդանի ՋԿՏ-ի 6 ջրաղբյուրների դիտակետերում կատարվել են ջրի որակի դիտարկումներ, որոշված ցուցանիշներից ընդհանուր լուծված աղերի գրաֆիկական պատկերը ներկայացվում է ստորև.

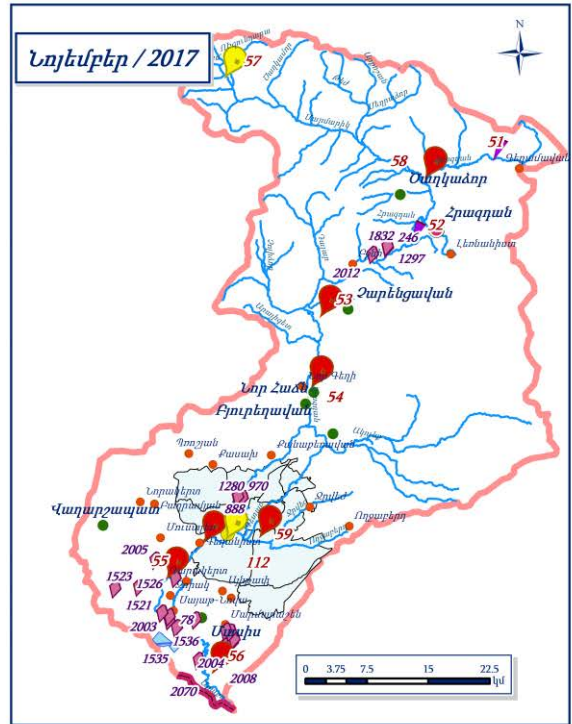
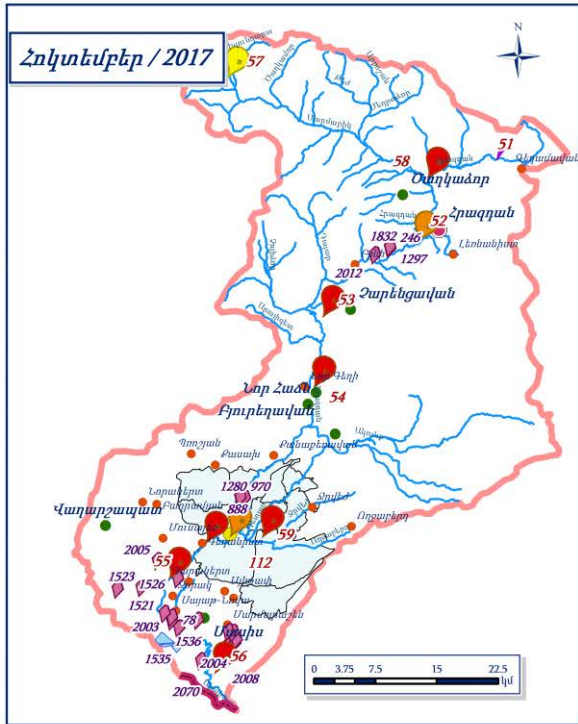
**ՔԱՍԱԽ ԳԵՏԻ ԱՎԱԶԱՆԻ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ
ՋՐԵՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՈՐԱԿԸ ԵՎ
ՍՏՈՐԵՐԿՐՅԱ ՋՐԵՐԻ ԴԻՏԱԿԵՏԵՐԻ ՏԵՂԱԴԻՐՔԸ**

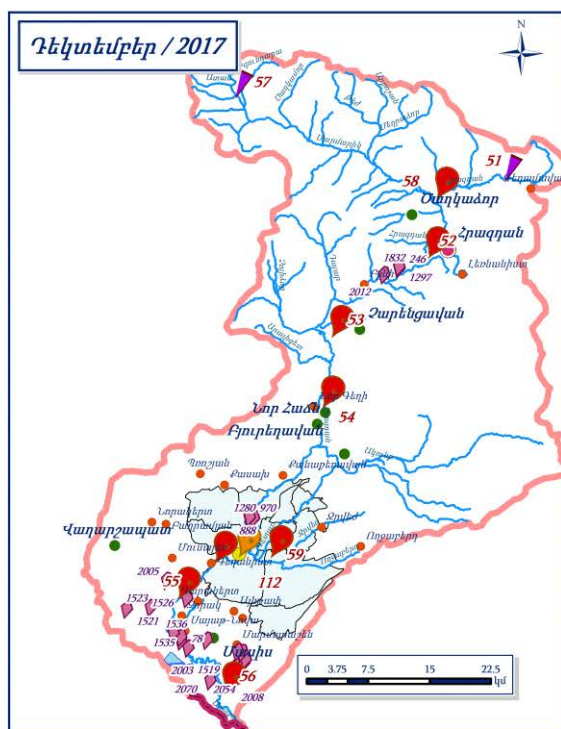
- ՊԱՅՄԱՆԱՆՇԱՆՆԵՐ**
- Մարզկենտրոն
  - Քաղաքներ
  - Գյուղեր
  - Ջրաբ. նմուշառման դիտակետեր
  - ▲ Մակերևութային ջրերի նմուշառման դիտակետեր
  - ▲ Ստորերկրյա ջրերի դիտակետեր
  - Գետային ցանց
  - Լճեր և ջրամբարներ
  - Քասախ գետի ավազան
- Մակերևութային ջրերի որակի դասեր**
- 2-րդ դաս
  - 3-րդ դաս
  - 4-րդ դաս
  - 5-րդ դաս

**ՀՐԱԶԴԱՆ ԳԵՏԻ ԱՎԱԶԱՆԻ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ
ՋՐԵՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՈՐԱԿԸ ԵՎ
ՍՏՈՐԵՐԿՐՅԱ ՋՐԵՐԻ ԴԻՏԱԿԵՏԵՐԻ ՏԵՂԱԴԻՐՔԸ**

- ՊԱՅՄԱՆԱՆՇԱՆՆԵՐ**
- Մարզկենտրոն
  - Քաղաքներ
  - Գյուղեր
  - Ջրմբ. նմուշառման դիտակետեր
  - Ստորերկրյա ջրերի դիտակետեր
  - Մակերևութային ջրերի նմուշառման դիտակետեր
  - Գետային ցանց
  - ՀՀ պետական սահման
  - Լճեր և ջրամբարներ
  - ԵՐԵՎԱՆ
  - Հրազդան գետի ավազան

- Մակերևութային ջրերի որակի դասեր**
- 3-րդ դաս
  - 4-րդ դաս
  - 5-րդ դաս

Սևանի ջրավազանային կառավարման տարածք

Մակերևութային ջրեր

Չկնազետ գետի Սեմյոնովկայից վերև և գետաբերանի հատվածներում հոկտեմբերին ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս):

Մասրիկ գետի Վերին Շորժայից վերև հատվածում հոկտեմբեր ամսին ջրի որակը գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), գետաբերանի հատվածում՝ «վատ» (5-րդ դաս):

Սոթք գետի հանքավայրից վերև հատվածում հոկտեմբեր ամսին ջրի որակը գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), գետաբերանի հատվածում՝ «միջակ» (3-րդ դաս):

Կարճաղբյուր գետի Աղբյուրաձորից վերև ընկած հատվածում հոկտեմբերին ջրի որակը գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), գետաբերանի հատվածում՝ «միջակ» (3-րդ դաս):

Վարդենիս գետի Վարդենիկից վերև հատվածում հոկտեմբերին ջրի որակը գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), գետաբերանի հատվածում՝ «միջակ» (3-րդ դաս):

Մարտունի գետի Գեղահովիտից վերև և գետաբերանի հատվածներում հոկտեմբերին ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս):

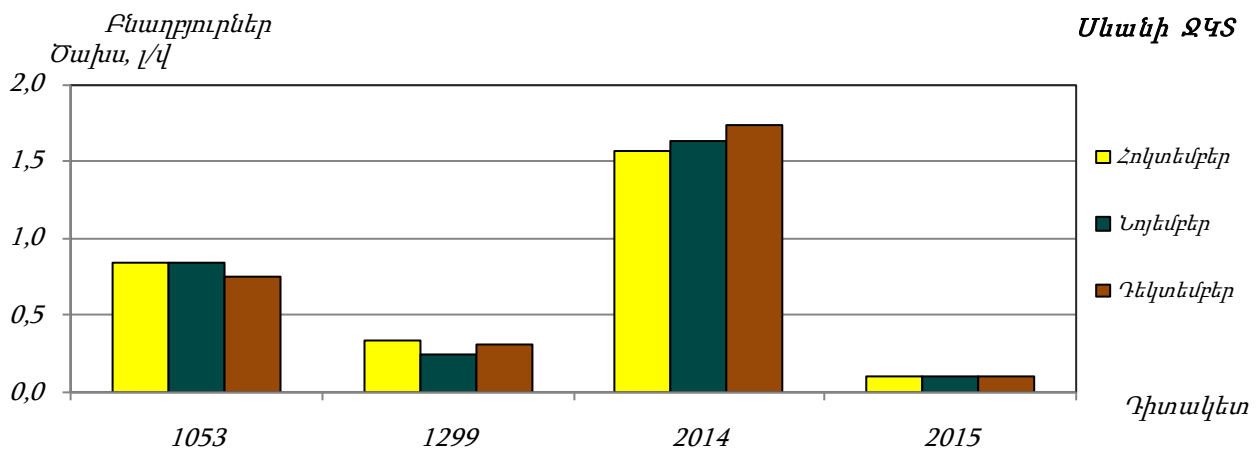
Արգիճի գետի Լեռնակերտից վերև և գետաբերանի հատվածներում հոկտեմբեր ամսին ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս):

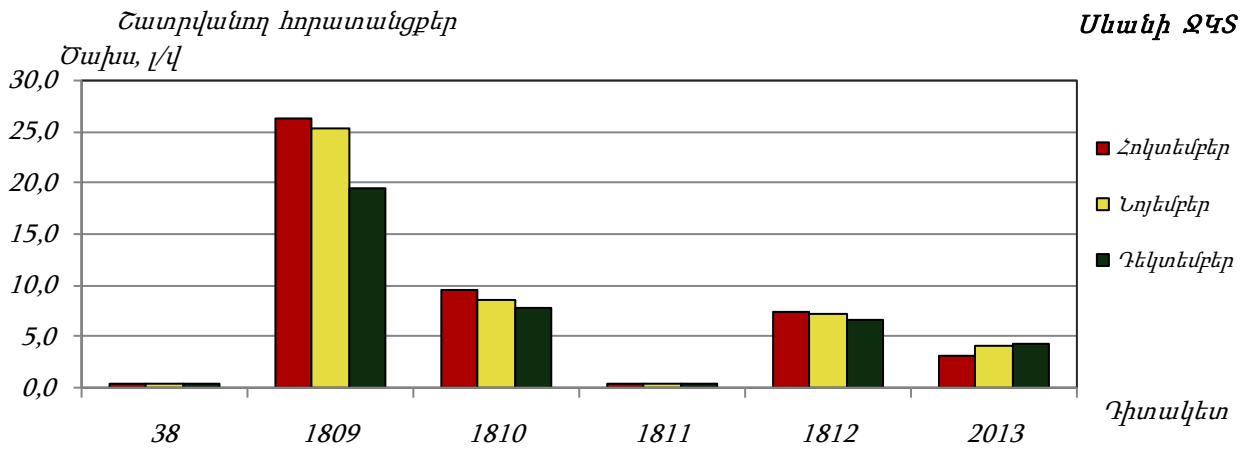
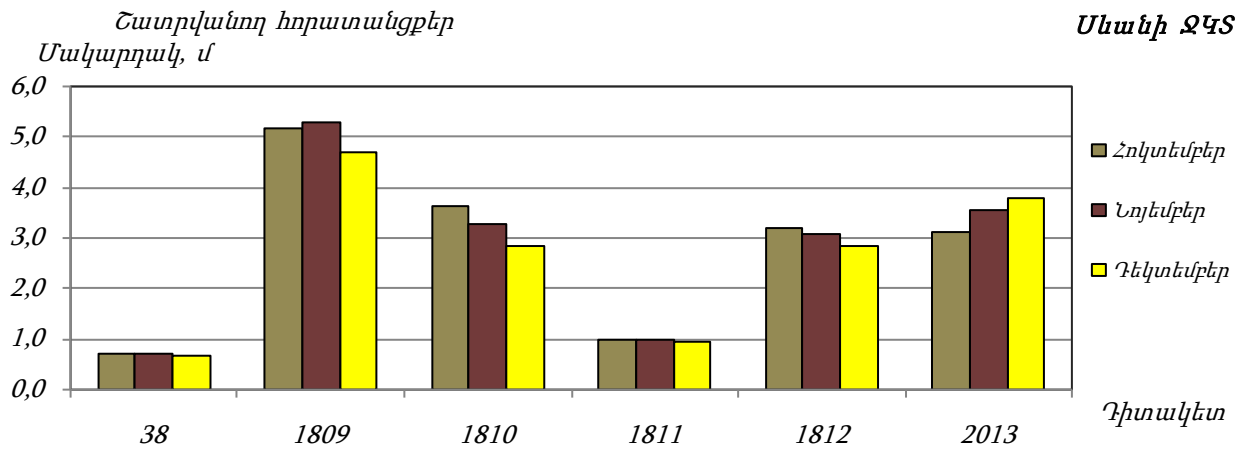
Ծակքար և Շողվազ գետերի գետաբերանի հատվածներում հոկտեմբերին ջրի որակը գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս):

Գավառագետ գետի գետաբերանի հատվածում հոկտեմբերին ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

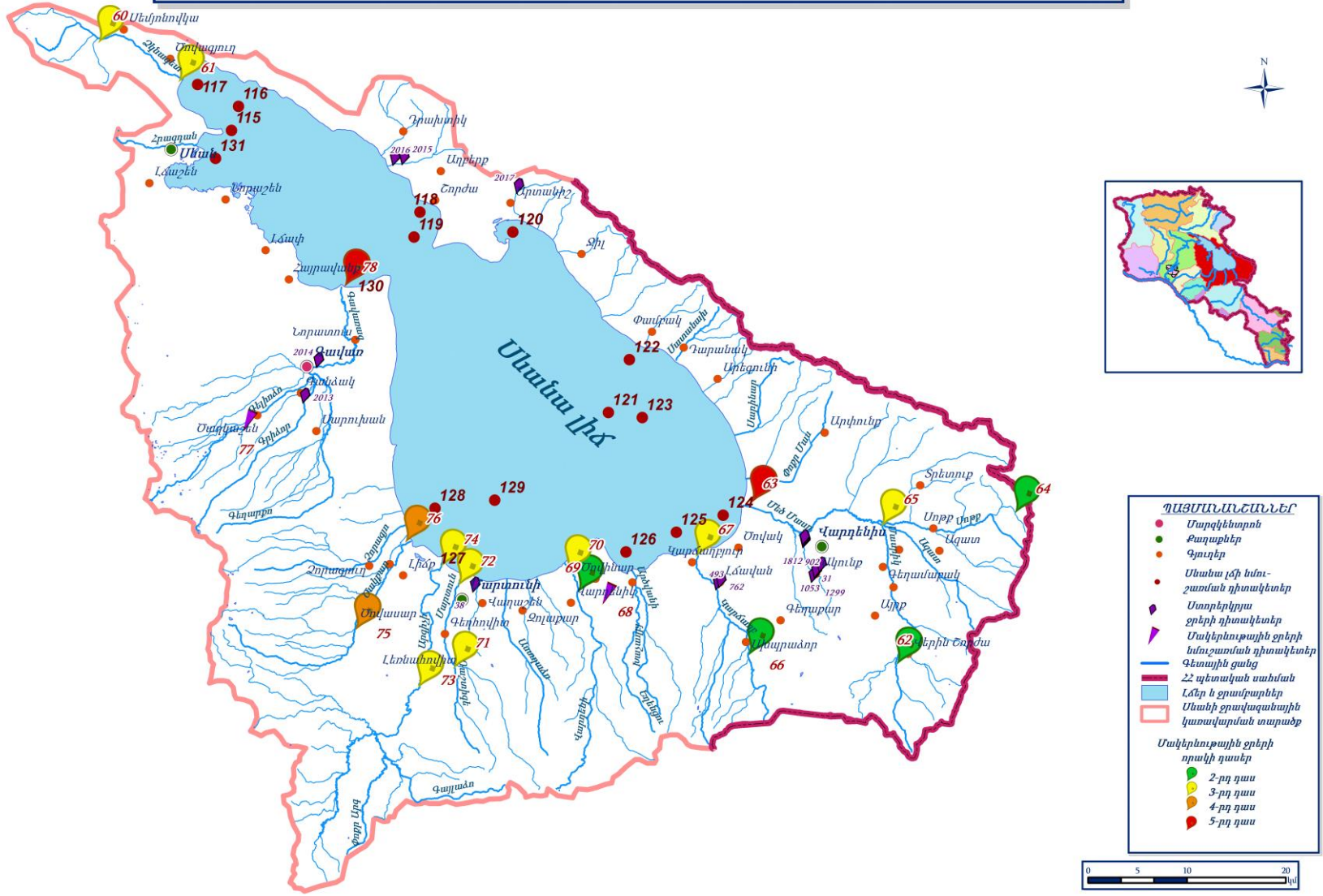
Ստորերկրյա ջրեր

Սևանի ՋԿՏ-ում ստորերկրյա ջրերի քանակական մշտադիտարկումներ կատարվել են 10 բնաղբյուրում, 6 շատրվանող և 1 չշատրվանող հորատանցքերում, որտեղ դիտարկվել են ջրի ջերմաստիճանը, ծախսը և մակարդակը:

**ՍԵՎԱՆԻ ՋՐԱՎԱԶԱՆԱՅԻՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻ
ԳԵՏԵՐԻ ՋՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՈՐԱԿԸ ԵՎ ՍՏՈՐԵՐԿՐՅԱ
ՋՐԵՐԻ ԴԻՏԱԿԵՏԵՐԻ ՏԵՂԱԴԻՐՔԸ (ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2017)**

Արարատյան ջրավազանային կառավարման տարածք

Մակերևութային ջրեր

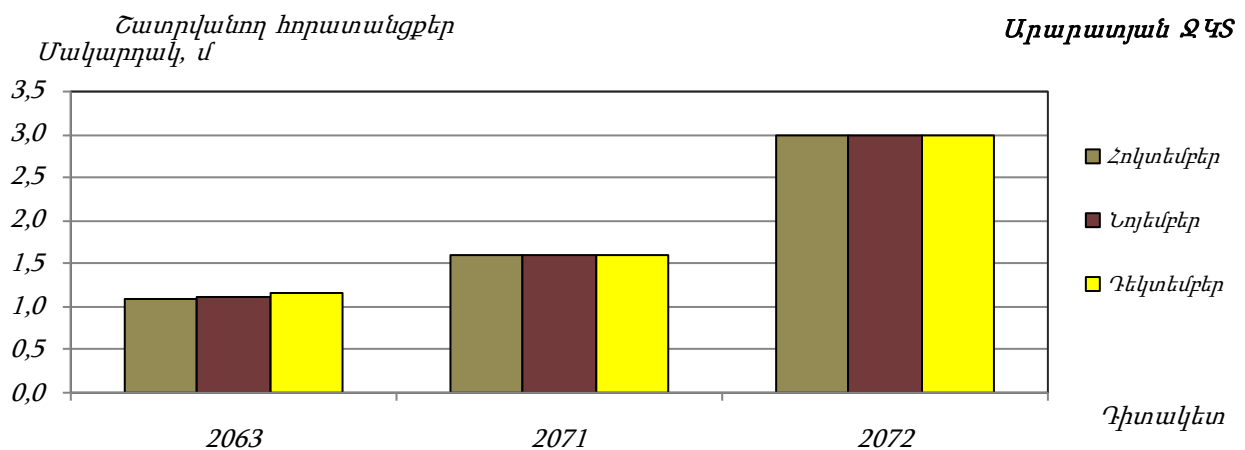
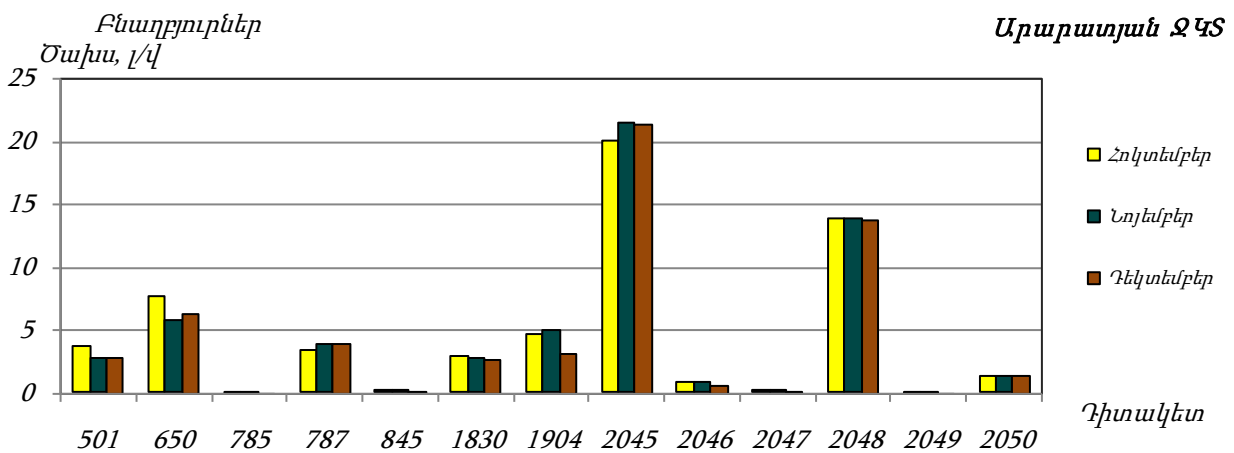
Արփա գետի՝ Վայքից վերև հատվածում նոյեմբեր ամսին ջրի որակը գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս): Վայքից ներքև հատվածում նոյեմբեր ամսին ջրի որակը գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս): Եղեգնաձորից վերև և Արենիից ներքև հատվածներում նոյեմբերին ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս):

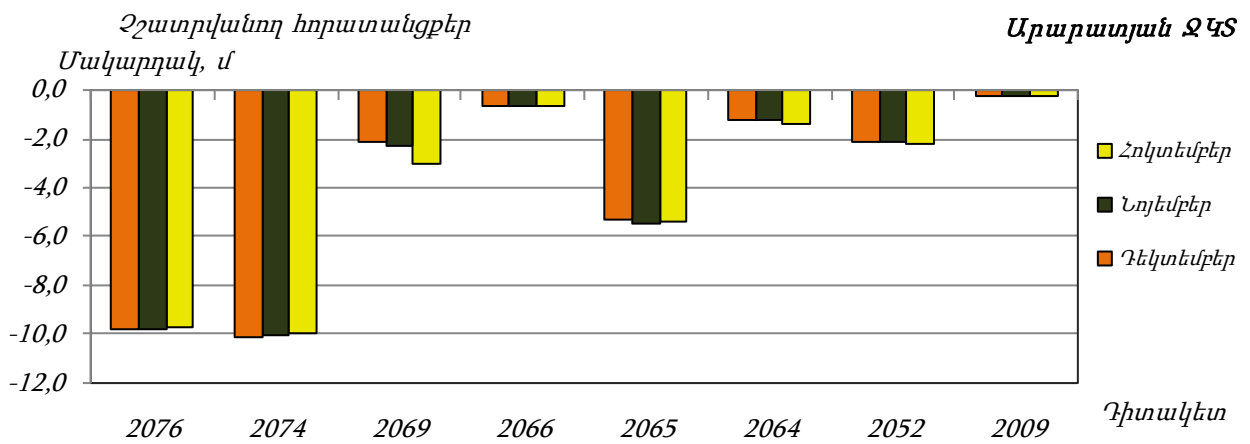
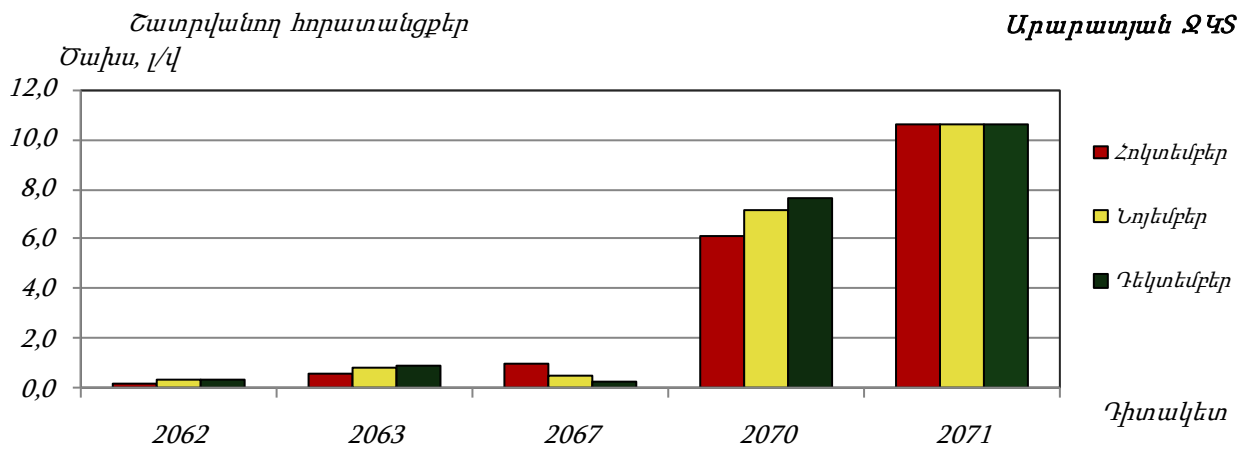
Եղեգիս գետի Շատին գյուղից ներքև ընկած հատվածում նոյեմբերին ջրի որակը գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս):

Արփա-Սևան թունելի՝ Ծովինարից վերև հատվածում ջրի որակը հոկտեմբերին գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

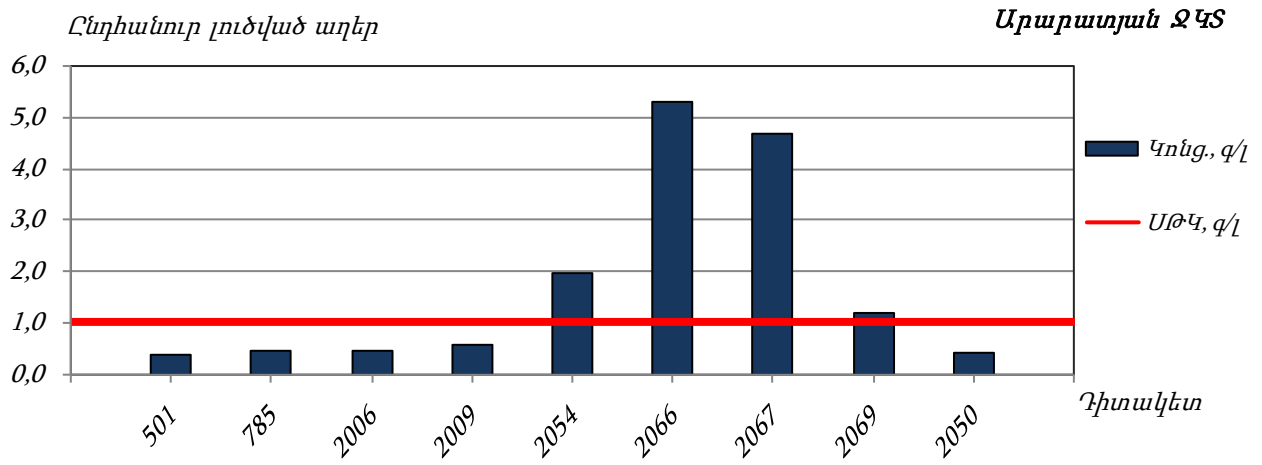
Ստորերկրյա ջրեր

Արարատյան ՋԿՏ-ում ստորերկրյա ջրերի քանակական մշտադիտարկումներ կատարվել են 12 բնադբյուրում, 5 շատրվանող և 13 չշատրվանող հորատանցքերում, որտեղ դիտարկվել են ջրի ջերմաստիճանը, ծախսը և մակարդակը: Ջրի ծախսի և մակարդակի միջին ամսական արժեքներն ըստ դիտակետերի ներկայացված են գրաֆիկների տեսքով:

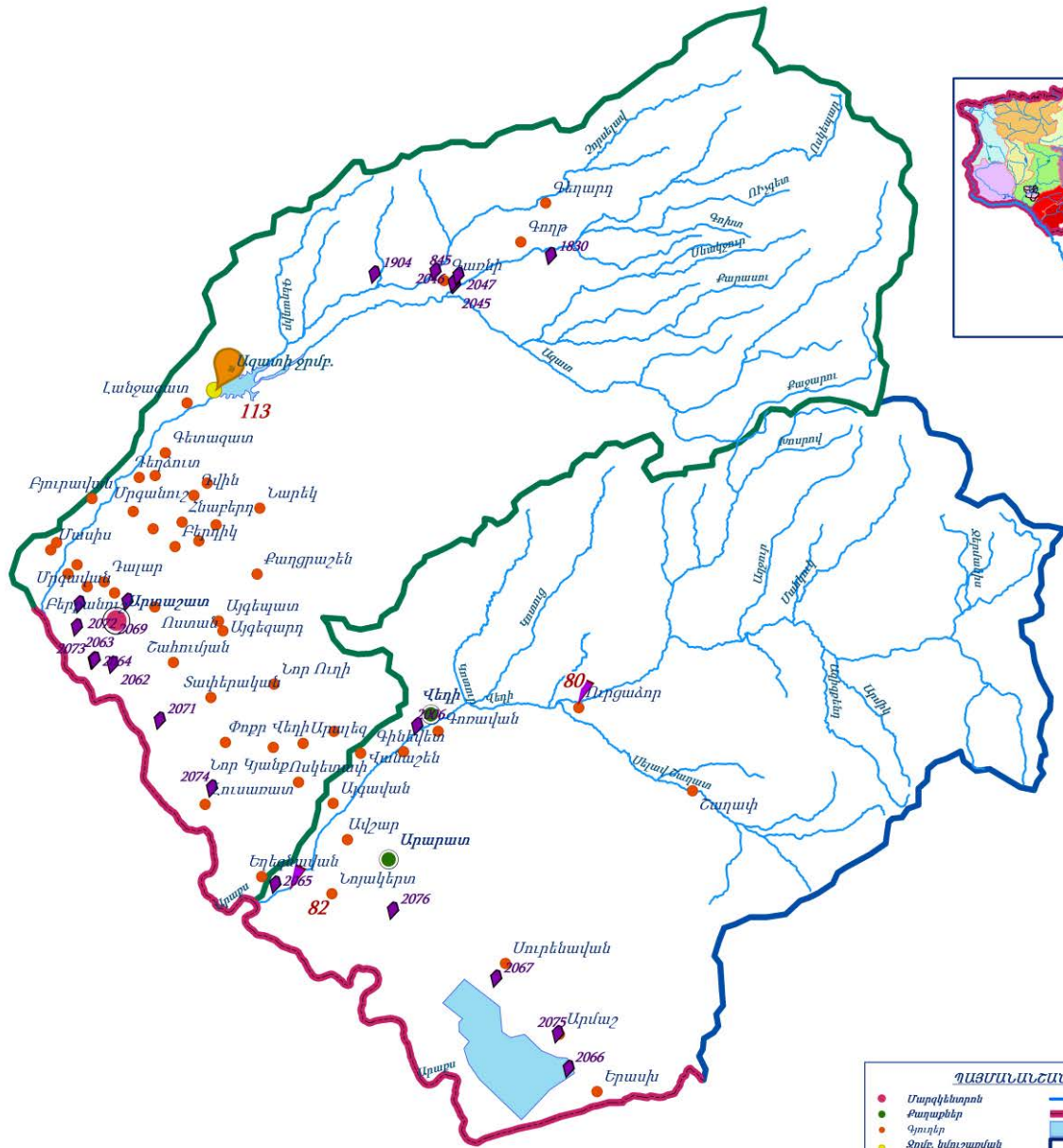

Արարատյան ՋԿՏ-ի 9 ջրաղբյուրների դիտակետերում կատարվել են ջրի որակի դիտարկումներ, որոշված ցուցանիշներից ընդհանուր լուծված աղերի գրաֆիկական պատկերը ներկայացվում է ստորև.

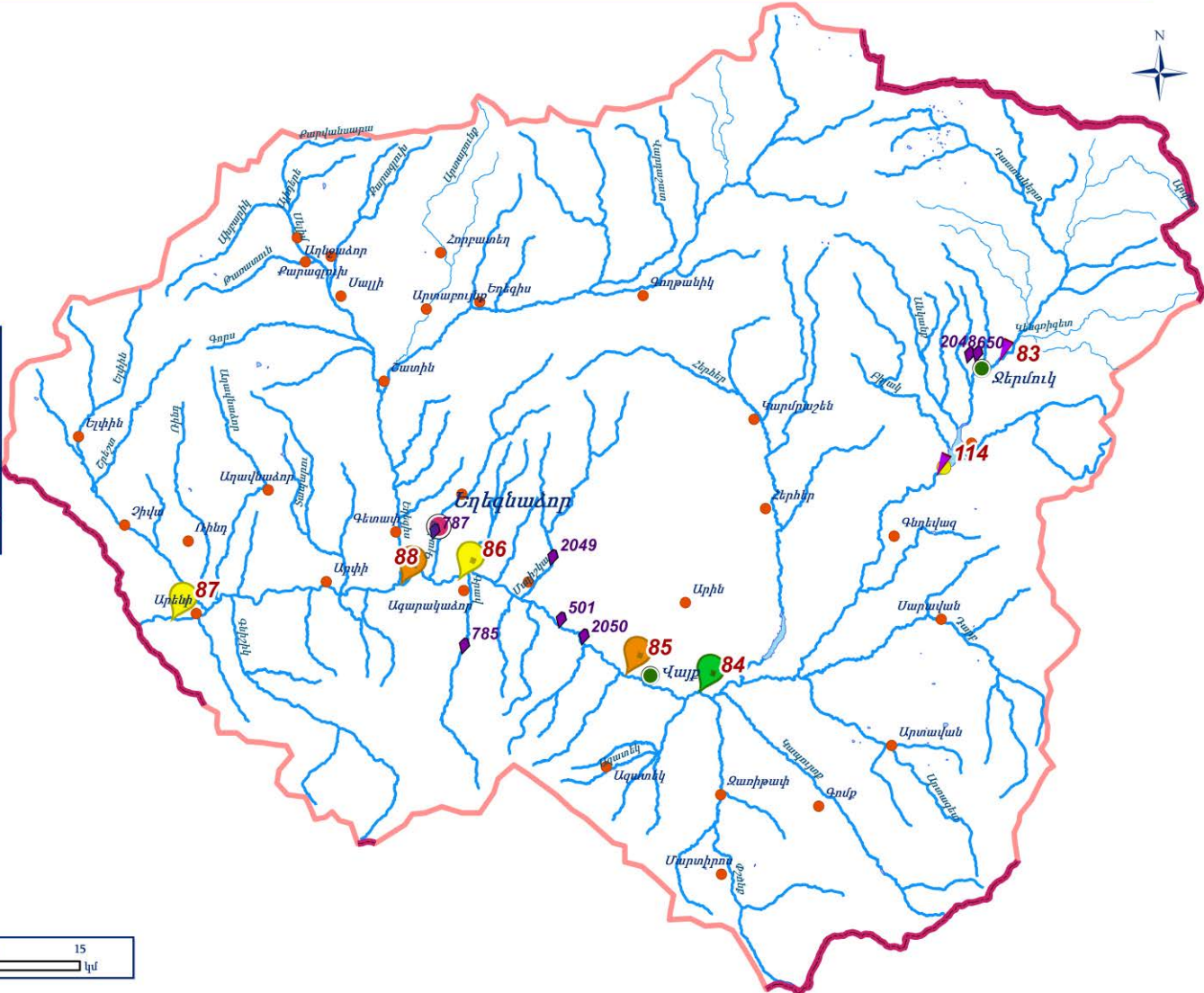
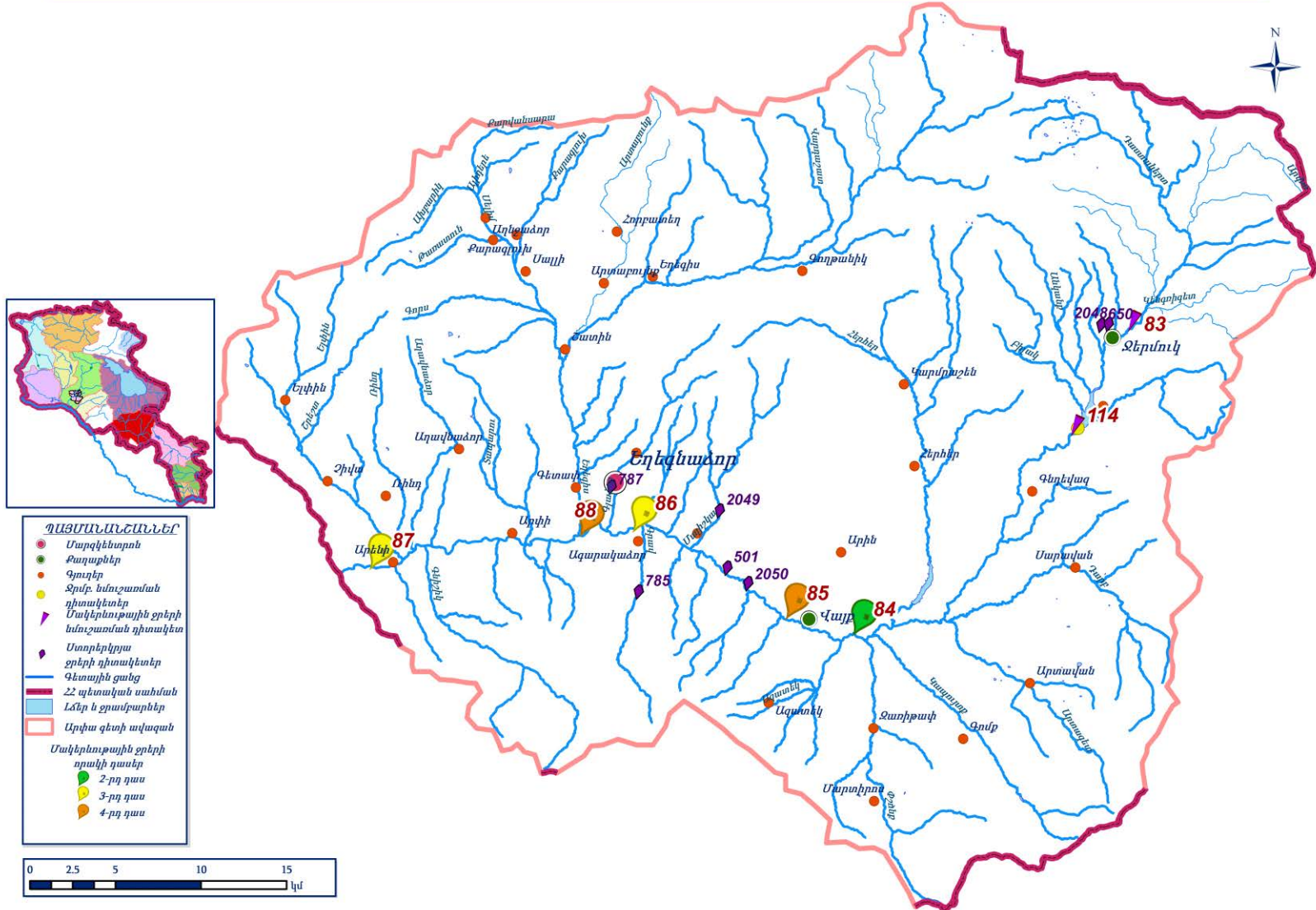
**ԱԶԱՏ ԵՎ ՎԵՂԻ ԳԵՏԵՐԻ ԱՎԱԶԱՆՆԵՐԻ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ
ՋՐԵՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՈՐԱԿԸ ԵՎ ՍՏՈՐԵԿՐՅԱ
ՋՐԵՐԻ ԴԻՏԱԿԵՏԵՐԻ ՏԵՂԱԴԻՐՔԸ (ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2017)**

ՊԱՅՄԱՆԱՇԱՆՆԵՐ

	Մարդկետրոն		Գետային ցանց
	Քարանձակ		22 պետական սահման
	Գյուղեր		ԼՃեր և ջրամբարներ
	Ջրի և մուշտանի օբյեկտներ		Վեղի գետի ավազան
	Մակերևութային ջրերի և մուշտանի օբյեկտներ		Ազատ գետի ավազան
	Ստորերկրյա թաղանթի ջրերի օբյեկտներ		Մակերևութային ջրերի որակի դաս
			4-րդ դաս

ԱՐՓԱ ԳԵՏԻ ԱՎԱԶԱՆԻ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ ՋՐԵՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՈՐԱԿԸ ԵՎ ՍՏՈՐԵՐԿՐԱ ՋՐԵՐԻ ԴԻՏԱԿԵՏԵՐԻ ՏԵՂԱԴԻՐՔԸ (ՆՈՅՏԵՄԲԵՐ 2017)

Հարավային ջրավազանային կառավարման տարածք

Մակերևութային ջրեր

Մեղրի գետի՝ Մեղրիից վերև և գետաբերանի հատվածներում նոյեմբեր ամսին ջրի որակը գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս):

Կարճևան գետի գետաբերանում նոյեմբեր ամսին ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

Ողջի գետի Քաջարանից վերև և Կապանից վերև հատվածներում նոյեմբերին ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս), Քաջարանից ներքև հատվածում՝ «անբավարար» (4-րդ դաս), Կապանից ներքև հատվածում՝ «վատ» (5-րդ դաս):

Արծվանիկ գետի գետաբերանի հատվածում նոյեմբերին ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

Գեղի գետի գետաբերանի հատվածում նոյեմբերին ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս):

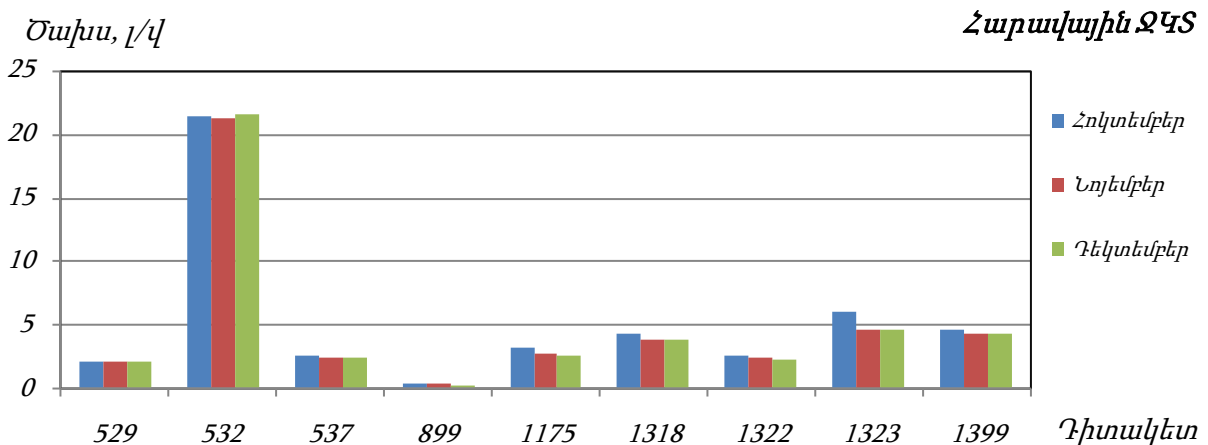
Որոտան գետի՝ Գորհայքից վերև հատվածում երեք ամիսների ընթացքում ջրի որակը գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս): Միսիանից վերև և ներքև, ինչպես նաև Տաթև ՀԷԿ-ից ներքև հատվածում նոյեմբերին ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս):

Միսիան գետի գետաբերանի հատվածում նոյեմբեր ամսին ջրի որակը գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս):

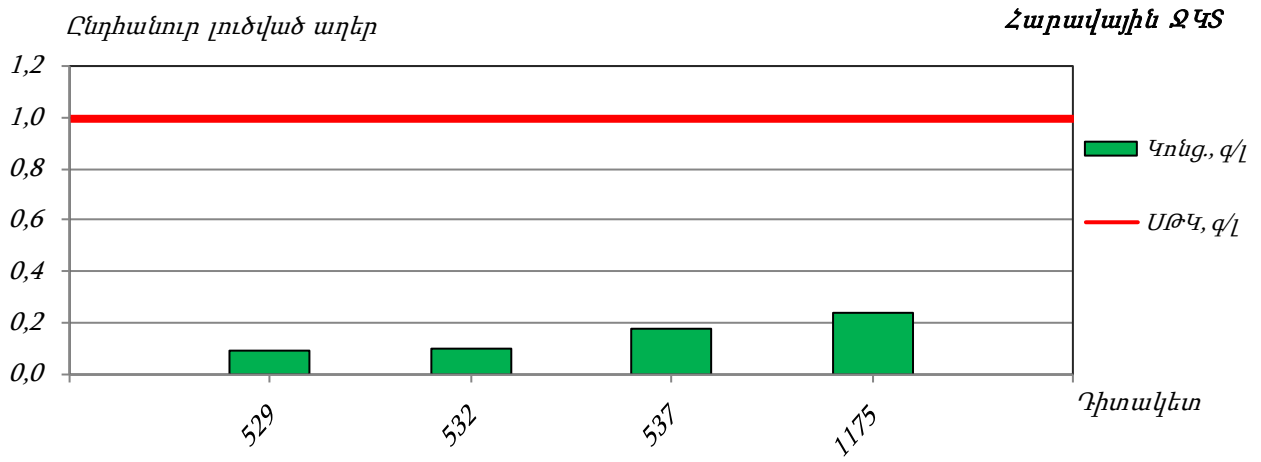
Գորիս գետի Գորիսից վերև հատվածում նոյեմբեր ամսին ջրի որակը գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), Գորիսից ներքև հատվածում՝ «վատ» (5-րդ դաս):

Ստորերկրյա ջրեր

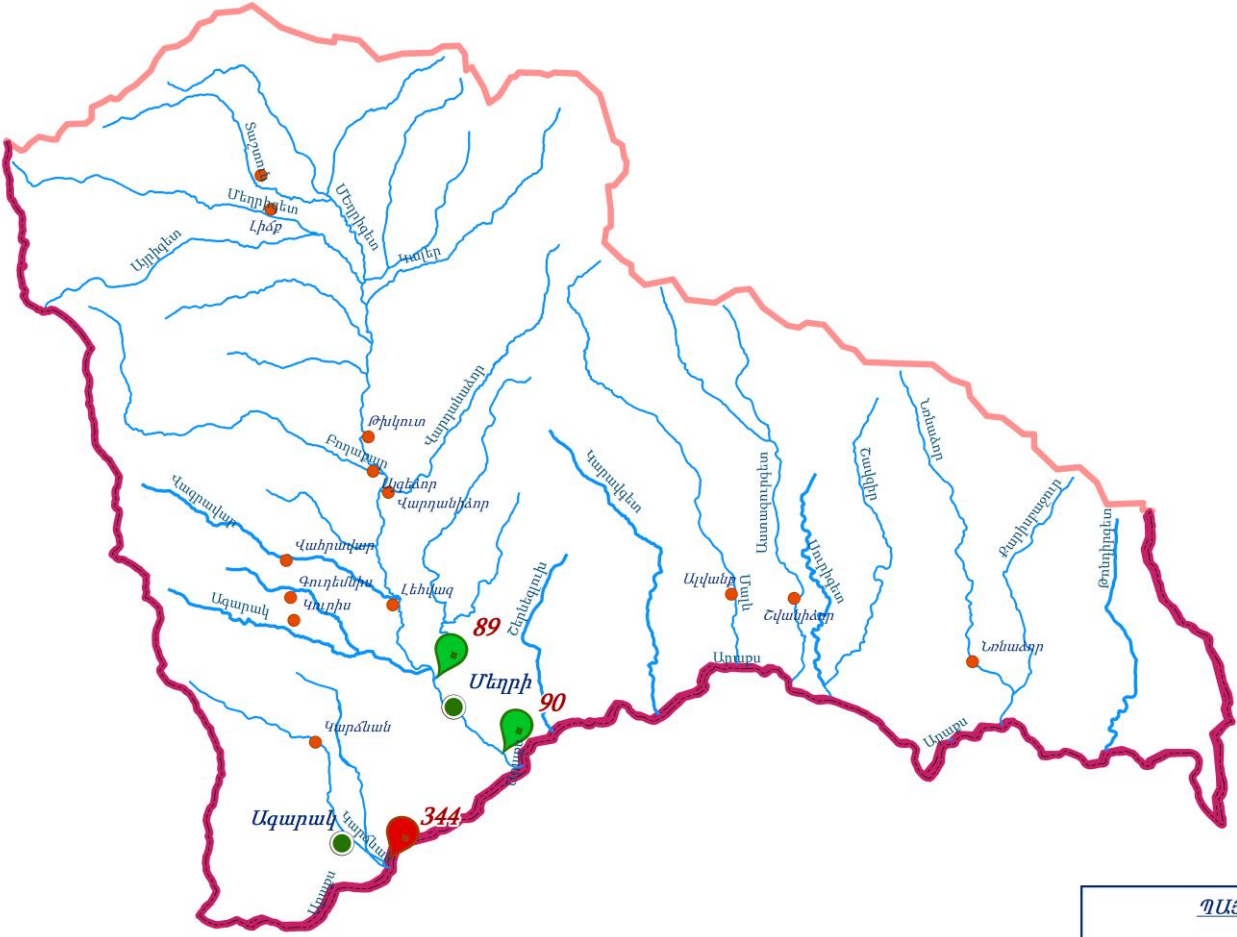
Հարավային ՋԿՏ-ի ստորերկրյա ջրերի քանակական մշտադիտարկումներ կատարվել են 9 բնադրյուրում, որտեղ դիտարկվել են ջրի ջերմաստիճանը և ծախսը: Ջրի ծախսի և մակարդակի միջին ամսական արժեքներն ըստ դիտակետերի ներկայացված են գրաֆիկների տեսքով:

Հարավային ՋԿՏ-ի 4 ջրաղբյուրի դիտակետերում կատարվել են ջրի որակի դիտարկումներ, որոշված ցուցանիշներից ընդհանուր լուծված աղերի գրաֆիկական պատկերը ներկայացվում է ստորև

ՄԵՂՐԻ ԳԵՏԻ ԱՎԱԶԱՆԻ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ ՋՐԵՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՈՐԱԿԸ (ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2017)

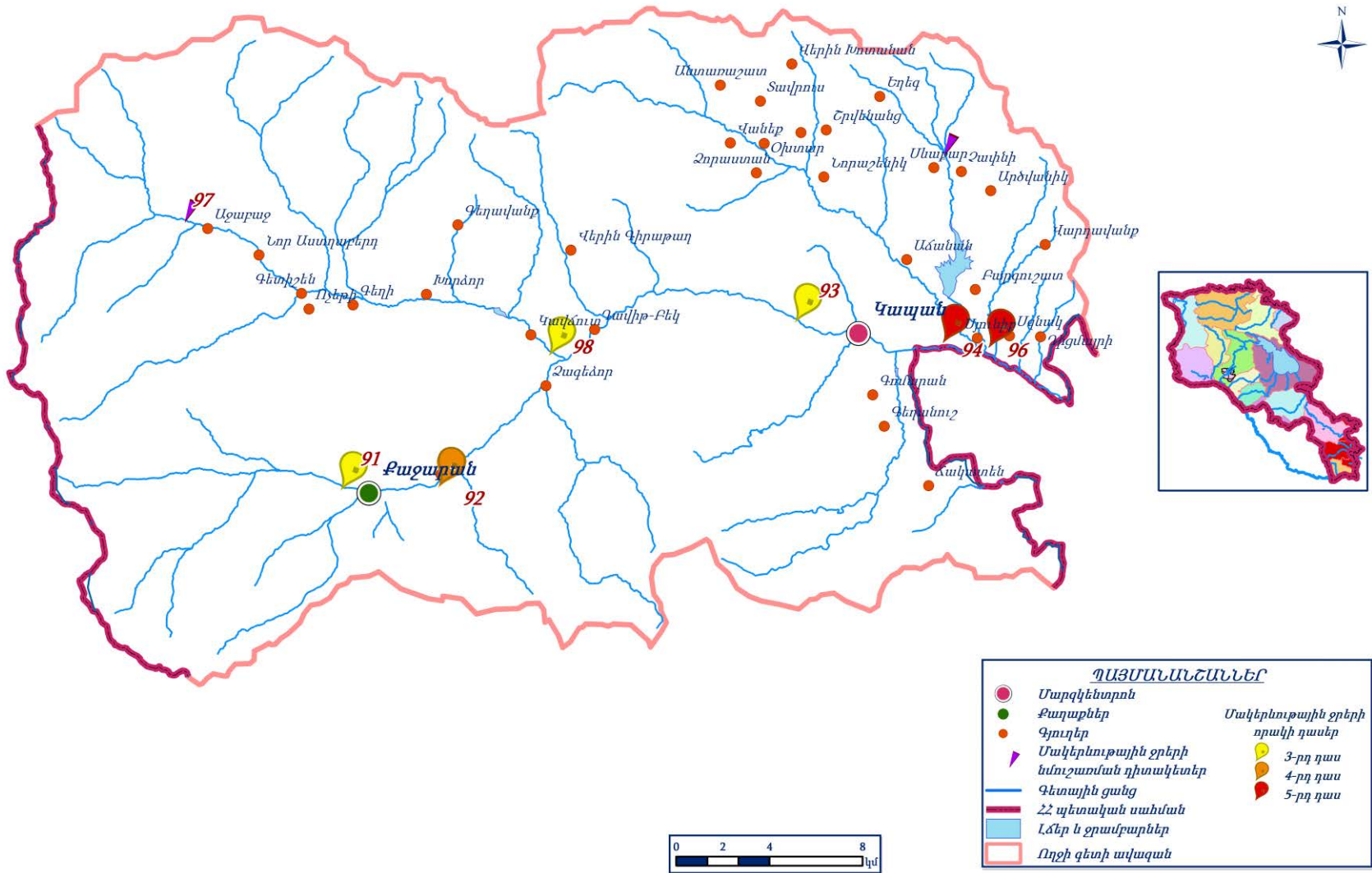

ՊԱՅՄԱՆԱՆՇԱՆՆԵՐ

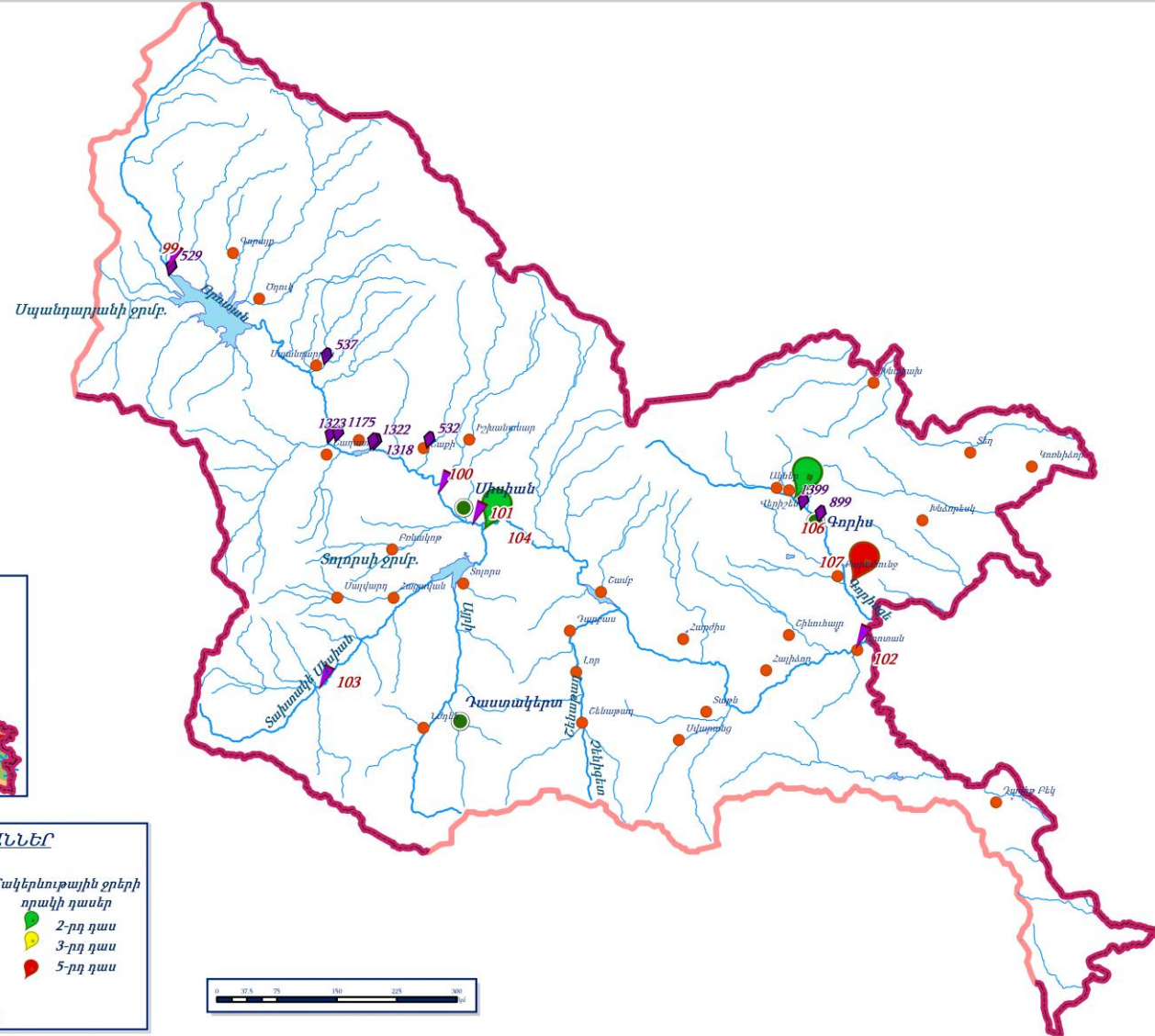
	Քաղաքներ		Մակերևութային ջրերի որակի դասեր
	Գյուղեր		2-րդ դաս
	Գետային ցանց		5-րդ դաս
	ՀՀ պետական սահման		
	Մեղրի գետի ավազան		

ՈՂՋԻ ԳԵՏԻ ԱՎԱԶԱՆԻ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ ՋՐԵՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՈՐԱԿԸ (ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2017)

**ՈՐՈՏԱՆ ԳԵՏԻ ԱՎԱԶԱՆԻ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ ՋՐԵՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ
ՈՐԱԿԸ ԵՎ ՍՏՈՐԵՐԿՐՅԱ ՋՐԵՐԻ ԴԻՏԱԿԵՏԵՐԻ ՏԵՂԱԴԻՐՔԸ (ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2017)**

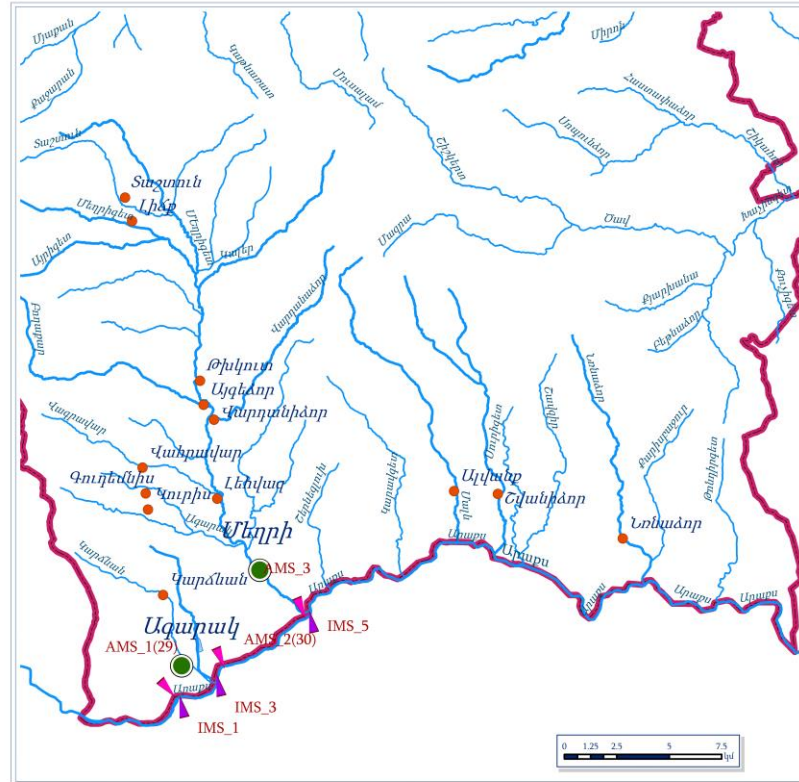
- ՊԱՅՄԱՆԱՆՇԱՆՆԵՐ**
- Քաղաքներ
  - Գյուղեր
  - ◆ Ստորերկրյա ջրերի դիտակետեր
  - Գետային ցանց
  - ՀՀ պետական սահման
  - Լճեր և ջրամբարներ
  - Որոտան գետի ավազան
●	Մակերևութային ջրերի որակի դասեր
●	2-րդ դաս
●	3-րդ դաս
●	5-րդ դաս

Արաքս գետ

2017թ. 4-րդ եռամսյակում վերցվել են փորձանմուշներ Արաքս գետի ջրի 16 և հատակային նստվածքի 6 դիտակետից: Վերցված ջրի փորձանմուշներում որոշված ցուցանիշներից, ըստ ձկնատնտեսական ՄԹԿ-ով գնահատման, դիտվում է վանադիումով, որոշ փորձանմուշներում նիտրիտով, քրոմով, պղնձով, մանգանով և ալյումինով բարձր աղտոտվածություն: Որոշված մյուս ցուցանիշներից գերազանցվել են ԹՔՊ-ի, ԹԿՊ₅-ի, ամոնիում, նիտրիտ և սուլֆատ իոնների, մագնեզիումի, ցինկի, երկաթի և սելենի ՄԹԿ-ները: Արաքս գետի աղտոտվածության գերազանցումների վերաբերյալ մանրամասն տեղեկություն ըստ առանձին ամիսների տրվում է հավելված 3-ում: Հատակային նստվածքներում որոշված որոշ ցուցանիշների կոնցենտրացիաները բերված են ստորև.

«ԱՐԱՔՍ ԳԵՏԻ ՀԱՅ-ԻՐԱՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱՏԵՂ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳ»
 ԾՐԱԳՐԻ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐՈՒՄ ԳԵՏԻ ՋՐԻ
 ՈՐԱԿԻ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ ԴԻՏԱՅԱՆՑ

- ՊԱՅԱՄԱՆԱՇԱՆՆԵՐ
 Մակերևութային ջրերի
 նմուշառման դիտակետեր
- ▲ ՀՀ տարածքից
  - ▲ ԻՐՀ տարածքից
  - Քաղաքներ
  - Գյուղեր
  - Գետային ցանց
  - ՀՀ պետական սահման
  - Լճեր և ջրամբարներ

Արարս գետի հատակային նստվածքի մոնիթորինգի արդյունքները.

Կոնցենտրացիա, գ/կգ	Դիտակետ					
	AMS_1	AMS_2	AMS_3	IMS_1	IMS_3	IMS_5
Ալյումին	23.4	51.1	48.2	38.5	22.6	74.3
Երկաթ	36.7	20.4	93.8	52.9	31.7	41.5
Մանգան	0.570	0.464	0.562	0.699	0.497	0.768
Նիկել	0.146	0.008	0.027	0.133	0.130	0.017
Պղինձ	0.041	0.449	1.558	0.040	0.036	0.604
Արսեն	0.0101	0.0043	0.0162	0.0119	0.0090	0.0067
Մոլիբդեն	0.0006	0.0453	0.0991	0.0006	0.0004	0.0419

Ծաղկածորում շրջակա միջավայրի մոնիթորինգ

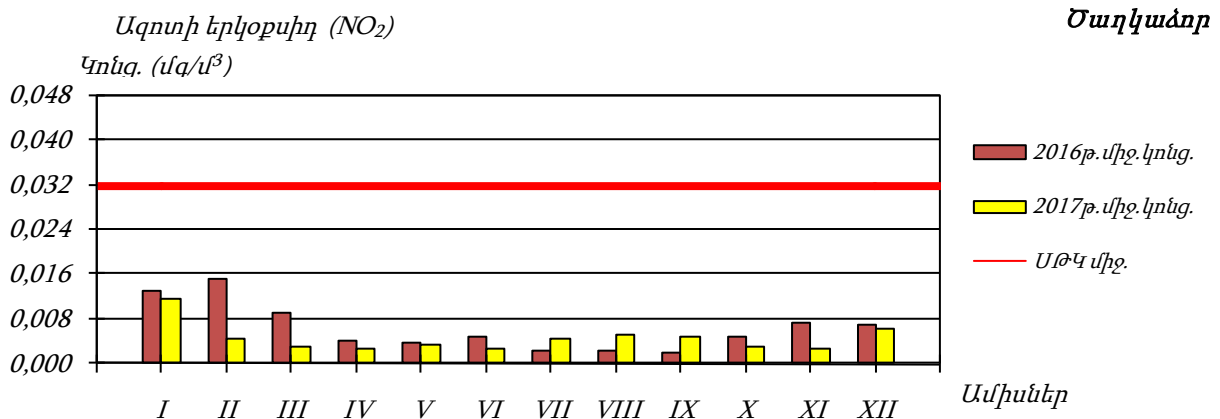
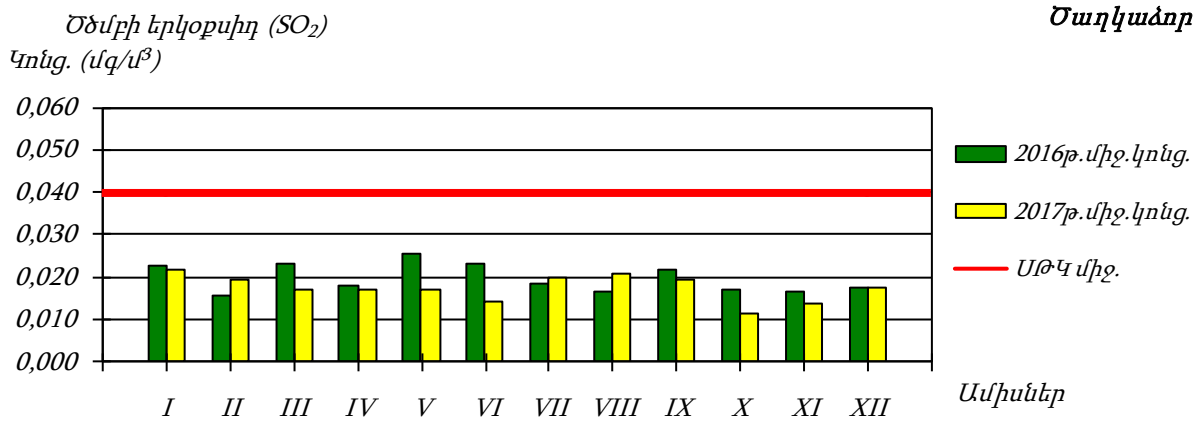
Օդային ավազան

Ծաղկածոր քաղաքում կատարվում են ընդհանուր փոշու, ծծմբի և ազոտի երկօքսիդների դիտարկումներ: Քաղաքում գործում են մեկ ստացիոնար դիտակայան և 14 շարժական (պասիվ նմուշառման) դիտակետ:

Ստացիոնար դիտակայանում ակտիվ նմուշառման եղանակով վերցվել է օդի 267, շարժական դիտակետերից պասիվ նմուշառման եղանակով՝ 364 փորձանմուշ:

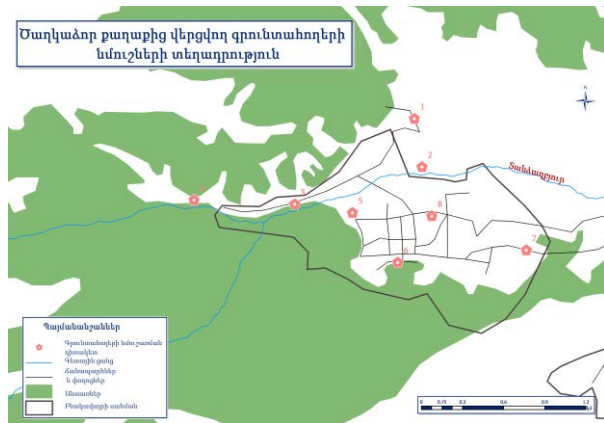
Մթնոլորտային օդում որոշված ցուցանիշների միջին ամսական կոնցենտրացիաները երեք ամիսների ընթացքում չեն գերազանցել համապատասխան ՍԹԿ-ները:

Ծաղկածոր քաղաքի մթնոլորտային օդում ծծմբի և ազոտի երկօքսիդների կոնցենտրացիաների փոփոխությունները (ակտիվ նմուշառում).

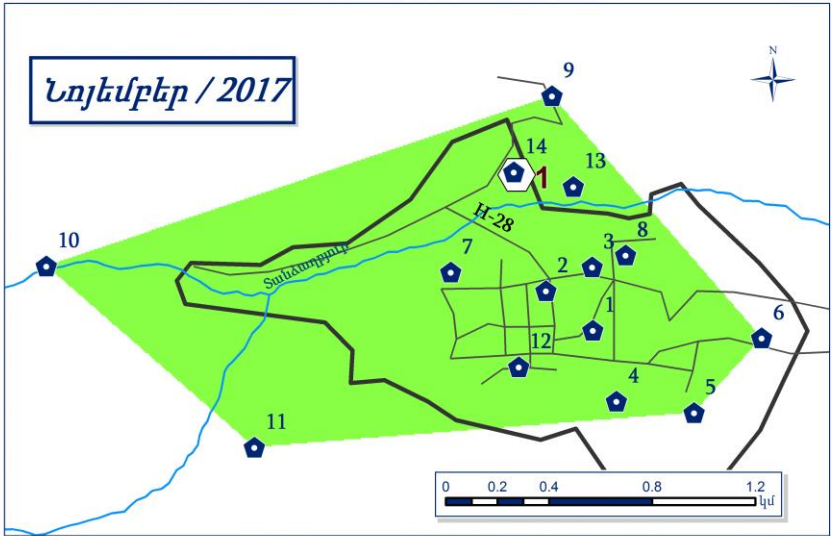
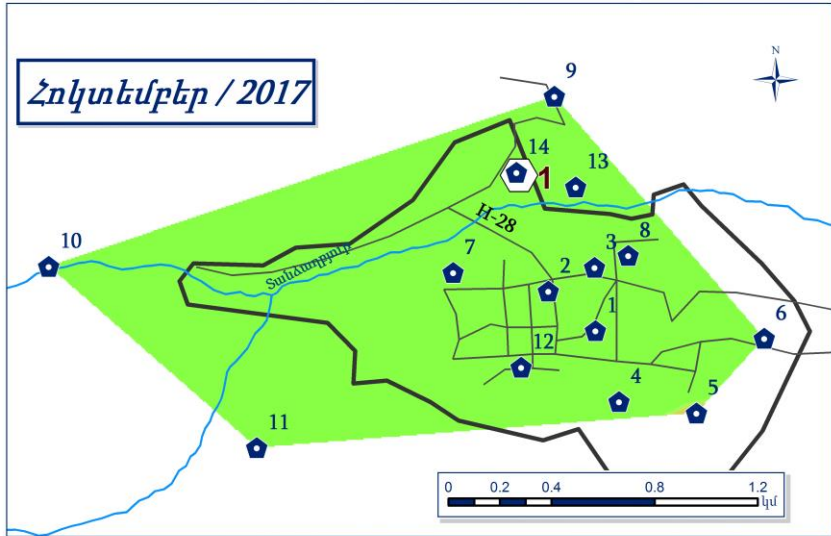
Ծաղկաձոր քաղաքի հողային ծածկույթի մոնիթորինգի արդյունքները.

2017թ. 4-րդ եռամսյակում վերցվել է հողային ծածկույթի 8 փորձանմուշ՝ հողում մետաղների պարունակության գնահատման նպատակով:

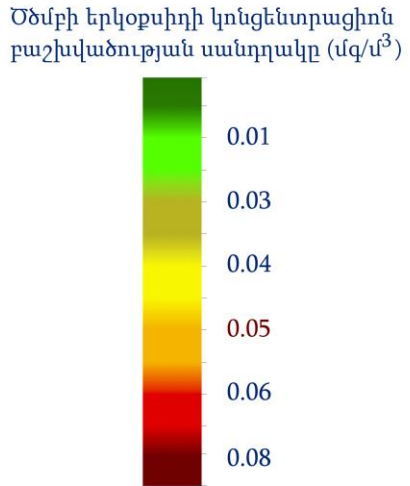
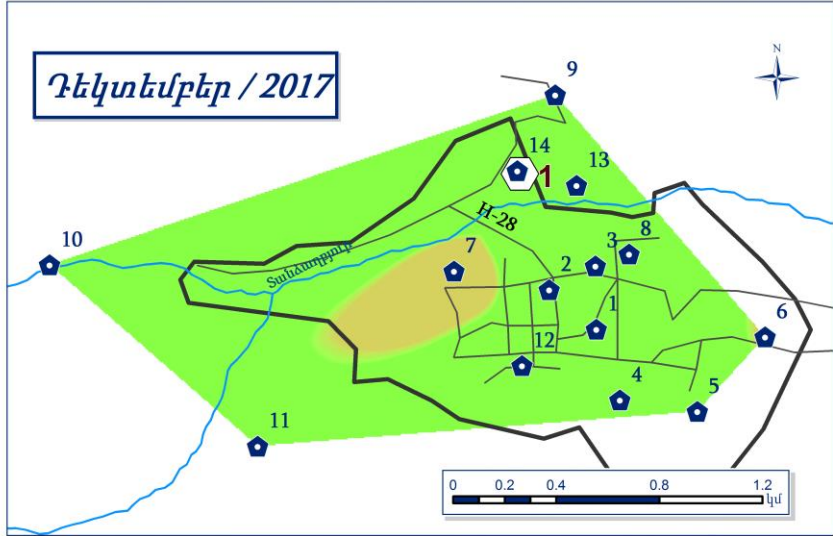

Կոնցենտրացիա, գ/կգ	ՄԹԿ, գ/կգ	Դիտակետ							
		1	2	3	4	5	6	7	8
Լիթիում	0.032	0.022	0.014	0.021	0.021	0.020	0.012	0.012	0.013
Նատրիում	—	10.80	7.92	21.01	10.99	14.25	7.22	4.37	3.98
Մագնեզիում	—	5.96	6.40	5.76	6.00	6.81	3.89	1.72	4.93
Կալիում	—	10.53	10.68	18.52	12.73	14.21	7.84	4.11	10.23
Կալցիում	—	17.67	16.23	21.30	14.45	22.17	15.09	3.27	19.05
Վանադիում	0.15	0.088	0.094	0.047	0.080	0.072	0.088	0.109	0.080
Քրոմ	0.006	0.077	0.060	0.040	0.073	0.074	0.065	0.078	0.087
Երկաթ	—	31.92	27.30	26.59	28.73	36.81	22.83	19.92	27.11
Մանգան	—	0.788	0.682	0.797	0.818	1.119	0.634	0.335	0.604
Կոբալտ	0.005	0.020	0.018	0.012	0.016	0.018	0.018	0.017	0.017
Նիկել	0.004	0.055	0.049	0.025	0.050	0.045	0.046	0.070	0.061
Պղինձ	0.003	0.042	0.042	0.030	0.035	0.040	0.041	0.039	0.055
Ցինկ	0.023	0.082	0.083	0.071	0.087	0.099	0.082	0.057	0.180
Արսեն	0.002	0.0086	0.0095	0.0048	0.0075	0.0070	0.0077	0.0081	0.0092
Ստրոնցիում	—	0.261	0.266	0.647	0.301	0.488	0.145	0.048	0.180
Մոլիբդեն	—	0.0014	0.0014	0.0022	0.0015	0.0014	0.0014	0.0010	0.0013
Կադմիում	—	0.0003	0.0003	0.0002	0.0003	0.0004	0.0003	0.0003	0.0006
Ծարիր	0.0045	0.0007	0.00065	0.00041	0.00063	0.00055	0.00094	0.00088	0.0019
Բարիում	—	0.441	0.388	0.980	0.587	0.697	0.223	0.086	0.332
Կապար	0.32	0.031	0.027	0.043	0.032	0.033	0.033	0.025	0.079

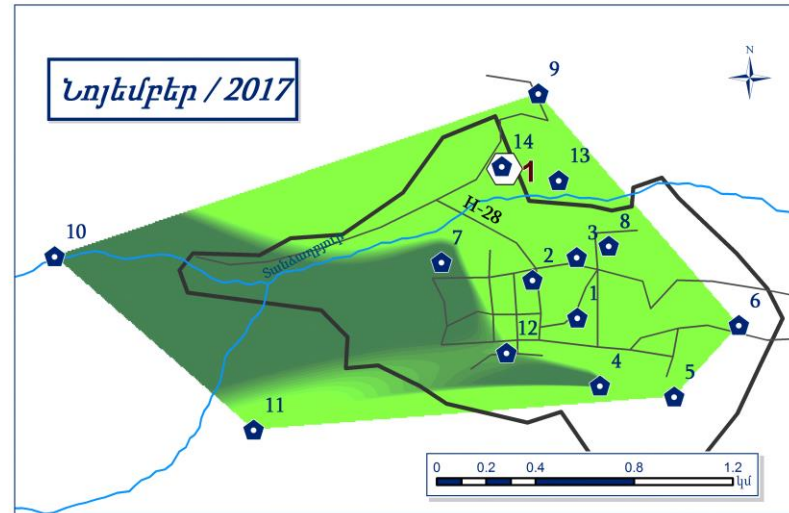
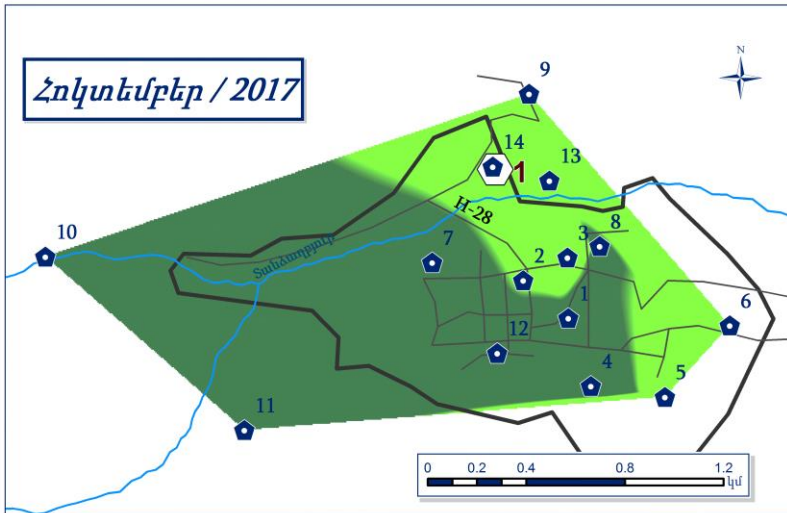
Ծաղկաձոր քաղաքի մթնոլորտային օդում ծծմբի երկօքսիդի (SO_2) միջին ամսական կոնցենտրացիոն բաշխվածությունը

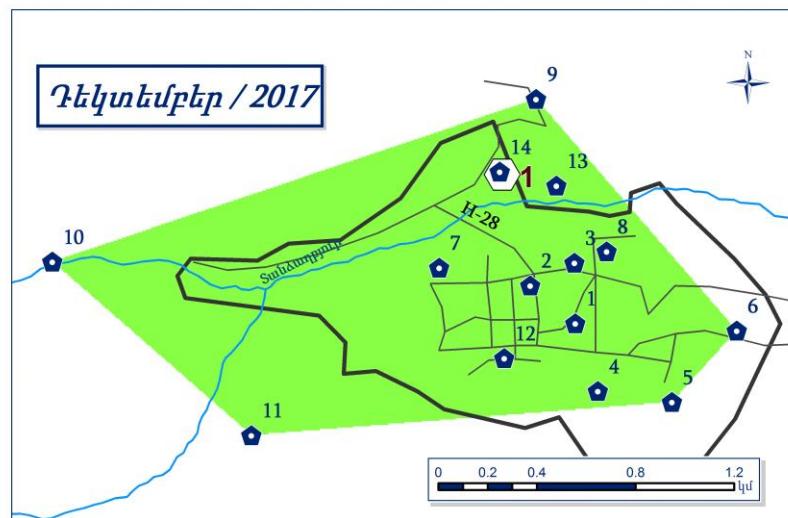
- Պայմանանշաններ**
- Պասիվ նմուշառման դիտակետեր
  - Ակտիվ նմուշառման դիտակետեր
  - Գետային ցանց
  - Ճանապարհներ և փողոցներ
  - Բնակավայրերի սահման

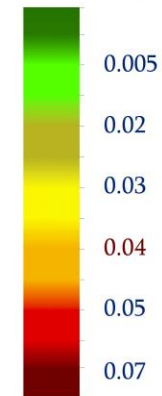
Ծաղկաձոր քաղաքի մթնոլորտային օդում ազոտի երկօքսիդի (NO_2) միջին ամսական կոնցենտրացիոն բաշխվածությունը

- Պայմանանշաններ**
- Պասիվ նմուշառման դիտակետեր
  - Ակտիվ նմուշառման դիտակետեր
  - Գետային ցանց
  - Ճանապարհներ և փողոցներ
  - Բնակավայրերի սահման

Ազոտի երկօքսիդի կոնցենտրացիոն բաշխվածության սանդղակը ($մգ/մ^3$)

Տանձադրյուր գետի ջրի որակը 2017թ. 4-րդ եռամսյակում

Տանձադրյուր գետի վերին հոսանքում հոկտեմբեր ամսին ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս), նոյեմբեր և դեկտեմբեր ամիսներին՝ «միջակ» (4-րդ դաս): Ծաղկաձոր քաղաքից ներքև հատվածում երեք ամիսների ընթացքում ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

Հոկտեմբեր

ՉԿՏ	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հրազդան	Տանձադրյուր	Ծաղկաձոր քաղաքից վերև (311)	Վանադիում, կոբալտ, բարիում, բերիլիում	4-րդ	5-րդ
			Մանգան, ԿՆ	5-րդ	
		Ծաղկաձոր քաղաքից ներքև (312)	ԹՔՊ, ֆոսֆատ իոն, կոբալտ, երկաթ, ալյումին, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	5-րդ
			Նիտրիտ իոն, մանգան, ԿՆ	4-րդ	
			Վանադիում	5-րդ	

Նոյեմբեր

ՉԿՏ	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հրազդան	Տանձադրյուր	Ծաղկաձոր քաղաքից վերև (311)	ԹՔՊ, ֆոսֆատ իոն, վանադիում, ալյումին	3-րդ	3-րդ
			Ծաղկաձոր քաղաքից ներքև (312)	ԹՔՊ, նիտրատ իոն, ՇԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ
		Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան		4-րդ	
		Վանադիում		5-րդ	

Դեկտեմբեր

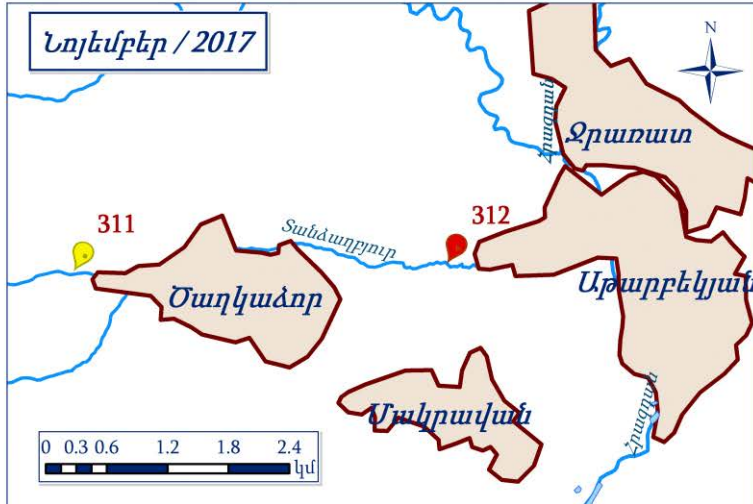
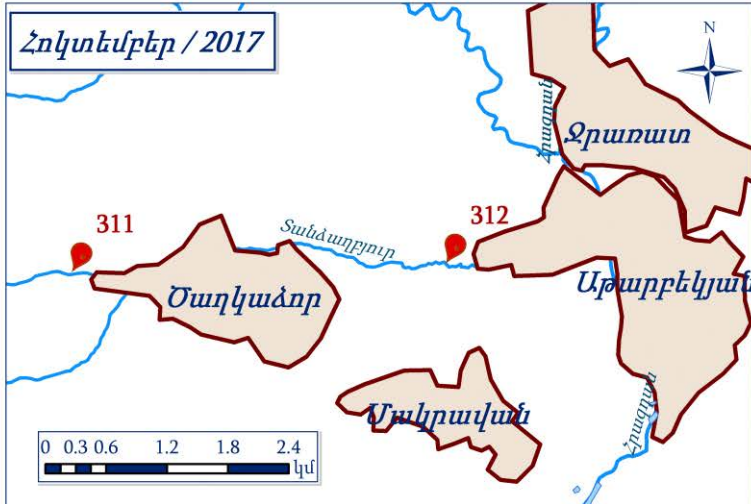
ՉԿՏ	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հրազդան	Տանձաղբյուր	Ծաղկաձոր քաղաքից վերև (311)	ԹՔՊ, վանադիում	3-րդ	3-րդ
		Ծաղկաձոր քաղաքից ներքև (312)	Ամոնիում իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	5-րդ
			Ֆոսֆատ իոն, վանադիում	4-րդ	
			Մանգան	5-րդ	

Մթնոլորտային տեղումներ

2017թ. 4-րդ եռամսյակի ընթացքում Ծաղկաձորում վերցվել է 5 անձրևի և 8 ձյան փորձանմուշ: Վերցված փորձանմուշներում որոշվել են 35-ական ցուցանիշ: Որոշված ցուցանիշներից մի մասի կոնցենտրացիաները ստորև բերվում են աղյուսակի տեսքով.

Ամսաթիվ	Ցուցանիշներ						
	Ջրածնային ցուցիչ	Էլեկտրահաղորդականություն (մկՍմ/սմ)	Մուլֆատ իոն (մգ/լ)	Քլորիդ իոն (մգ/լ)	Նիտրատ իոն (մգ/լ)	Ֆտորիդ իոն (մգ/լ)	Ամոնիում իոն (մգ/լ)
02-03.10.17	6.5	13.9	1.32	0.25	1.17	<0.005	0.47
29-30.10.17	6.2	20.9	3.77	0.35	1.68	0.006	0.88
01-02.11.2017	6.8	22.7	1.98	0.78	1.44	0.007	1.39
07-08.11.17	6.7	41.9	4.73	1.00	3.31	0.007	0.11
09-10.11.17	5.8	5.0	0.49	0.10	0.30	<0.005	0.08
22-23.11.17	6.4	15.0	1.34	0.51	0.96	<0.005	0.66
23-24.11.17	6.8	32.1	1.76	1.63	1.39	0.010	1.43
30.11-01.12.17	6.3	24.3	2.50	1.24	2.04	0.006	0.67
06-07.12.17	5.2	32.3	6.41	1.00	2.87	0.009	1.48
07-08.12.17	5.8	19.5	2.20	1.45	1.95	<0.005	0.97
21-22.12.17	6.6	32.1	2.37	1.16	2.71	0.006	0.81
23-24.12.17	6.4	20.6	2.93	0.34	2.49	<0.005	1.37
24-25.12.17	6.2	37.1	6.85	0.75	3.61	<0.005	1.63

ՏԱՆՁԱՂԲՅՈՒՐ ԳԵՏԻ ՋՐԻ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՈՐԱԿԸ

ՊԱՅՄԱՆԱՆՇԱՆՆԵՐ

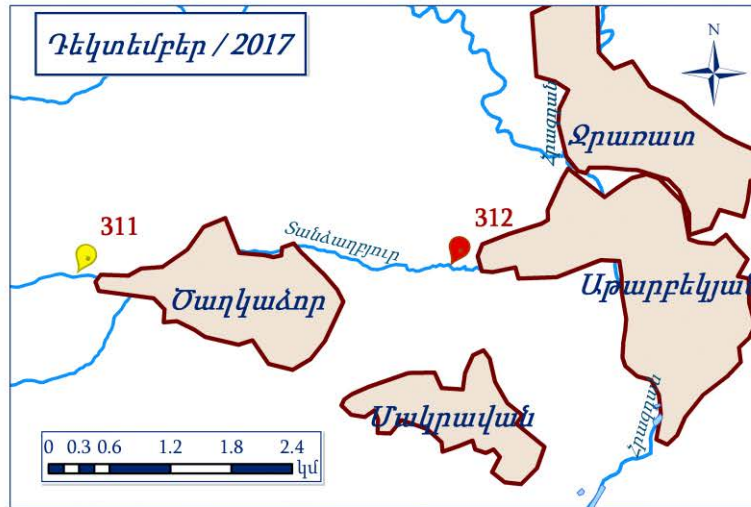
— Գետային ցանց

■ Բնակավայրեր

Մակերևութային ջրերի որակի դասեր

● 3-րդ դաս

● 5-րդ դաս

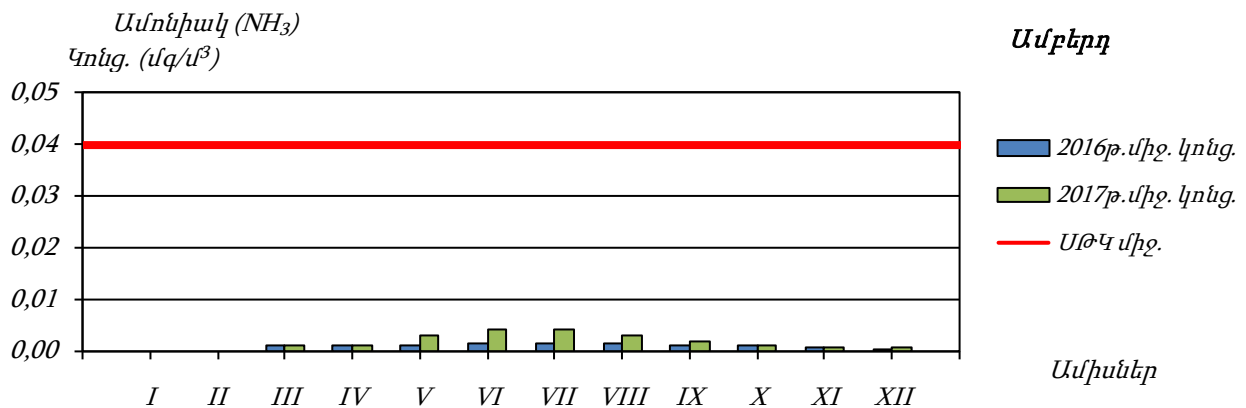
«Եվրոպայի մեծ հեռավորությունների վրա անդրսահմանային աղտոտիչների տարածման դիտարկումների և գնահատման համատեղ ծրագիր (EMEP)»

Օդային ավազան

Ամբերդի ստացիոնար կայանում 2017թ. 4-րդ եռամսյակում վերցվել է օդի 217 և փոշու 75 փորձանմուշ:

Օդի փորձանմուշներում որոշվել են ծծմբի երկօքսիդի, ազոտի երկօքսիդի, ամոնիակի և նիտրատ իոնի, իսկ փոշու փորձանմուշներում՝ քլորիդ, նիտրատ, սուլֆատ, ամոնիում իոնների և 21 քիմիական տարրի պարունակությունները: Ավտոմատ եղանակով գետնամերձ օդոնի պարունակության որոշման համար կատարվել է օդի 2087 դիտարկում:

Ազոտի երկօքսիդի և ամոնիակի միջին ամսական կոնցենտրացիաները չեն գերազանել ՍԹԿ-ները (ՍԹԿ_{միջ.}=0.04մգ/մ³):

Մթնոլորտային տեղումներ

2017թ. 4-րդ եռամսյակի ընթացքում Ամբերդի կայանում վերցվել է 12 անձրևի, 4 ձյան և 1 ձնախառն անձրևի փորձանմուշ: Վերցված փորձանմուշում որոշվել են 35 ցուցանիշ: Որոշված ցուցանիշներից մի մասի կոնցենտրացիաները ստորև բերվում են աղյուսակի տեսքով.

Ամսաթիվ	Ցուցանիշներ						
	Ջրածնային շվեյչ	Էլեկտրահաղորդականություն (մկՍմ/սմ)	Սուլֆատ իոն (մգ/լ)	Քլորիդ իոն (մգ/լ)	Նիտրատ իոն (մգ/լ)	Ֆտորիդ իոն (մգ/լ)	Սմոնիում իոն (մգ/լ)
01-02.10.17	7,0	47,7	5,58	0,72	4,67	0,009	1,09
02-03.10.17	6,6	10,6	0,62	0,10	0,87	0,005	0,17
04.10.17	6,7	9,0	0,37	0,12	0,73	0,009	0,22
10.10.17	7,4	92,3	9,94	1,30	8,80	0,011	3,58
11.10.17	6,6	21,5	2,86	0,45	1,79	0,006	0,80
12.10.17	6,8	27,4	1,87	0,53	2,66	0,008	4,46
13.10.17	6,5	17,0	1,25	0,18	1,94	0,007	1,80
28.10.17	7,4	153,4	18,34	2,51	14,28	0,024	0,23
31.10.17	6,7	23,0	2,32	0,66	2,27	<0.005	0,77
07-08.11.17	6,8	52,6	6,53	0,72	5,15	0,008	1,99
08-09.11.17	6,0	9,9	1,39	0,20	0,86	0,005	0,53
09-10.11.17	6,2	10,8	1,41	0,14	0,82	0,005	0,60
22-23.11.17	6,3	27,2	4,98	0,66	2,79	0,010	2,02
25.11.17	6,5	25,6	4,19	0,47	2,41	0,006	1,06
29-30.11.17	6,5	15,4	0,93	1,12	0,54	0,313	2,20
06-07.12.17	5,3	6,3	0,38	0,20	0,92	0,019	0,01
20-21.12.17	6,8	30,8	1,21	1,23	1,33	0,481	0,66

ՀՀ գետերի ջրի որակը (ըստ ֆիզիկաքիմիական ցուցանիշների) 2017թ. 4-րդ եռամսյակում

Հոկտեմբեր

ՋԿՏ	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս	
Հյուսիսային	Փամբակ	0,5 կմ գյ. Հարթագյուղից վերև (1)	-	2-րդ	2-րդ	
		0,5 կմ ք. Սպիտակից ներքև (2)	Կալցիում, ՇԱԱ, սուլֆատ իոն	3-րդ	4-րդ	
			Նիտրատ իոն	4-րդ		
		0,6 կմ ք. Վանաձորից վերև (3)	Նիտրատ իոն	3-րդ	3-րդ	
		4,5 կմ ք. Վանաձորից ներքև (4)	ԿՆ	3-րդ	5-րդ	
	ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր		4-րդ			
	Ամոնիում իոն, ՇԱԱ		5-րդ			
	Դեբեդ	0,5 կմ Մարցիզետ գետի թափման կետից ներքև (5)	ԹՔՊ, երկաթ, ԿՆ	3-րդ	3-րդ	
			Պղինձ, երկաթ	4-րդ	5-րդ	
		0,5 կմ ք. Այրումից վերև (6)	Մոլիբդեն, ԿՆ	5-րդ		
			Սահմանի մոտ (7)	Ֆոսֆատ իոն, երկաթ	3-րդ	5-րդ
				Պղինձ, ԿՆ	4-րդ	
	Մոլիբդեն	5-րդ				
	Չորագետ	0,5 կմ ք. Ստեփանավանից վերև (8)	Ֆոսֆատ իոն, վանադիում	3-րդ	3-րդ	
	Տաշիր	0,5 կմ գյ. Միխայելովկայից վերև (11)	Վանադիում, ԿՆ	3-րդ	5-րդ	
			ԹՔՊ, երկաթ	5-րդ		
		0,5 կմ գյ. Մարատովկայից ներքև (12)	Նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, ցինկ, վանադիում, երկաթ, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	4-րդ	
ԹՔՊ	4-րդ					
Մարցիզետ	Գետաբերան (13)	Երկաթ	3-րդ	3-րդ		

ՉԿՏ	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս	
Հյուսիսային	Ախթալա	Գետաբերան (14)	ԹՔՊ, ամոնիում իոն, մոլիբդեն, երկաթ, կալցիում, բերիլիում, ՇԼԱ	3-րդ	5-րդ	
			Ցինկ, պղինձ, կադմիում, մանգան, կոբալտ, սուլֆատ իոն, ԿՆ	5-րդ		
	Գառգառ	Ակունք (210)	-	2-րդ	2-րդ	
	Շնող	Գետաբերան (343)	ԹՔՊ, երկաթ, կալիում, սուլֆատ իոն	3-րդ	5-րդ	
			Պղինձ	4-րդ		
			Մոլիբդեն, ԿՆ	5-րդ		
	Աղստև	1,2 կմ ք. Դիլիջանից վերև (15)	ԹՔՊ, երկաթ, ԿՆ	3-րդ	3-րդ	
			0,5 կմ ք. Դիլիջանից ներքև (16)	Ֆոսֆատ իոն, երկաթ, ԿՆ	3-րդ	3-րդ
		1 կմ ք. Իջևանից վերև (17)	Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, վանադիում, ալյումին	3-րդ	5-րդ	
			Երկաթ, ԿՆ	5-րդ		
		Սահմանի մոտ (18)	ԹՔՊ, ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, վանադիում, կոբալտ, ալյումին	3-րդ	5-րդ	
			Երկաթ, ԿՆ	5-րդ		
		Գետիկ	0,5 կմ ք. Ճամբարակից վերև (19)	ԹՔՊ, ֆոսֆատ իոն, վանադիում, կոբալտ	3-րդ	5-րդ
				Ալյումին, ԿՆ	4-րդ	
	Երկաթ			5-րդ		
Գետաբերան (20)	ԹՔՊ, ֆոսֆատ իոն, կոբալտ		3-րդ	4-րդ		
	Երկաթ, ԿՆ	4-րդ				
Ախուրյանի	Ախուրյան	1 կմ գյ. Ամասիայից ներքև (32)	Արսեն, բոր Ամոնիում, ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ 4-րդ	4-րդ	

ՉԿՏ	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Ախուրյանի	Ախուրյան	0,8 կմ ք. Գյումրիից վերև (33)	Մոլիբդեն, ԿՆ	3-րդ	3-րդ
		5 կմ ք. Գյումրիից ներքև (34)	Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, ԸԱԱ	3-րդ	5-րդ
			Մոլիբդեն, երկաթ	4-րդ	
			ԿՆ	5-րդ	
	0,5 կմ գյ. Երվանդաշատից ներքև (35)	ԹՔՊ, մոլիբդեն, բոր, ընդհանուր ֆոսֆոր, քլորիդ իոն	3-րդ	3-րդ	
	Աշոցք	0,5 կմ գյ. Արտաշենից վերև (36)	–	2-րդ	2-րդ
		Գետաբերան (37)	Արսեն, բոր	3-րդ	3-րդ
	Կարկաչուն	Գետաբերան (38)	ԹՔՊ, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, կալցիում, կալիում, նատրիում, բոր, ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր, ԸԼԱ	3-րդ	5-րդ
			Մուլֆատ իոն	4-րդ	
			Նիտրիտ իոն	5-րդ	
	Մեծամոր	10 կմ ք. Վաղարշապատից հարավ (40)	Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, կալցիում, մագնեզիում, սուլֆատ իոն	3-րդ	5-րդ
			ԹՔՊ, մանգան, բոր, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
			Լուծված թթվածին, ֆոսֆատ իոն	5-րդ	
		11 կմ ք. Վաղարշապատից հարավ-արևելք (41)	Նիտրատ իոն, կալցիում, բոր, ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	5-րդ
			ԹՔՊ, ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան	4-րդ	
			Լուծված թթվածին	5-րդ	

ՉԿՏ	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս		
Ախուրյանի	Մեծամոր	0,5 կմ գյ. Ռանչպարից ներքև (42)	Լուծված թթվածին, ԹՔՊ, ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, էրկաթ, բոր	3-րդ	4-րդ		
			Նիտրիտ իոն	4-րդ			
Հրազդանի	Քասախ	0,5կմ ք. Ապարանից վերև(43)	-	2-րդ	2-րդ		
		0,5կմ ք. Ապարանից ներքև(44)	Լուծված թթվածին, ԹԿՊ ₅ , նիտրիտ իոն, մանգան, էրկաթ	3-րդ	5-րդ		
			ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ			
			Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն	5-րդ			
		1կմ ք.Աշտարակից վերև (45)	ԹՔՊ, ֆոսֆատ իոն, վանադիում	3-րդ	3-րդ		
		3,5 կմ ք.Աշտարակից ներքև (46)	ֆոսֆատ իոն, վանադիում, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	3-րդ		
		Գետաբերան (47)	Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, վանադիում, ընդհանուր ֆոսֆոր, քլորիդ իոն, ԸԼԱ	3-րդ	5-րդ		
						ԹՔՊ, ԸԱԱ	4-րդ
						Նիտրատ իոն	5-րդ
		Գեղարոտ	0,5 կմ գյ. Արագածից վերև (48)	Նիկել, բոր, ալյումին, սուլֆատ իոն	3-րդ	5-րդ	
				Ցինկ, բերիլիում	4-րդ		
				Մանգան, կոբալտ	5-րդ		
		Շաղվարդ	0,5 կմ գյ. Փարպիից ներքև (50)	Ֆոսֆատ իոն, վանադիում, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	3-րդ	
		Հրազդան	0,5 կմ գյ. Քաղսիից ներքև (52)	Կալիում	3-րդ	4-րդ	
Մանգան, վանադիում	4-րդ						
0,5 կմ գյ. Արգելից ներքև (53)	ԹՔՊ, ֆոսֆատ իոն		3-րդ	5-րդ			
	Մանգան, կալիում		4-րդ				
Վանադիում	5-րդ						

ՋԿՏ	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հրազդանի	Հրազդան	0,5 կմ Արզնի ՀԷԿ-ից ներքև (54)	ԹՔՊ, կալիում	3-րդ	5-րդ
			Վանադիում	5-րդ	
		6 կմ ք. Երևանից ներքև. գյ. Դարբնիկի մոտ (55)	Կոբալտ, երկաթ, նատրիում, քլորիդ իոն, ԸԼԱ	3-րդ	5-րդ
			ԿՆ	4-րդ	
			Լուծված թթվածին, ԹԿՊ ₅ , ԹՔՊ, ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, վանադիում, կալիում, ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	5-րդ	
		Գետաբերան (56)	Նիտրատ իոն, կոբալտ, կալցիում, նատրիում, ԸԼԱ	3-րդ	5-րդ
			Լուծված թթվածին, ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, կալիում, ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր, քլորիդ իոն, սուլֆատ իոն	4-րդ	
			Ամոնիում իոն, վանադիում	5-րդ	
		գյ. Գեղանիստ (225)	ԹԿՊ ₅ , ԹՔՊ, նիտրատ իոն, մանգան, նատրիում, ԸԱԱ, քլորիդ իոն, սուլֆատ իոն, ԸԼԱ	3-րդ	5-րդ
			Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, կալիում, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
			Լուծված թթվածին, վանադիում	5-րդ	

ՉԿՏ	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս	
Հրազդանի	Գետառ	Գետաբերան (59)	Կոբալտ, երկաթ, կալիում	3-րդ	5-րդ	
			Լուծված թթվածին, նիտրիտ իոն, մանգան, ԸԱԱ	4-րդ		
			ԹՔՊ, ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, վանադիում, ընդհանուր ֆոսֆոր	5-րդ		
	Մարմարիկ	Գետաբերան (58)	0,5 կմ գյ. Հանքավանից վերև (57)	ԹՔՊ, երկաթ	3-րդ	3-րդ
			ԹՔՊ, ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, կոբալտ, երկաթ, ԿՆ	3-րդ	5-րդ	
				Վանադիում, ալյումին		4-րդ
				Մանգան		5-րդ
Սևան	Ձկնագետ	0,5 կմ գյ. Սեմյոնովկայից վերև (60)	ԹՔՊ	3-րդ	3-րդ	
		Գետաբերան (61)	Մոլիբդեն, մանգան	3-րդ	3-րդ	
	Մասրիկ	0,5 կմ գյ. Վերին Շորժայից վերև (62)	-	2-րդ	2-րդ	
		Գետաբերան (63)	Ֆոսֆատ իոն Վանադիում	3-րդ 5-րդ	5-րդ	
	Սորք	0,5 կմ հանքավայրից վերև (64)	-	2-րդ	2-րդ	
		Գետաբերան (65)	Նիտրատ իոն, վանադիում, ալյումին, ծարիր, ԸԱԱ, ԿՆ	3-րդ	3-րդ	
	Կարճաղբյուր	0,5 կմ գյ. Աղբյուրաձորից վերև (66)	-	2-րդ	2-րդ	
		Գետաբերան (67)	Մոլիբդեն, վանադիում	3-րդ	3-րդ	
	Վարդենիս	0,5 կմ գյ. Վարդենիկից վերև (69)	-	2-րդ	2-րդ	
		Գետաբերան (70)	Մանգան	3-րդ	3-րդ	
	Մարտունի	0,5 կմ գյ. Գեղահովիտից վերև (71)	Մոլիբդեն	3-րդ	3-րդ	
		Գետաբերան (72)	Նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, մոլիբդեն	3-րդ	3-րդ	

ՉԿՏ	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Սևան	Արգիճի	0,5 կմ գյ. Լեռնակերտից վերև (73)	Երկաթ	3-րդ	3-րդ
		Գետաբերան (74)	Մոլիբդեն, վանադիում, երկաթ	3-րդ	3-րդ
	Ծակքար	Գետաբերան (75)	Նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, մոլիբդեն, երկաթ	3-րդ	4-րդ
			Վանադիում	4-րդ	
	Շողվազ	Գետաբերան (76)	Ֆոսֆատ իոն, մոլիբդեն, վանադիում, երկաթ	3-րդ	4-րդ
			ԹՔՊ	4-րդ	
	Գավառագետ	Գետաբերան (78)	Նիտրատ իոն, մոլիբդեն, երկաթ	3-րդ	5-րդ
			ֆոսֆատ իոն	4-րդ	
			Վանադիում	5-րդ	
	Արարատյան	Արփա-Սևան թունել	0,7 կմ գյ. Ծովինարից վերև (68)	Նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, վանադիում, երկաթ, ԿՆ	3-րդ
Մոլիբդեն, մանգան				5-րդ	

2 -րդ դաս՝ «լավ» որակ, 3 -րդ դաս՝ «միջակ» որակ, 4 -րդ դաս՝ «անբավարար» որակ, 5 -րդ դաս՝ «վատ» որակ

Նոյեմբեր

ՁԿՏ	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրակ ան դաս
Հյուսիսային	Փամբակ	0,5 կմ ք. Սպիտակից ներքև (2)	ԸԱԱ	3-րդ	4-րդ
			Նիտրատ իոն	4-րդ	
		4,5 կմ ք. Վանաձորից ներքև (4)	Նիտրատ իոն, ԸԱԱ	3-րդ	3-րդ
			ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր, ԿՆ	3-րդ	5-րդ
			Նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, ԸԱԱ	4-րդ	
		Ամոնիում իոն	5-րդ		
	Դեբեդ	0,5 կմ ք. Սարգիզետ գետի թափման կետից ներքև (5)	ԹՔՊ, երկաթ, ԿՆ	3-րդ	3-րդ
			Նիտրատ իոն, ԿՆ	3-րդ	5-րդ
		0,5 կմ ք. Այրումից վերև (6)	Մոլիբդեն	5-րդ	
			Սահմանի մոտ (7)	Նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, ԿՆ	3-րդ
		Մոլիբդեն	5-րդ		
	Չորագետ	0,5 կմ ք. Ստեփանավանից վերև (8)	ԹՔՊ, վանադիում	3-րդ	3-րդ
	Մարցիգետ	Գետաբերան (13)	ԹՔՊ	3-րդ	3-րդ
	Ախթալա	Գետաբերան (14)	ԹՔՊ, կալցիում, ԸԼԱ	3-րդ	5-րդ
			Մոլիբդեն, մանգան, կոբալտ	4-րդ	
			Ցինկ, կադմիում, սուլֆատ իոն	5-րդ	
	Շնող	Գետաբերան (343)	Ֆոսֆատ իոն, պղինձ, կալիում, սուլֆատ իոն	3-րդ	5-րդ
			Մոլիբդեն, ԿՆ	5-րդ	
	Աղստև	1,2 կմ ք. Դիլիջանից վերև (15)	-	2-րդ	2-րդ
		0,5 կմ ք. Դիլիջանից ներքև (16)	-	2-րդ	2-րդ
1 կմ ք. Իջևանից վերև (17)		-	2-րդ	2-րդ	
Սահմանի մոտ (18)		Ամոնիում իոն	3-րդ	3-րդ	

ՋԿՏ	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հյուսիսային	Գետիկ	Գետաբերան (20)	ֆոսֆատ իոն	3-րդ	3-րդ
Ախուրյանի	Ախուրյան	0,8 կմ ք. Գյումրիից վերև (33)	Մոլիբդեն	3-րդ	4-րդ
			Երկաթ, ԿՆ	4-րդ	
		5 կմ ք. Գյումրիից ներքև (34)	Նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, մոլիբդեն ԸԱԱ, ԿՆ	3-րդ	4-րդ
			Ամոնիում իոն	4-րդ	
		0,5 կմ գյ. Երվանդաշատից ներքև (35)	ԹՔՊ, մոլիբդեն, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	4-րդ
	Ֆոսֆատ իոն		4-րդ		
	Կարկաչուն	Գետաբերան (38)	ԹՔՊ, կալցիում, կալիում, նատրիում, բոր, ընդհանուր ֆոսֆոր, ԸԼԱ	3-րդ	5-րդ
			Ամոնիում իոն, Նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, մոլիբդեն, ԸԱԱ, սուլֆատ իոն	4-րդ	
			Նիտրիտ իոն	5-րդ	
	Մեծամոր	10 կմ ք. Վաղարշապատից հարավ (40)	ԹՔՊ, նիտրատ իոն, կալցիում, բոր	3-րդ	5-րդ
			Նիտրիտ իոն, ԸԱԱ ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
			Լուծված թթվածին, ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն	5-րդ	
		11 կմ ք. Վաղարշապատից հարավ-արևելք (41)	ԹՔՊ, նիտրատ իոն, կալցիում, բոր	3-րդ	5-րդ
			Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
			Լուծված թթվածին, ամոնիում իոն	5-րդ	

ՁԿՏ	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս	
Ախուրյանի	Մեծամոր	0,5 կմ գյ. Ռանչպարից ներքև (42)	Ամոնիում իոն, նիտրատ իոն, բոր, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	4-րդ	
			ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն	4-րդ		
Հրազդանի	Քասախ	Գետաբերան (47)	ԹՔՊ, ֆոսֆատ իոն, վանադիում, ՇԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր, քլորիդ իոն, ՇԼԱ	3-րդ	4-րդ	
			Նիտրատ իոն	4-րդ		
	Հրազդան	0,5 կմ գյ. Արգելից ներքև (53)	0,5 կմ Արգնի ՀԷԿ-ից ներքև (54)	ԹՔՊ, ֆոսֆատ իոն	3-րդ	5-րդ
				Կալիում	4-րդ	
				Վանադիում	5-րդ	
			ԹՔՊ, կալիում	3-րդ	5-րդ	
			Վանադիում	5-րդ		
			6 կմ ք. Երևանից ներքև. գյ. Դարբնիկի մոտ (55)	Նատրիում, քլորիդ իոն, ՇԼԱ, ԿՆ	3-րդ	5-րդ
		Կոբալտ, կալիում		4-րդ		
		Լուծված թթվածին, ԹԿՊ, ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, վանադիում, ՇԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր		5-րդ		
		ԹՔՊ, կալցիում, նատրիում, քլորիդ իոն, սուլֆատ իոն, ՇԼԱ		3-րդ		
		Գետաբերան (56)	Լուծված թթվածին, նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, կոբալտ, կալիում, ՇԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, վանադիում	4-րդ	5-րդ
4-րդ						
5-րդ						

ՋԿՏ	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս	
Հրազդանի	Հրազդան	գյ. Գեղանիստ (225)	ԹՔՊ, նիտրատ իոն, քրոմ, մանգան, կոբալտ, ընդհանուր ֆոսֆոր, ԸԼԱ	3-րդ	5-րդ	
			Նիտրիտ իոն, կալիում, նատրիում, քլորիդ իոն	4-րդ		
			Վանադիում	5-րդ		
	Գետառ	Գետաբերան (59)	ԹՔՊ, կոբալտ, կալցիում, կալիում, նատրիում, ԸԼԱ	3-րդ	5-րդ	
			Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր, սուլֆատ իոն	4-րդ		
			Ֆոսֆատ իոն, վանադիում	5-րդ		
	Մարմարիկ	0,5 կմ գյ. Հանքավանից վերև (57)	Գետաբերան (58)	ԹՔՊ	3-րդ	3-րդ
				ԹԿՊ, ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, վանադիում, երկաթ, ԿՆ	3-րդ	5-րդ
		Մանգան, ԸԱԱ	4-րդ			
		Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, Ընդհանուր ֆոսֆոր	5-րդ			
	Արարատյան	Արփա	0.5 կմ ք. Վայքից վերև (84)	-	2-րդ	2-րդ
			0.5 կմ ք. Վարքից ներքև (85)	Կոբալտ	3-րդ	4-րդ
Մոլիբդեն, սուլֆատ իոն				4-րդ		
0.5 կմ ք. Եղեգնաձորից վերև (86)			Մոլիբդեն	3-րդ	3-րդ	
0.5 կմ գյ. Արենիից ներքև (87)			Մոլիբդեն	3-րդ	3-րդ	
0.5 կմ գյ. Շատիցից ներքև (88)	Կոբալտ	4-րդ	4-րդ			

ՋԿՏ	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս	
Հարավային	Մեղրիգետ	Գետաբերան (344)	ԹԿՊ ₅ , վանադիում, երկաթ, քլորիդ իոն	3-րդ	5-րդ	
			ԹՔՊ, բերիլիում, կալիում, նատրիում, բոր, ՇԼԱ	4-րդ		
			Լուծված թթվածին, մոլիբդեն, մանգան, կոբալտ, սուլֆատ իոն, ԿՆ	5-րդ		
		0.5 կմ ք. Մեղրիից վերև (89)	-	2-րդ	2-րդ	
		Գետաբերան (90)	-	2-րդ	2-րդ	
	Ողջի	Ողջի	1.7 կմ ք. Քաջարանից վերև (91)	Կոբալտ	3-րդ	3-րդ
			1.8 կմ ք. Քաջարանից ներքև (92)	Ամոնիում իոն, նիտրատ իոն, կոբալտ, ՇԱԱ, սուլֆատ իոն	3-րդ	4-րդ
				Ֆոսֆատ իոն, մոլիբդեն	4-րդ	
			0.8 կմ ք. Կապանից վերև (93)	Մոլիբդեն, կոբալտ	3-րդ	3-րդ
			6.8 կմ ք. Կապանից ներքև (94)	ԹԿՊ ₅ , ԹՔՊ, կոբալտ, երկաթ	3-րդ	5-րդ
		Նիտրիտ իոն, սուլֆատ իոն		4-րդ		
		Մոլիբդեն, մանգան, կալիում, ծարիր		5-րդ		
		Արծվանիկ	Գետաբերանից (96)	ԹԿՊ ₅ , նիտրիտ իոն, սուլֆատ իոն	4-րդ	5-րդ
				Մոլիբդեն, մանգան, կալիում, ծարիր	5-րդ	
		Գեղի	Գետաբերան (98)	Մոլիբդեն, մանգան	3-րդ	3-րդ
	Սիսիան	Գետաբերան (104)	-	2-րդ	2-րդ	

ՋԿՏ	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Հարավային	Գորիս գետ	3 կմ ք. Գորիսից վերև (106)	-	2-րդ	2-րդ
		1.5 կմ ք. Գորիսից ներքև (107)	ԹԿՊ ₅ , ԹՔՊ, կոբալտ, ՇԱԱ	3-րդ	5-րդ
			Նիտրիտ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
			Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն	5-րդ	

2 -րդ դաս՝ «լավ» որակ, 3 -րդ դաս՝ «միջակ» որակ, 4 -րդ դաս՝ «անբավարար» որակ, 5 -րդ դաս՝ «վատ» որակ

Դեկտեմբեր

ՁԿՏ	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս	
Հյուսիսային	Փամբակ	0,5 կմ ք. Սպիտակից ներքև (2)	Կալցիում, ԸԱԱ, սուլֆատ իոն	3-րդ	4-րդ	
			Նիտրատ իոն	4-րդ		
		0,6 կմ ք. Վանաձորից վերև (3)	Նիտրատ իոն, ԸԱԱ	3-րդ	3-րդ	
			4,5 կմ ք. Վանաձորից ներքև (4)	Նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	5-րդ
				Ֆոսֆատ իոն, ԸԱԱ	4-րդ	
				Ամոնիում իոն	5-րդ	
	Դեբեդ	0,5 կմ Մարցիգետ գետի թափման կետից ներքև (5)	-	2-րդ	2-րդ	
			0,5 կմ ք. Այրումից վերև (6)	Նիտրատ իոն, երկաթ	3-րդ	5-րդ
		Մոլիբդեն		5-րդ		
		Սահմանի մոտ (7)	Նիտրատ իոն, երկաթ	3-րդ	5-րդ	
	Մոլիբդեն		5-րդ			
	Չորագետ	0,5 կմ ք. Ստեփանավանից վերև (8)	ԹՔՊ, վանադիում	3-րդ	3-րդ	
	Մարցիգետ	Գետաբերան (13)	Երկաթ	3-րդ	3-րդ	
	Ախթալա	Գետաբերան (14)	Ամոնիում, մոլիբդեն, կալցիում, ԸԼԱ	3-րդ	5-րդ	
			Մանգան, կոբալտ	4-րդ		
			Ցինկ, կադմիում, սուլֆատ իոն, ԿՆ	5-րդ		
	Շնող	Գետաբերան (343)	Երկաթ, սուլֆատ իոն	3-րդ	5-րդ	
Պղինձ			4-րդ			
Մոլիբդեն, ԿՆ			5-րդ			
Ախուրյան	Մեծամոր	10 կմ ք. Վաղարշապատից հարավ (40)	Նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, երկաթ, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	4-րդ	
			ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, բոր	4-րդ		

ՋԿՏ	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Ախուրյան	Մեծամոր	11 կմ ք. Վաղարշապատից հարավ-արևելք (41)	ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, երկաթ, կալցիում	3-րդ	4-րդ
			Մանգան, բոր, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
		0,5 կմ գյ. Ռանչպարից ներքև (42)	ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, երկաթ, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	4-րդ
			Բոր	4-րդ	
Հրազդանի	Քասախ	Գետաբերան (47)	ԹՔՊ, վանադիում	3-րդ	3-րդ
	Հրազդան	0,5 կմ գյ. Քաղսիից ներքև (52)	ԹՔՊ, ֆոսֆատ իոն, կոբալտ, կալիում	3-րդ	5-րդ
			Մանգան	4-րդ	
			Վանադիում	5-րդ	
		0,5 կմ գյ. Արգելից ներքև (53)	ԹՔՊ, ֆոսֆատ իոն, մանգան, կալիում	3-րդ	5-րդ
			Վանադիում	5-րդ	
		0,5 կմ Արզնի ՀԷԿ-ից ներքև (54)	Կալիում	3-րդ	5-րդ
			Վանադիում	5-րդ	
		6 կմ ք. Երևանից ներքև. գյ. Դարբնիկի մոտ (55)	ԹԿՊ ₅ , երկաթ, ՇԱԱ, սուլֆատ իոն, ՇԼԱ	3-րդ	5-րդ
	Նիտրիտ իոն, կալիում, նատրիում, ընդհանուր ֆոսֆոր, քլորիդ իոն		4-րդ		
Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, վանադիում	5-րդ				

ՁԿՏ	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս	
Հրազդանի	Հրազդան	Գետաբերան (56)	ԹՔՊ, նիտրատ իոն, կոբալտ, կալիում, նատրիում, ՇԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր, քլորիդ իոն, սուլֆատ իոն, ՇԼԱ	3-րդ	5-րդ	
			Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան	4-րդ		
			Վանադիում	5-րդ		
		գյ. Գեղանիստ (225)	Ամոնիում իոն, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, ՇԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր, սուլֆատ իոն	3-րդ		5-րդ
			Նիտրիտ իոն, կոբալտ, կալիում, նատրիում, ՇԼԱ	4-րդ		
			Վանադիում, քլորիդ իոն	5-րդ		
	Գետառ	Գետաբերան (59)	Լուծված թթվածին, ԹՔՊ, կոբալտ, երկաթ, կալիում, ՇԼԱ	3-րդ	5-րդ	
			Ամոնիում իոն, նիտրատ իոն, մանգան, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ		
			Վանադիում, ֆոսֆատ իոն,	5-րդ		
	Մարմարիկ	Գետաբերան (58)	Լուծված թթվածին, ԹԿՊ ₅ , ԹՔՊ, երկաթ	3-րդ	5-րդ	
			Վանադիում, կալիում, ԿՆ	4-րդ		
			Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, ՇԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	5-րդ		

2 -րդ դաս՝ «լավ» որակ, 3 -րդ դաս՝ «միջակ» որակ, 4 -րդ դաս՝ «անբավարար» որակ, 5 -րդ դաս՝ «վատ» որակ

ՀՀ ջրամբարների ջրերի որակը 2017թ. 4-րդ եռամսյակում

Հոկտեմբեր

Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրությունը (Դիտակետի համարը)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դասը	Ջրի որակի ընդհանրական դասը
Արփա լճի ջրամբար	ամբարտակի մոտ (109)	-	2-րդ	2-րդ
Ախուրյանի ջրամբար	ամբարտակի մոտ (110)	ԹՔՊ, ֆոսֆատ իոն իոն	3-րդ	3-րդ
Ապարանի ջրամբար	ամբարտակի մոտ (111)	Լուծված թթվածին, ամոնիում իոն	3-րդ	3-րդ
Երևանյան լիճ	ամբարտակի մոտ (112)	ԹՔՊ, ամոնիում իոն, նիտրատ իոն, ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	4-րդ
		Նիտրիտ իոն	4-րդ	
Ազատի ջրամբար	ամբարտակի մոտ (113)	Լուծված թթվածին	4-րդ	4-րդ

Նոյեմբեր

Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրությունը (Դիտակետի համարը)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դասը	Ջրի որակի ընդհանրական դասը
Երևանյան լիճ	ամբարտակի մոտ (112)	ԹՔՊ, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	3-րդ

Դեկտեմբեր

Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրությունը (Դիտակետի համարը)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դասը	Ջրի որակի ընդհանրական դասը
Երևանյան լիճ	ամբարտակի մոտ (112)	ԹՔՊ, ամոնիում իոն, նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	4-րդ
		Նիտրիտ իոն	4-րդ	

(**) ՀՀ ջրամբարների ջրի գնահատումը կատարվել է համաձայն ՀՀ մակերևութային ջրերի էկոլոգիական նորմերի (ՀՀ կառավարության 2011թ. 2017թ. 3-րդ եռամսյակի 27-ի N 75-Ն որոշման հավելված N2):

Արարս գետի ջրի մոնիթորինգի արդյունքները 2017թ. 4-րդ եռամսյակում

Հոկտեմբեր

Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Կոնցենտրացիաների գերազանցումը ՍԹԿ-ից (անգամ)										
	Թթվածնի քիմիական պահանջ, ՍԹԿ=30 մգ/լ	Ամոնիում իոն, ՍԹԿ=0,39 մգN/լ	Նիտրիտ իոն, ՍԹԿ=0,024 մգN/լ	Սուլֆատ իոն, ՍԹԿ=100 մգ/լ	Պղինձ, ՍԹԿ=0,001 մգ/լ	Քրոմ, ՍԹԿ=0,001 մգ/լ	Մանգան, ՍԹԿ=0,01 մգ/լ	Վանադիում, ՍԹԿ=0,001 մգ/լ	Մագնեզիում, ՍԹԿ=40 մգ/լ	Ալյումին, ՍԹԿ=0,04 մգ/լ	Սելեն, ՍԹԿ=0,001 մգ/լ
Սուրմալու գյուղի դիմաց (25)	1.2	-	-	-	2.3	-	3.1	12.7	-	5.6	1.4
Հրազդան գետի թափման կետից վերև (26)	-	3.9	7.9	1.8	1.8	2.2	2.6	13.3	-	-	1.2
Հրազդան գետի թափման կետից ներքև (27)	-	3.2	8.1	1.8	2.0	3.0	2.9	14.7	-	-	1.5
Արմաշ գյուղից 0,5 կմ ներքև (28)	-	-	11.3	1.8	2.5	3.0	2.6	15.3	1.2	2.2	1.5

Նշյանքեր

Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Կոնցենտրացիաների գերազանցումը ՍԹԿ-ից (անգամ)														
	Թթվածնի 5-օրյա կենսաքիմիական ռաիմոնտի, ՍԹԿ=3 մգ/լ	Թթվածնի քիմիական պահանջ, ՍԹԿ=30 մգ/լ	Ամոնիում իոն, ՍԹԿ=0,39 մգN/լ	Նիտրիտ իոն, ՍԹԿ=0,024 մգN/լ	Սուլֆատ իոն, ՍԹԿ=100 մգ/լ	Ցինկ, ՍԹԿ=0,01 մգ/լ	Պղինձ, ՍԹԿ=0,001 մգ/լ	Քրոմ, ՍԹԿ=0,001 մգ/լ	Նիկել, ՍԹԿ=0,01 մգ/լ	Մանգան, ՍԹԿ=0,01 մգ/լ	Վանադիում, ՍԹԿ=0,001 մգ/լ	Երկաթ, ՍԹԿ=0,5 մգ/լ	Մագնեզիում, ՍԹԿ=40 մգ/լ	Ալյումին, ՍԹԿ=0,04 մգ/լ	Սելեն, ՍԹԿ=0,001 մգ/լ
Սուրմալու գյուղի դիմաց (25)	-	-	-	-	-	-	2.0	3.3	-	2.1	11.0	-	-	4.5	0.9
Հրազդան գետի թափման կետից վերև (26)	-	-	7.3	3.1	1.5	-	1.8	6.4	-	2.6	17.9	-	-	-	1.8
Հրազդան գետի թափման կետից ներքև (27)	-	-	9.2	3.8	1.5	-	1.5	5.3	-	-	18.5	-	-	-	2.3
Ագարակի քաղաքից 2 կմ հարավ ((29) AMS-1)	1.4	1.2	-	2.8	2.2	-	2.6	5.4	-	4.7	11.5	1.3	-	4.0	1.8
Ագարակ քաղաքից 2.5 կմ ք. հարավ-արևելք ((30) AMS-2)	1.4	1.3	-	3.0	2.3	3.5	491.6	9.6	1.4	20.2	20.2	1.6	1.2	17.1	2.9
Մեղրիգետի թափման կետից վերև (AMS-3)	1.4	1.6	-	2.8	2.1	-	54.6	9.3	-	10.8	18.2	2.6	-	23.4	3.9
IMS-1 (AMS1-ի դիմաց իրանական ափ)	1.4	1.2	-	3.1	2.2	-	7.4	10.4	1.3	11.5	19.1	2.2	-	10.8	3.4
IMS-3 (AMS2-ի դիմաց իրանական ափ)	1.6	1.2	-	3.0	2.2	-	6.3	13.0	1.8	9.2	20.4	3.0	-	15.3	3.8
IMS-5 (AMS3-ի դիմաց իրանական ափ)	1.3	-	-	3.0	2.2	-	73.2	11.3	1.6	12.9	23.7	5.2	-	29.4	2.9

Դեկտեմբեր

Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Կոնցենտրացիաների գերազանցումը ՍԹԿ-ից (անգամ)								
	Ամունիում իոն, ՍԹԿ=0,39 մգN/լ	Նիտրիտ իոն, ՍԹԿ=0,024 մգN/լ	Սուլֆատ իոն, ՍԹԿ=100 մգ/լ	Պղինձ, ՍԹԿ=0,001 մգ/լ	Քրոմ, ՍԹԿ=0,001 մգ/լ	Մանգան, ՍԹԿ=0,01 մգ/լ	Վանադիում, ՍԹԿ=0,001 մգ/լ	Ալյումին, ՍԹԿ=0,04 մգ/լ	Մեկն, ՍԹԿ=0,001 մգ/լ
Հրազդան գետի թափման կետից վերև (26)	2.1	–	1.3	2.2	6.4	2.7	15.8	–	3.5
Հրազդան գետի թափման կետից ներքև (27)	2.5	5.7	1.4	2.4	6.8	3.2	17.8	–	3.7
Արմաշ գյուղից 0.5 կմ ներքև (28)	–	4.2	1.3	2.4	6.7	2.8	17.3	2.9	4.4

Ստորերկրյա ջրերի մոնիթորինգի դիտակետերը

Դիտակետի համար	Դիտակետի տիպ	Գտնվելու վայրը	
		Մարզ	Բնակավայր
Հյուսիսային ջրավազանային կառավարման տարածք			
738	Աղբյուր	Լոռի	գյ. Սարատովկա
605	Աղբյուր	Տավուշ	գյ. Հաղարծին
1901	Աղբյուր	Տավուշ	գյ. Հաղարծին
1902	Աղբյուր	Տավուշ	գյ. Հաղարծին
1903	Աղբյուր	Տավուշ	գյ. Հաղարծին
Ախուրյանի ջրավազանային կառավարման տարածք			
105	Հորատանցք	Արմավիր	գյ. Եղեգնուտ
108	Շատրվանող հորատանցք	Արմավիր	գյ. Ակնաշեն
192	Շատրվանող հորատանցք	Արմավիր	գյ. Վարդանաշեն
198	Շատրվանող հորատանցք	Արմավիր	գյ. Ակնաշեն
199	Ջրհոր	Արմավիր	գյ. Ակնաշեն
1521	Շատրվանող հորատանցք	Արմավիր	գյ. Գայ
1533	Հորատանցք	Արմավիր	գյ. Վարդանաշեն
1537	Հորատանցք	Արմավիր	գյ. Արագափ
2001	Շատրվանող հորատանցք	Արմավիր	գյ. Ակնաշեն
2002	Շատրվանող հորատանցք	Արմավիր	գյ. Տարոնիկ
2018	Հորատանցք	Արմավիր	գյ. Տարոնիկ
2019	Ջրհոր	Արմավիր	գյ. Տարոնիկ
2020	Ջրհոր	Արմավիր	գյ. Ապագա
2021	Շատրվանող հորատանցք	Արմավիր	գյ. Ջրառատ
2022	Ջրհոր	Արմավիր	գյ. Լուսազյուղ
2024	Հորատանցք	Արմավիր	գյ. Բամբակաշատ
2025	Հորատանցք	Արմավիր	գյ. Հայկավան
2026	Հորատանցք	Արմավիր	գյ. Տարոնիկ
2027	Աղբյուր	Արագածոտն	գյ. Ոսկեթաս
2028	Աղբյուր	Շիրակ	գյ. Սառնաղբյուր
2029	Աղբյուր	Շիրակ	ք. Գյումրի

Դիտակետի համար	Դիտակետի տիպ	Գտնվելու վայրը	
		Մարզ	Բնակավայր
2030	Աղբյուր	Շիրակ	ք. Գյումրի
2031	Աղբյուր	Շիրակ	ք. Գյումրի
2032	Աղբյուր	Շիրակ	գյ. Մարմաշեն
2033	Աղբյուր	Շիրակ	գյ. Վարդաղբյուր
2034	Աղբյուր	Շիրակ	գյ. Առափի
2035	Աղբյուր	Շիրակ	գյ. Մարմաշեն
2036	Հորատանցք	Արմավիր	գյ. Տարոնիկ
2037	Աղբյուր	Շիրակ	ք. Գյումրի
2038	Աղբյուր	Շիրակ	գյ. Աշոցք
2039	Աղբյուր	Շիրակ	գյ. Աշոցք
2040	Աղբյուր	Շիրակ	գյ. Աշոցք
2041	Աղբյուր	Շիրակ	գյ. Աշոցք
2042	Ջրհոր	Շիրակ	գյ. Առափի
2043	Հորատանցք	Շիրակ	գյ. Ախուրյան
2044	Հորատանցք	Շիրակ	գյ. Արևիկ
2055	Շատրվանող հորատանցք	Արմավիր	գյ. Ակնաշեն
Հրազդանի ջրավազանային կառավարման տարածք			
2	Աղբյուր	Արագածոտն	ք. Ապարան
47	Աղբյուր	Արագածոտն	գյ. Ավան
78	Հորատանցք	Արարատ	գյ. Սիս
152	Հորատանցք	Արմավիր	գյ. Առատաշեն
246	Աղբյուր	Կոտայք	գյ. Բջնի
624	Աղբյուր	Արագածոտն	գյ. Ղազարավան
755	Աղբյուր	Արագածոտն	գյ. Ղազարավան
888	Աղբյուր	Երևան	Երևանյան լիճ
970	Աղբյուր	Երևան	Երևան ՀԷԿ
1132	Աղբյուր	Արագածոտն	գյ. Կարբի
1224	Աղբյուր	Երևան	Երևան ՀԷԿ
1280	Աղբյուր	Երևան	Երևան ՀԷԿ
1297	Աղբյուր	Կոտայք	գյ. Սոլակ
1519	Շատրվանող հորատանցք	Արարատ	գյ. Սիս
1523	Շատրվանող հորատանցք	Արարատ	գյ. Հովտաշատ
1526	Շատրվանող հորատանցք	Արարատ	գյ. Դաշտավան
1535	Շատրվանող հորատանցք	Արարատ	գյ. Սիս

Դիտակետի համար	Դիտակետի տիպ	Գտնվելու վայրը	
		Մարզ	Բնակավայր
1536	Շատրվանոց հորատանցք	Արարատ	գյ. Սիս
1636	Աղբյուր	Արագածոտն	գյ. Կարբի
1818	Հորատանցք	Արմավիր	գյ. Առատաշեն
1832	Աղբյուր	Կոտայք	գյ. Սուլակ
2003	Շատրվանոց հորատանցք	Արարատ	գյ. Սիս
2004	Հորատանցք	Արարատ	գյ. Ջրահովիտ
2005	Հորատանցք	Արարատ	գյ. Հայանիստ
2007	Շատրվանոց հորատանցք	Արարատ	գյ. Ջրահովիտ
2008	Շատրվանոց հորատանցք	Արարատ	գյ. Հովտաշեն
2010	Ջրհոր	Արագածոտն	գյ. Նիգավան
2011	Ջրհոր	Արագածոտն	գյ. Նիգավան
2012	Աղբյուր	Կոտայք	գյ. Բջնի
2023	Ջրհոր	Արմավիր	գյ. Խորոնք
2051	Աղբյուր	Արագածոտն	ք.Ապարան
2053	Շատրվանոց հորատանցք	Արարատ	գյ. Հովտաշեն
Սևանի ջրավազանային կառավարման տարածք			
31	Աղբյուր	Գեղարքունիք	գյ. Ակունք
38	Շատրվանոց հորատանցք	Գեղարքունիք	ք. Մարտունի
493	Աղբյուր	Գեղարքունիք	գյ. Լճավան
762	Աղբյուր	Գեղարքունիք	գյ. Լճավան
902	Աղբյուր	Գեղարքունիք	գյ. Ակունք
1053	Աղբյուր	Գեղարքունիք	գյ. Ակունք
1299	Աղբյուր	Գեղարքունիք	գյ. Ակունք
1809	Շատրվանոց հորատանցք	Գեղարքունիք	ք. Վարդենիս
1810	Շատրվանոց հորատանցք	Գեղարքունիք	ք. Վարդենիս
1811	Շատրվանոց հորատանցք	Գեղարքունիք	ք. Վարդենիս
1812	Շատրվանոց հորատանցք	Գեղարքունիք	ք. Վարդենիս
2013	Շատրվանոց հորատանցք	Գեղարքունիք	գյ. Գանձակ
2014	Աղբյուր	Գեղարքունիք	ք. Գավառ
2015	Աղբյուր- ձորակ	Գեղարքունիք	գյ. Շորժա

Դիտակետի համար	Դիտակետի տիպ	Գտնվելու վայրը	
		Մարզ	Բնակավայր
2016*	Աղբյուր- ձորակ	Գեղարքունիք	գյ. Շորժա
2016	Ջրհոր	Գեղարքունիք	գյ. Շորժա
2017	Աղբյուր- ձորակ	Գեղարքունիք	գյ. Արտանիշ
Արարատյան ջրավազանային կառավարման տարածք			
501	Աղբյուր	Վայոց ձոր	գյ. Մալիշկա
650	Աղբյուր	Վայոց ձոր	ք. Ջերմուկ
785	Աղբյուր	Վայոց ձոր	գյ. Ագարակաձոր
787	Աղբյուր	Վայոց ձոր	ք. Եղեգնաձոր
845	Աղբյուր	Կոտայք	գյ. Գառնի
1830	Աղբյուր	Կոտայք	գյ. Գողթ
1904	Աղբյուր	Կոտայք	գյ. Գառնի
2006	Ջրհոր	Արարատ	Ք.Վեդի
2009	Հորատանցք	Արարատ	գյ. Մխչյան
2045	Աղբյուր	Կոտայք	գյ. Գառնի
2046	Աղբյուր	Կոտայք	գյ. Գառնի
2047	Աղբյուր	Կոտայք	գյ. Գառնի
2048	Աղբյուր	Վայոց ձոր	Ք.Ջերմուկ
2049	Աղբյուր	Վայոց ձոր	գյ. Մալիշկա
2050	Աղբյուր	Վայոց ձոր	գյ. Ջեղեա
2052	Հորատանցք	Արարատ	գյ. Սրգավետ
2054	Ջրհոր	Արարատ	գյ. Սրգավետ
2062	Շատրվանող հորատանցք	Արարատ	ք.Արտաշատ, (6-րդ գորամասի մոտ)
2063	Շատրվանող հորատանցք	Արարատ	գյ.Դալար
2064	Հորատանցք	Արարատ	ք.Արտաշատ
2065	Հորատանցք	Արարատ	գյ.Եղեգնավան
2066	Հորատանցք	Արարատ	գյ.Արմաշ
2067	Շատրվանող հորատանցք	Արարատ	գյ.Սուրենավան
2069	Հորատանցք	Արարատ	ք.Արտաշատ
2070	Շատրվանող հորատանցք	Արարատ	գյ.Նորամարգ
2071	Շատրվանող հորատանցք	Արարատ	ք.Արտաշատ
2072	Ջրհոր	Արարատ	գյ. Դալար
2073	Ջրհոր	Արարատ	ք.Արտաշատ
2074	Հորատանցք	Արարատ	գյ.Լուսառատ
2075	Ջրհոր	Արարատ	գյ. Արմաշ

Դիտակետի համար	Դիտակետի տիպ	Գտնվելու վայրը	
		Մարզ	Բնակավայր
2076	Հորատանցք	Արարատ	գյ. Արարատ
Հարավային ջրավազանային կառավարման տարածք			
529	Աղբյուր	Սյունիք	գյ. Գորհայք
532	Աղբյուրներ խումբ	Սյունիք	գյ. Շաքի
537	Աղբյուր	Սյունիք	գյ. Սպանդարյան
899	Աղբյուր	Սյունիք	ք. Գորիս
1175	Աղբյուր	Սյունիք	գյ. Անգեղակոթ
1318	Աղբյուր	Սյունիք	գյ. Անգեղակոթ
1322	Աղբյուր	Սյունիք	գյ. Անգեղակոթ
1323	Աղբյուր	Սյունիք	գյ. Անգեղակոթ
1399	Աղբյուր	Սյունիք	ք. Գորիս

Մթնոլորտային օդում որոշվող ցուցանիշների ցանկ

Ավտոմատ եղանակով

Ոչ ավտոմատ եղանակով

	<i>Շուրջօրյա ակտիվ նմուշառման եղանակ</i>	<i>Պասիվ նմուշառման եղանակ</i>
1. Ածխածնի մոնօքսիդ	1. Ընդհանուր փոշի	1. Ծծմբի երկօքսիդ
2. Ծծմբի երկօքսիդ	2. Փոշու մեջ գտնվող մետաղներ, տարրեր, անիոններ	2. Ազոտի երկօքսիդ
3. Ազոտի օքսիդներ (մոնօքսիդ, երկօքսիդ, օքսիդների գումար)	3. Ծծմբի երկօքսիդ	
4. Գետնամերձ օդոն	4. Ազոտի երկօքսիդ	
	5. Գետնամերձ օդոն	

Մակերևութային ջրերում որոշվող ցուցանիշների ցանկ

1. Ջերմաստիճան	33. Պղինձ
2. Գույն	34. Ցինկ
3. Հոտ	35. Արսեն
4. Թափանցելիություն	36. Ստրոնցիում
5. Կախյալ նյութեր	37. Կադմիում
6. Էլեկտրահաղորդականություն	38. Կապար
7. Լուծված թթվածին	39. Կոբալտ
8. Թթվածնի հնգօրյա կենսաքիմիական պահանջարկ	40. Նիկել
9. Թթվածնի քիմիական պահանջարկ	41. Վանադիում
10. Ջրածնային ցուցիչ	42. Մոլիբդեն
11. Ընդհանուր լուծված աղեր	43. Բարիում
12. Կոշտություն	44. Բերիլիում
13. Հիդրոկարբոնատ իոն	45. Բոր
14. Սուլֆատ իոն	46. Ծարիր
15. Քլորիդ իոն	47. Անագ
16. Ֆտորիդ իոն	
17. Ֆոսֆատ իոն	
18. Ընդհանուր ֆոսֆոր	
19. Նիտրիտ իոն	
20. Նիտրատ իոն	
21. Ամոնիում իոն	
22. Սիլիկատ իոն	
23. Կալիում	
24. Նատրիում	
25. Լիթիում	
26. Կալցիում	
27. Մագնեզիում	
28. Սելեն	
29. Ալյումին	
30. Քրոմ	
31. Երկաթ	
32. Մանգան	

Ստորերկրյա ջրերում որոշվող ցուցանիշների ցանկ

1. Գույն	10. Սուլֆատ իոն
2. Հոտ	11. Քլորիդ իոն
3. Ջրածնային ցուցիչ	12. Ամոնիում իոն
4. Ընդհանուր հանքայնացում	13. Հիդրոկարբոնատ իոն
5. Ընդհանուր կոշտություն	14. Նատրիում
6. Չոր մնացորդ	15. Մագնեզիում
7. Կախված մասնիկներ	16. Կալիում
8. Նիտրատ իոն	17. Կալցիում
9. Նիտրիտ իոն	18. Երկաթ

Տեղումներում որոշվող ցուցանիշների ցանկ

1. Ջրածնային ցուցիչ	19. Երկաթ
2. Նիտրատ իոն	20. Մանգան
3. Սուլֆատ իոն	21. Կոբալտ
4. Քլորիդ իոն	22. Նիկել
5. Ամոնիում իոն	23. Պղինձ
6. Ֆտորիդ իոն	24. Ցինկ
7. Էլեկտրահաղորդականություն	25. Արսեն
8. Լիթիում	26. Սելեն
9. Բերիլիում	27. Ստրոնցիում
10. Բոր	28. Մոլիբդեն
11. Նատրիում	29. Կադմիում
12. Մագնեզիում	30. Ֆոսֆոր
13. Ալյումին	31. Անագ
14. Կալիում	32. Ծարիր
15. Կալցիում	33. Բարիում
16. Տիտան	34. Կապար
17. Վանադիում	35. Բիսմութ
18. Քրոմ	

Բնակավայրերում մթնոլորտային օդն աղտոտող նյութերի սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաները

(ՀՀ կառավարության 2006թ. փետրվարի 2-ի N 160-Ն որոշում)

Վնասակար նյութի անվանումը	Սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիա, մգ/մ ³		Վտանգավորության դաս
	միջին օրական	առավելագույն միանվագ	
Ածխածնի օքսիդ	3	5	4
Ազոտի երկօքսիդ	0.04	0.085	2
Ազոտի օքսիդ	0.06	0.4	3
Ծծմբի երկօքսիդ*	0.05	0.5	3
Ընդհանուր փոշի**	0.15	0.5	3
Գետնամերձ օզոն	0.03	0.16	1

Հողում քիմիական նյութերի սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաները

(ՀՀ Առողջապահության նախարարի 2010թ. հունվարի 25-ի N 01-Ն հրաման)

Նյութերի անվանում	Սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիա, գ/կգ
Վանադիում	0,15
Արսեն	0,002
Կապար	0,032
Ծարիր	0,0045
Կոբալտ	0,005
Պղինձ	0,003
Նիկել	0,004
Ցինկ	0,023
Քրոմ	0,006

* Անհիդրիդ ձևային

** Կախված մասնիկներ (Արարատ և Հրազդան քաղաքներում ընդհանուր փոշու ՍԹԿ-ն 0,1 մգ/լ է (փոշի անօրգանական (20-70)% SiO₂-ի պարունակությամբ)

Մակերևութային ջրերի ձկնատնտեսական սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաներ (ընդունված՝ 1990թ.)

Ցուցանիշները	Վնասակարության լիմիտացված ցուցանիշը	Սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիա, մգ/դմ ³
Լուծված թթվածին	Ընդհանուր պահանջները	6-ից ոչ պակաս
Թթվածնի կենսաքիմիական պահանջ (5 օր)	-/-	3.0
Թթվածնի քիմիական պահանջ (բիքրոմատային)	-/-	30.0
Ամոնիում իոն	Թունագիտական	0.5 (N/դմ ³ - 0.39)
Նիտրատ իոն	Սանիտարա-թունագիտական	40.0 (N/դմ ³ - 9.0)
Նիտրիտ իոն	Թունագիտական	0.08 (N/դմ ³ - 0.02)
Ֆոսֆատ իոն	Ընդհանուր պահանջները	3.5
Ընդհանուր երկաթ	Զգայարանական	0.5
Սելեն	-/-	0.001
Պղինձ	Թունագիտական	0.001
Ցինկ	-/-	0.01
Ալյումին	-/-	0.04
Վանադիում	-/-	0.001
Քրոմ	-/-	0.001
Մանգան	-/-	0.01
Կալիում	-/-	50.0
Կալցիում	-/-	180.0
Մագնեզիում	-/-	40.0
Նատրիում	-/-	120.0
Կոբալտ	-/-	0.01
Նիկել	-/-	0.01
Արսեն	-/-	0.05
Կարմիր	-/-	0.005
Կապար	-/-	0.1
Բրոմ	Սանիտարա-թունագիտական	0.2
Մոլիբդեն	-/-	0.5
Ստրոնցիում	-/-	2.0
Սուլֆատ իոն	-/-	100.0
Քլոր իոն	-/-	300.0
Իոնների զուգարը	Ընդհանուր պահանջներում	1000.0
Կախյալ նյութեր	Ընդհանուր պահանջներում	Կախյալ նյութերի պարունակությունը բնական ֆոնից չպետք է գերազանցի 0.75 մգ/դմ ³

**«Արտակարգ բարձր աղտոտվածություն» և «բարձր աղտոտվածություն»
արտահայտությունների սահմանումը
(ՀՀ Բնապահպանության նախարարի 2005թ. հոկտեմբերի 8-ի N 210-Ս հրաման)**

Բնական միջավայրի արտակարգ բարձր աղտոտվածություն համարվում է.

Մթնոլորտային օդի համար

Սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիայի գերազանցումը.

- 20-29 անգամ. երբ այդ մակարդակը պահպանվում է 2 օրից ավելի
- 30-49 անգամ. երբ այդ մակարդակը պահպանվում է 8 ժամից ավելի
- 50 և ավելի անգամ:

Մակերևութային ջրերի համար

Սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիայի գերազանցումը 100 և ավելի անգամ (այն նյութերը, որոնց համար սահմանված է ջրում լրիվ բացակայություն. որպես սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիա ընդունվում է 0.01 մկգ/դմ³)

- լուծված թթվածնի պարունակության իջեցումը մինչև 2 մգ/դմ³ և ցածր
- թթվածնի հնգօրյա կենսաքիմիական պահանջի (ԹԿՊ₅) պարունակությունը 60 մգՕ₂/դմ³ և ավելի
- ջրի հոտի՝ մինչև 4 բալ և ավելի ուժեղացումը. որը բնորոշ չէ տվյալ տեղանքի համար
- 6 կմ² տարածությամբ տեսահորիզոնի 1/3-ից ավելի տարածքով որևէ թաղանթի (նավթային, յուղային և այլ ծագման) առկայությունը

Բնական միջավայրի բարձր աղտոտվածություն համարվում է.

Մթնոլորտային օդի համար

- որոշվող նյութի պարունակության ՍԹԿ-ից 10 և ավելի անգամ գերազանցումը

Մակերևութային ջրերի համար

- ՍԹԿ-ի գերազանցումը 10-ից մինչև 100 անգամ (նավթամթերքների, ֆենոլների և պղնձի իոնների համար՝ 30 -ից 100 անգամ)
- ԹԿՊ₅-ի կոնցենտրացիայի 15-ից մինչև 60 մգՕ₂/դմ³ պարունակությունը
- լուծված թթվածնի պարունակության իջեցումը 3-ից մինչև 2 մգ/դմ³
- մինչև 6 կմ² տարածությամբ տեսահորիզոնում ջրի մակերևույթի 1/4-ից մինչև 1/3 տարածությամբ թաղանթի առկայությունը (նավթային, յուղային և այլ ծագման)
- 6կմ²-ից ավելի տեսահորիզոնում ջրի մակերևույթի 1-ից մինչև 2կմ² տարածքով թաղանթի առկայությունը:

EMEP-Եվրոպայի մոնիթորինգի և գնահատման ծրագիր (European Monitoring and Evaluation Programme)

«Շրջակա միջավայրի մոնիթորինգի և տեղեկատվության կենտրոն» ՊՈԱԿ

Հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան, Չարենցի 46փ

Տեղեկատվական վեբլուծության բաժին

Հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան, Կառավարության 3-րդ շենք

Կայք էջ՝ armmonitoring.am

Էլ. փոստ՝ monitoring-info@mail.ru

Հեռախոս՝ (011) 810-084

